

CONCEPT-VERSLAG RAADSVERGADERING 21 SEPTEMBER 2023

PROVICIEHUIS TE DEN HAAG

Aanwezig: Voorzitter Mevrouw H. Sahin Raadsleden: De heer E.G.T. Braam Mevrouw L.S. de Bruijn De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C. P.M.I. Dolmans (LATER) De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga De heer S. Geleijnse (LATER) Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G. Kruger De heer J. Loof (vanaf punt 9) Mevrouw S. van Maarseveen	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer M. El Majjaoui Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi De heer C. Sleddering t/m punt 8
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit	Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer J. Hoefnagel (verslag)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, welkom allemaal. Ik nodig u uit om plaats te nemen en ik open de raadsvergadering van de gemeenteraad van Rijswijk van donderdag 21 september 2023. Het is een bijzondere vergadering op een bijzondere locatie, want we vergaderen vanavond in de Statenzaal van onze provincie. Daarom wil ik namens u allen allereerst mijn dank uitspreken aan onze provincie, onze Commissaris van de Koning, de statengriffie en alle medewerkers van de ondersteuning voor het mogelijk maken van deze vergadering. Dank voor uw gastvrijheid en ook dank aan onze eigen griffie, die in een korte tijd heel veel werk heeft verzet om hier te kunnen vergaderen. Ook heet ik welkom de aanwezigen op de publieke tribune, de familieleden van de heer Sleddering en van mijnheer Loof in het bijzonder, onze medewerkers, de fractieassistenten, de vertegenwoordigers van de media en natuurlijk de kijkers online. Omdat we vandaag op een donderdag vergaderen en deze week dus geen reservedag hebben voor de raad wil ik u vragen, net als de voorgaande keren, om uw bijdrage kort en bondig te houden en elkaar niet te herhalen. De indieners van de moties en amendementen wil ik vragen om hun bijdrage ook zoveel mogelijk te beperken tot hun motie of amendement en de mee-indieners zoveel mogelijk niet in herhaling te treden, zodat we ook op tijd kunnen afsluiten en dat is ook goed voor de kwaliteit van onze besluitvorming, maar ook omdat we na afloop met elkaar deze avond mooi willen afsluiten. Dan ga ik door naar de mededelingen. Allereerst mijnheer Geleijnse en mijnheer Dolmans hebben laten weten dat ze later aanwezig zullen zijn. Voor de rest is iedereen verder aanwezig, denk ik. Dan de trekking van het stemmingsnummer. Dan kijk ik naar onze griffier. De heer Zoghbi. Bij u begint het als we gaan stemmen. Dan de leden van het bureau voor stemopneming. Ik stel voor als voorzitter mevrouw Woudstra en als leden de heer Majjaoui en mevrouw Kames. Dan gaan we door naar de mededelingen van het college en daarvoor wil ik als eerste mevrouw Bentvelzen het woord geven. Mevrouw Bentvelzen, aan u het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb twee mededelingen. Eén gaat over het leerlingenvervoer, regiotaxi en jeugdwetvervoer. Ik heb geconstateerd dat de kwaliteit van de dienstverlening van vervoerder Noot te wensen overlaat. Dit leidt momenteel tot heel veel klachten onder alle gebruikers van de verschillende vervoerszaken, zoals net zo gezegd, jeugdwetvervoer en leerlingenvervoer. Denk daarbij aan te laat opgehaald worden, te lang onderweg en veel wisselende chauffeurs. Vooral in het leerlingenvervoer is dat vervelend. De aanleiding die wij zien voor deze situatie zit hem grotendeels gelegen in personeelstekort, chauffeurstekort en daarnaast lijkt vervoerder Noot ook te veel verplichtingen aan te zijn gegaan, AV 070 in Den Haag en ook in andere regio's met zeer groot contracten om de kwaliteit van de aangaande verplichtingen te kunnen garanderen. Door de grote aantal klachten loopt ook de werkdruk op bij contractbeheerder Trafficon, de contractbeheerder van de regiotaxi en de contracten leerlingenvervoer en jeugdwetvervoer. We zijn met Trafficon in gesprek over de dienstverlening van Noot en maatregelen die getroffen zullen gaan worden zullen in een informatiebrief met uw raad worden gedeeld. En ik ben druk bezig op de achtergrond om dat regionaal te doen omdat dit niet alleen Rijswijk aangaat, maar we dit doen met een aantal andere gemeenten. Voorzitter, dat was mijn eerste mededeling en dan ga ik gelijk maar door met mijn tweede mededeling. En die zit hem in een tweetrapsraket in de vorige mededeling die ik gedaan heb over daklozen die worden opgevangen in het hotel bij ons nabij. Ik heb op ambtelijk niveau een gesprek laten voeren met de gemeente Den Haag. Daarbij was het sociaal domein vanuit Rijswijk aangaat maar ook het team veiligheid. Het gaat om dakloze gezinnen die daar zijn geplaatst en enkele kwetsbare alleenstaanden vanuit de LHBTI-hoek. Het zijn rechthebbende dakloze mensen en Den Haag huurt of gebruikt geen tien, wat ik de vorige keer gehoord heb, maar 24 kamers. Ik ben tot op heden nog niet in overleg geweest met desbetreffende

bestuurder uit Den Haag. Dat gaat nog wel plaatsvinden, datum wordt daarvoor gezocht. Ik wil graag met haar overleggen en afstemmen aangezien dat tot op heden nog niet gebeurd is. Zodra ik meer informatie heb na vanavond zal ik dat uiteraard met u delen, maar aangezien de informatie vandaag alweer iets anders is dan twee weken geleden, wilde ik u dat niet onthouden.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Bentvelzen voor deze twee mededelingen. Dan geef ik graag nu het woord aan wethouder Van Malsen voor een mededeling.

De heer Van Malsen: Dank u wel voorzitter. Ik wil graag een mededeling doen over Don Bosco. Uw raad is ongetwijfeld op de hoogte van de beroerde situatie waarin deze Rijswijkse parel zich bevindt en graag zou ik met uw raad mee willen delen dat wij, zowel ikzelf en onder andere mevrouw Bentvelzen, in gesprek zijn met het bestuur van Don Bosco. En op dit moment worden er een aantal scenario's uitgewerkt waarin staat wat wij als gemeente zouden kunnen doen. En deze gaan eerst langs het college en over een paar weken is er weer een gesprek gepland met het bestuur van Don Bosco. En mochten daar noemenswaardige ontwikkelingen uit voortkomen, dan zullen we uw raad daar uiteraard over informeren. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van Malsen. Dan geef ik het woord aan wethouder Van de Laar die ook een mededeling zal doen.

De heer Van de Laar: Ja voorzitter, dank u wel. Velen van u heeft het al gezien, we koesteren allemaal al vrij lang de wens om beter openbaar vervoer in RijswijkBuiten, een extra bushalte daar te regelen. Gisteren is de MRDH akkoord gegaan na een lobby traject van onzerzijds met een extra bushalte op te nemen in die regeling. Het is nu aan ons om de locatie te bepalen die ongeveer ter hoogte van Wilhelminapark zal zijn en dat zal dus plaatsvinden, gerealiseerd worden na de werkzaamheden ter plekke. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van de Laar.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 2, het spreekrecht van onze inwoners. Dan geef ik graag het woord aan de heer Hoyer als eerste en hij gaat spreken over het raadsvoorstel Pasgeld West. U wordt begeleid naar het spreekgestoelte. Het is een beetje wennen natuurlijk ook in deze zaal.

De heer Hoyer: Dat voelt een beetje afstandelijk.

De voorzitter: Mijnheer Hoyer, u bent heel goed in beeld, ook voor ons en voor de raad dus ik geef u graag het woord, u heeft maximaal vijf minuten om uw verhaal te doen. Alstublieft.

De heer Hoyer: Dank u wel voorzitter, voelt sowieso wat afstandelijk, want ik ga het over Pasgeld hebben en dat voelt wel heel ver weg van hier, dus ik hoop niet dat dat ook de stemming dadelijk gaat beïnvloeden. Maar beste raadsleden, ik sta hier namens de stichting PasgeldNatuurlijk en vele andere natuurorganisaties en ik wil jullie toch even wat vertellen. 110 jaar geleden was het in de gemeente Oisterwijk, toen stond de raad onder hele grote druk om daar de huizen te bouwen in het daar nog het eenvoudige natuurgebied, Bossen en Vennen. De gemeenteraad trotseerde dat en heeft, jullie hebben het nu gezien, het is een prachtig natuurgebied. Natuurmonumenten heeft het omarmd en de rest is geschiedenis. Een van de mooiste natuurgebieden van Nederland waar tienduizend bezoekers per jaar komen. Het had de grootste fout van de eeuw kunnen zijn. Vorig jaar nog heeft de gemeente Nijmegen besloten het eiland in de Waal niet te

bebouwen ondanks hele grote druk, gewoon gedaan om te zeggen dat we het moet, het moet ondanks dat er veel gebouwd moet worden, moet er ook homogeen gebouwd worden, moet er ook gezorgd worden voor natuurgebieden, moeten zorgen dat het in harmonie gebeurt. Het is zo dat het nu niet gaat gebeuren en het wordt ontwikkeld als natuurgebied en iedereen zal denk ik over honderd jaar terugkijken dat dit gelukkig zo is gegaan en niet de fout van de eeuw. En vanavond staan wij hier in Den Haag maar voor een heel belangrijk historisch besluit, namelijk gaan we Pasgeld West helemaal bebouwen, gaan we Pasgeld bebouwen. Het zou de grootste fout van de eeuw kunnen zijn als we dat zouden gaan doen. Ik noem een paar dingen. Het plan voor verstenen van een uniek gebied. Men zegt wel eens dat het alleen maar kasgebied is, het is gewoon volstrekt onjuist. Het was een derde, een kwart was kast, de rest stonden koeien tot twee jaar geleden. Er waren een hele populatie hazen, het was natuurgebied, een slagenlandschap en een stukje tuiniersvereniging en dat is wat er gebouwd gaat worden. Duizend woningen op een heel klein gebied met een ongeken- de dichtheid met hele grote risico's die nog niet zijn opgelost over de integrale mobiliteit, parkeren, verstenen, waterkwaliteit en niet te vergeten enorme financiële risico's die er zijn die ondertussen gewoon nog niet ondervangen zijn, niet doorgerekend. Heel veel is eruit geschoven, ook in de MRDH spreekt men enorme verliezen voor de natuur. Winst, ja, hoe meer huizen je bouwt hoe meer winst, maar een heleboel dingen als de inrichting van de parkloper en de infrastructuur is gewoon nog niet meegenomen. We hebben gezien dat gemeente Rijswijk niet zo succesvol is in bouwprojecten, we hebben heel veel verliezen geleden de afgelopen jaar, tot twintig miljoen RijswijkBuiten wat mogelijk is, vier miljoen hebben we moeten nemen in de stadskantoren, 1,8 miljoen. Nou, we weten het gewoon. Een plan dat is nooit beschouwd in het licht van de Rijswijkse stadsvisie, nooit. Ik weet niet waarom die er is, maar samen maken we de stad, het is ondanks het feit dat we dat altijd wilden en het is nooit in kwaliteit en kwantiteit bekeken. Daar in de stadsvisie staat: wij willen niet het groen in kwaliteit en kwantiteit laten afnemen. Wat gebeurt er? Het gebeurt. Daarin staat dat we in harmonie met klimaat, natuur en alles willen bouwen. Het gebeurt niet, er wordt meer gebouwd dan in de visie gedaan, dus er is nooit op gerefeerd ondanks het feit dat wij dat wilden. Hetzelfde geldt voor het groen beleidsplan, daar staan kentallen in, ondanks het feit dat wij zeiden daar moet je aan refereren, zeggen ze: ja, het is maar een ambitie, daar doen we niks mee. Nee, op dit moment gaat het ding herschreven worden, men heeft er nooit wat mee gedaan. Pasgeld West is nooit beschouwd in het licht van de destijds gestelde doelen. Met andere woorden: waarom schrijven we ze eigenlijk? Waarom steken al de ambtenaren en de bewoners zoveel energie in dit soort documenten die nooit als referentiedocument worden gebruikt om te toetsen, ze worden weggeschoven. Een plan dat is nooit integraal getoetst, ondanks onze vragen en onze visie vanaf dag één: toets het integraal, kijk naar mobiliteit, kijk naar druk van buiten, kijk naar aanpalende ontwikkelingen zoals het havengebied, 2500 woningen daar, 2500 de Bogaard. Wat gaat dat voor druk geven? Het is willens en wetens nooit meegenomen in de planvorming en nu zitten we met de gebakken peren en zien we ook dat er een aantal zaken gewoon ook nu bij uw raad worden gezegd: ja, mobiliteit. Het gaat helemaal mis in Rijswijk en dat is wat er gaat gebeuren. De grootste fout van de eeuw als we dit gaan doen. Er zijn tientallen zienswijzen ingediend, ze zijn vrijwel allemaal van de tafel geveegd. Waarom worden zoveel zienswijzen ingediend? Is er wel eens stilgestaan waarom er zoveel geprocedeerd wordt? Niet alleen door ons, maar ook door de tuiniersvereniging, ook door allerlei mensen, zelfs door DSM is geprocedeerd. Er is hier iets aan de hand en er is nooit naar gekeken, het wordt weggewoven. Alle energie die wij er insteken wordt weggewoven, er wordt niets mee gedaan. Waarom zou die energie erin gestoken worden? Is het niet echt van belang voor Rijswijk om harmonisch te groeien? Het plan is een doodsteek voor de inheemse natuur. Alle hazen zijn inmiddels overreden op de Laan van 't Haantje. De eikelmuis is weggevangen. Het is een plan voor de watervleermuis en de ransuil weg te vangen. Er is een ontheffing aangevraagd, die maar de vraag is of die wordt toegekend. Het is allemaal treurnis ten top terwijl eigenlijk het uitgangspunt was dat inheemse natuur verbeterd zou worden en niet erop achteruit zou gaan. Het plan is voorwaardelijk gebaseerd op robuuste ecologische infrastructuur ...

De voorzitter: Mijnheer Hoyer, ik wil u niet onderbreken, maar u heeft nog een halve minuut.

De heer Hoyer: Dit ga ik ook dan ... Die robuuste infrastructuur komt er niet, er is niet voor gebudgetteerd. Er wordt niet gemonitord, is geen monitoring mogelijkheid. Anderhalf jaar geleden is gezegd dat er gemonitord kon worden op de biodiversiteit, dat plan is er niet, komt er niet, gaat niet op iconsoorten monitoren en we kunnen het niet. Toch wordt de raad beloofd dat gemonitord gaat worden. Hetzelfde geldt voor kwaliteit, er wordt op kwaliteit niet gemonitord. Voorzitter, ik rond af. Als wij dit gaan doen dan wordt gekozen voor een plan wat wel eens, wat straks wel eens de doodsteek kan zijn geweest en de fout van de eeuw, de fout van de eeuw voor Rijswijk, de fout van de eeuw voor alle toekomstige bewoners en het zou een enorme verkeerde keuze zijn. Dus de vooruitgang die kun je niet tegenhouden, maar de achteruitgang wel, de teloorgang wel.

De voorzitter: Vijf minuten zijn voorbij.

De heer Hoyer: En daarmee rond ik af en ik hoop dat ik geef u alle wijsheid en hoop dat u toch eindelijk eens overstag gaat en zich gaat verdiepen in het enorm dikke document. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hoyer. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Koole en mevrouw Koole spreekt ook over het raadsvoorstel Pasgeld West. Mevrouw Koole, u heeft vijf minuten en ik wil u vragen om binnen die periode te blijven.

Mevrouw Koole: Dat gaat lukken. Geachte raadsleden. Het debat over het ontwerp bestemmingsplan van vorige week donderdag heeft stichting PasgeldNatuurlijk, werkgroep Pasgeld en Natuurlijk Delfland doen besluiten om op de valreep toch nog een keer in te spreken. We houden het kort zodat u meer tijd overhoudt voor het debat van vanavond. Op dit allerlaatste moment willen wij u of u nu voor of tegen de beoogde ontwikkeling bent, een paar juridische overwegingen niet onthouden. In dit verband verwijzen we naar onze brief van afgelopen dinsdag die mede is ondertekend door de KNNV Den Haag en intussen heeft de Natuur en Milieufederatie Zuid Holland laten weten dat zij de brief ook medeondertekent. De Natuur en Milieufederatie vertegenwoordigt onder meer het Zuid Hollands Landschap, Natuurmonumenten, Duurzaam Den Haag, Milieudefensie Delft, de Vogelwacht van Delft en omstreken en het Instituut voor Kenniseducatie. Wij zijn verheugd over het feit dat u middels moties en amendementen reparaties voorstelt op het voorliggende bestemmingsplan, dit in verband met de nu al te voorspellen toekomstige gebreken aan de inrichting van Pasgeld West. Feitelijke inrichting en bestemming gaan elkaar bijten, zoveel is zeker. Verder is in beheer van de eenmalig gerealiseerde inrichting onvoldoende voorzien. Het voorliggende plan blijft, ook als alle moties en amendementen worden aangenomen, een onvoldragen plan. Zo kan wat ons betreft wel degelijk op voorhand worden vastgesteld dat geen ontheffing voor de ransuil en watervleermuis kan worden verleend en er is door uw college althans onvoldoende gemotiveerd dat ontheffing met zekerheid zal worden afgegeven en dat deze ook in bezwaar en beroep zal standhouden. De maatregelen voor instandhouding van deze soorten zijn namelijk volstrekt onvoldoende gegarandeerd. U kunt daarbij denken aan de ongewisheid met betrekking tot de realisatie en instandhouding van de beoogde bos- en parkloper, die ontbreken ook in de planregels. Maar ook aan onduidelijkheid met betrekking tot de realiseren watergangen en het beheer daarvan. Waarom dan niet nog iets meer tijd nemen en over een paar weken stemmen? We zien dat het punt vanavond ook weer laat op de agenda staat. Hoe kun je dan nog fris debatteren en het plan wel voldragen maken? We geven u mee om nog eens goed te kijken naar de planregels, het juridisch bindende deel van het plan. Die regels zijn straks immers de basissen van de verlenging van de omgevingsvergunningen. Verder moet de toelichting inzichten bevatten over de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. Ook op dat punt lijkt aanscherping ons noodzakelijk. Wij wensen u heel veel wijsheid vanavond. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koole. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Jansen-Vergeer, ook zij gaat spreken over het raadsvoorstel bestemmingsplan Pasgeld West. Aan u het woord mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen-Vergeer: Ja, dank u wel. Nou, goedenavond. Ik richt mij tot voorzitter en raadsleden, dank u wel voor uw aandacht. Het gaat inderdaad over agendapunt 11, het raadsvoorstel bestemmingsplan Pasgeld West. Ik spreek hier op persoonlijke titel en ook namens het bestuur van de Contactgroep Rijswijk-Zuid en uiteraard ook namens alle bewoners van Pasgeld. En ik roep u op om het voorliggende raadsel ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan voor nu te parkeren. Ik ga het namelijk ook met u hebben over parkeren en mobiliteit onder andere, ook het woonmilieu, het gebrek aan openbaar vervoer, de onzekere ruimtelijke inpassing van een eventuele halteplaats, plus dat u uw binnenstedelijke parkeernorm wilt gaan hanteren die niet te handhaven zal blijken. Voorzitter, vanavond beschouwt u de politieke overwegingen behorende bij dit raadsvoorstel. Welnu, laat mij u de volgende overweging meegeven. Als u nu bestemd als voorligt verschijnt er in de komende jaren een wijk die ondanks eufemistische benamingen als bosplots merendeels uit hoge woontorens tot maximaal tien verdiepingen zal bestaan, gezien er anders met geen mogelijkheid duizend woningen in dit gebiedje passen. Voor 850 van de duizend woningen die u wil bouwen heeft u bovendien de normen voor geluid en trillingen moeten verruimen om woningbouw op deze locatie mogelijk te maken. De ontwikkeling die u mogelijk wil maken is met geen enkele vorm van fatsoen nog te omschrijven als het beoogde groen stedelijke woonmilieu. De beantwoording van onze zienswijzen waarbij dit woonmilieu op geheel RijswijkBuiten wordt geprojecteerd is een kunstmatige vorm van rekenen met gemiddelden. U zult moeten erkennen dat er in RijswijkBuiten een mix van verschillende woonmilieus is ontstaan en dat de nu beoogde woningaantallen daarbij geenszins hoopvol zijn te noemen. Wat betreft de voorzieningen zijn we gematigd optimistisch dat deze misschien wel gerealiseerd kunnen worden. Maar let u er toch op hoe moeilijk het is om ingesloten gedrag vervolgens weer te veranderen. U wilt immers op korte termijn de ontwikkeling mogelijk maken en de wethouder heeft zelf aangegeven dat er voor 2033 geen enkel zicht is op een halteplaats in RijswijkBuiten. Het ontwikkelen van een station kost immers tijd en daar heeft u als gemeente maar heel beperkt invloed op. En bovendien, de inwoners hebben als ze daar eenmaal wonen de keuze van het vervoer al gemaakt. Een station komt ermee voor de bewoners van die wijk als mosterd na de maaltijd, dat is al veel veelvuldiger uit onderzoek gebleken. En het huidige vervoer wat we hebben, een buslijn 53 die op afroep rijdt, dat is eigenlijk geen ov-ontsluiting te noemen, dat zult u met me eens zijn. En er wordt zelfs in verkeerskundig onderzoek geconcludeerd dat deze waarschijnlijke de volgende dienstregeling geschrapt zal worden. Ook het parkeren is onvoldoende gerekend, zowel de parkeernorm als de eventuele correctiefactor dat er op eigen perceel nadrukkelijk wordt uitgesloten dat er geparkeerd mag worden, is voor ons onnavolgbaar. Dat gaat namelijk niet. In de wet is namelijk geregeld dat een perceeleigenaar het recht heeft om op het eigen terrein te parkeren. Er is voor u als gemeente geen enkel juridisch instrument om dit te beperken. Bovendien is het ook aan de gemeenteraad om te onderbouwen dat het benodigde aantal parkeerplaatsen naar beneden kan worden bijgesteld doordat de parkeervraag op een andere manier wordt opgelost. Voor parkeren kijkt u naar een voorbeeld als de Merwede in Utrecht. Daar wil men een wijk van zesduizend woningen bouwen voor tienduizend bewoners. Parkeerplaatsen zijn er voor maximaal 25 procent van de bewoners aan de rand van de wijk en kosten minimaal tweehonderd euro per maand. Dit concept is ook al in kleinschalige villawijken uitgeprobeerd en daar is ook te zien dat bewoners kiezen voor het ontwikkelen van een parkeerplaats op hun eigen terrein. Wederom, u heeft als gemeente geen enkel instrument om dit tegen te houden en bovendien heeft u natuurlijk recent in de media ook kunnen zien hoe de situatie met de parkeernorm in Parkrijk al is. Voor West wilt u de parkeernorm nog verder verlagen. Verder wil ik ook even in het bijzonder uw aandacht vragen voor de bouwregels en de voorzieningen. U projecteert ook ontwikkelingen zoals een kinderopvang en een school in het gebied. Echter, als ik lees in de stukken heeft de Veiligheidsregio Haaglanden in een vooroverleg reactie al gezegd dat een school en een kinderopvang

onder de strengere bouwregels in het gebied waarschijnlijk helemaal niet realistisch zijn. Dat wil ik u ook meegeven in het voorliggende plan. En ik hoop ook dat u een mogelijke oplossingsrichting ziet in het beperken van het woningaantal tot de zeshonderd woningen die u thans in overeenkomsten met de diverse ontwikkelaars heeft vastgelegd. Want nogmaals, de contactgroep is niet tegen woningbouw, maar wel tegen de aantallen zoals in het voorliggende plan. Ik wens u veel wijsheid toe vanavond en ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jansen. Dan geef ik nu het woord aan de heer Jense, die gaat spreken over agendapunt 10, het raadsvoorstel onderzoek verkeersontsluiting Rijkswijk Buiten. Het gaat over de Van Rijnweg. Aan u het woord, mijnheer Jense, ook u heeft vijf minuten.

De heer Jense: Voorzitter, dames en heren. Het afsluiten van de Van Rijnweg voor Rijswijkse automobilisten is niet verstandig. En vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid ook niet extreem noodzakelijk. Er hebben zich gelukkig natuurlijk tot op heden geen verkeersongevallen voorgedaan. Dit in tegenstelling tot andere plekken in onze gemeente. Diverse belangenorganisaties voor fietsers en statistische bronnen melden dat veel ongevallen met langzaam verkeer veelal eenzijdig zijn en vooral te wijten lijken aan achterstallig onderhoud of onjuist ingerichte fietspaden en wegen, of door de eigen onachtzaamheid. Iets om eens breder naar te kijken. Bij de plannenmakerij van RijswijkBuiten was ik destijds als wethouder nauw betrokken. Wij werkten aan de realisatie van een brede overkluizing van de A4 tussen de Hoekpolder en RijswijkBuiten, dusdanig dat een herinrichting op dit brede tunneldak zou kunnen plaatsvinden. Gedacht werd aan de functie sport en de uitbreiding van verbindend wijkgroen. Daarbij kon dan ook alle verkeer tussen de wijken Hoekpolder, RijswijkBuiten en Steenvoorde anders geregeld worden. Zo ontstond tegelijkertijd ook de mogelijkheid om de huidige Van Rijnweg voor autoverkeer af te sluiten. Tunnelveiligheid en de enorme kosten van dit overkluizingsplan leidden helaas tot het schrappen van deze optie. Afsluiten voor autoverkeer Van Rijnweg is en was dus een optie en geen gelopen koers, ook al willen sommige van ons dit graag laten geloven. Belofte van wethouders noch ambtelijke stukken maken dat geen ander dan u, gemeenteraad van Rijswijk, vanavond diegene bent om uiteindelijk de beslissing te mogen nemen. Op basis van voortschrijdend inzicht, er is nogal wat veranderd tussen 2010 en 2023, ook op het gebied van verkeer. Daarom vraag ik aan u namens heel veel mensen om deze fietsstraat te handhaven. Dames en heren, voorzitter, in tegenstelling tot eerdere berichten is Rijswijk gelukkig geen bijzonder onveilige fietsgemeente. In onze regio staat Rijswijk in de opzicht onveilige provincie Zuid-Holland wat fietsen betreft op de tiende plaats. Natuurlijk, het kan altijd beter, maar bijvoorbeeld het o zo groene Wassenaar met brede lanen en vrije fietspaden gaat ons met een derde plek ruim voor. Voor de goede orde, de Van Rijnweg is ook niet het regionale fietspad zoals dit onlangs werd genoemd. Dat is natuurlijk de hoofdfietsverbinding van fietspaden tussen Den Haag via Rijswijk naar Delft, langs de op dit moment niet te gebruiken Prinses Beatrixlaan. Inhoudelijk naar de Van Rijnweg. Ook al hebben zich daar dan geen fietsongevallen voorgedaan, de inrichting kan wellicht altijd anders en wellicht beter. Begin bijvoorbeeld met het plaatsen van een bord: verboden voor vrachtwagens. Haal de scherpe randen weg bij de aansluitingen van op deze fietsstraat van de dwarsverbindingen. Kijk of er meer obstakelvrije ruimte langs deze fietsstraat mogelijk is. Begin met het verlagen van de dertig kilometer snelheid al voor het viaduct over de A4 en stel cameratoezicht in. Wilt u desondanks toch minder auto's via deze route, dan zou dat altijd nog kunnen door middel van een camerasysteem zoals van toepassing tussen Delft en Den Hoorn. Voorzitter, dames en heren, het is te gemakkelijk om te veronderstellen dat de auto de enige bedreiging is voor de verkeersveiligheid en verkeersoverlast in RijswijkBuiten op de fietsstraat Van Rijnweg. Uit berichten van bewoners en uit eigen ervaring blijkt dat op de Van Rijnweg, niet zijnde de fietsstraat, enorme snelheden worden gemaakt door wielrenners, e-bikers, scooter, bromfietrijders, bezorgdiensten op fiets of brommer. Snelheden tot soms wel vijftig kilometer per uur zijn daarbij niet ongewoon en dat op delen van de Van

Rijnweg midden in de woonwijk. Deze zelfde weg is tegelijkertijd ook het voetpad aan veel, voor de vele daaraan gelegen woningen. Verkeersonveiligheid en verkeersoverlast is hier mogelijk groter dan elders in RijswijkBuiten. Misschien is het een goede gedachte snelheid van dertig kilometer voor de hele wijk toe te passen. Overigens werkt dat ook pas echt als er voldoende scherp op wordt gehandhaafd door weginrichting, frequente snelheidsmetingen en cameracontrole. Tenslotte, maak van RijswijkBuiten geen tweede Rijswijkse woonwijk waarvan de autobezitter zich eerder op Delft zal richten dan op onze eigen gemeente. U doet daar ook onze scholen, sportvereniging, het sociaal cultureel leven en de middenstand aan de andere kant van de A4 in Rijswijk ernstig mee tekort. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jense. Dan geef ik graag nu het woord aan de heer Van Dijk en ook hij gaat spreken over de Van Rijnweg, het raadsvoorstel agendapunt 10. Mijnheer Van Dijk, ook u heeft vijf minuten.

De heer Van Dijk: Voorzitter, vorige week heb ik ingesproken bij de forum stad bijeenkomst en ik zal niet alles herhalen maar toch nog even wat highlights en ook in snel tempo nog even de revue laten passeren om de mogelijke oplossingen toch ook wat sterker in beeld te brengen dan dat ze nu in beeld worden gebracht door de gemeente. Excuus dat ik met mijn rug naar jullie toesta maar het apparaat staat zo, dus dan. Maar goed, het woord richten aan de burgemeester is nooit een probleem. Het probleem met betrekking tot de Van Rijnweg, dames en heren, is dat het sluipverkeer moet worden aangepakt. Tellingen wijzen uit dat 93 procent van de 3500 verkeersbewegingen per etmaal worden veroorzaakt door het sluipverkeer en slechts zeven procent door de lokale c.q. wijkbewoners die dagelijks wellicht een aantal keren heen en weer rijden om boodschappen te doen of anderszins hun zaken moeten regelen. De zeven procent, dat maak maar ongeveer uit van tien auto's per uur. En tien auto's per uur ten opzichte van op dit moment die sluipverkeersfietsers, om het zo maar even te noemen, misschien een mooi woord, maar ik heb het toch maar even genoemd, dat houdt in dat er 63 fietsers per uur eroverheen razen en ook in de meest bijzondere samenstellingen maar ook in bepaalde gedeelten van de dag. Als ik zo nog even tijd heb, zal ik nog even wat voorbeelden aandragen hoe die fietsers zich daar dan gedragen. Maar er is ook een wijkvriendelijke oplossing, namelijk een sluis, flitspaal en bestemmingsvergunningstrajecten met betrekking tot de bewoners van Sion die noodgedwongen met de auto heen en weer moeten rijden. En dan praten we als we vergunning technisch zouden moeten spreken over minder dan 250 vergunningen voor zo'n oplossing. Ik had in de forum stad bijeenkomst hoorde ik de wethouder iets zeggen dat wellicht ook de storingsgevoeligheid of de kwaliteit van de flitspalen, dat dat twijfelachtig zou kunnen zijn. Ik ga ervan uit dat die storingen niet worden veroorzaakt en dat we ook zeker geen flitspalen gaan aanschaffen via BCC of via de Big Bazar, dat gewoon kwaliteitsfirma's die zaken kunnen regelen, inclusief de software en de controles erop. Dat werkt meer dan voortreffelijk. Je krijgt na een keer als je er voorbijschiet, krijg je binnen drie dagen een vriendelijke brief dat je dat nooit meer wil doen en de volgende keer is het gewoon hangen geblazen, is gewoon bekeuren en dan moet je gewoon zitten op de blaren die je zelf hebt ontstaan. Die flitspaal die kan ervoor zorgen dat er gewoon ook selectief gebruik wordt gemaakt van die wijk, dat ook het verkeer daar een stuk veiliger is dan nu. Nu zijn er grote aantallen, ook de grote aantallen fietsers die letterlijk en figuurlijk ook die vluchtroute hebben genomen en als ze zich zouden beperken tot de oorspronkelijke route die ze normaal volgen tussen Rijswijk en Delft en tussen Delft en Rijswijk dan praten we over het dubbele fietspad naast de Prinses Beatrixlaan en ik hoef verder niemand te vertellen hoe groot op dit moment de puinhopen rondom de Beatrixlaan zijn, waarbij je zeker in de spijtijden tussen de vijftien en 25 minuten langer onderweg bent om twee kilometer te overbruggen. Een crime voor automobilisten maar ook voor de rest. De flitspaal kan ervoor zorgen dat de fietsers gewoon normaal door kunnen rijden maar dat ook de auto's gedoseerd over dat traject zullen rijden. En mijn vorige spreker sprak me ook behoorlijk aan met betrekking tot een aantal aanvullende maatregelen om dat soort dingen ook tot normale proporties terug te brengen. Dan praten we niet meer over drieënhalft tot vierduizend

voertuigbewegingen per etmaal, maar dan hebben we het slechts over 280 auto's die met tien auto's per uur erdoorheen rijden. De selectieve inspraak met betrekking tot de Van Rijnweg en Hoekpolder is toch een bron van ergernis. Het gemeentebestuur heeft hoog in het vaandel staan om bij wijk gebonden activiteiten de participatie van de bewoners op een hoog peil te zetten. Nou, geen Sion afgevaardigde is in kennis gesteld met betrekking tot dit traject, anders hadden we daar al veel eerder ook gewoon positief in oplossingen willen meedenken. De wijkbewoners zijn niet geraadpleegd, dus die inspraak was gewoon 0,0. Dus ik vraag me af of het beleid wellicht nog even moet worden bijgesteld. Met betrekking tot de ...

De voorzitter: U heeft nog een halve minuut, mijnheer Van Dijk.

De heer Van Dijk: Met betrekking tot de fietsers nog even een korte opmerking: de hordes fietsers, met name de jeugd, die stuift over die Van Rijnweg heen. Als het even kan met z'n drieën naast elkaar, allemaal met een telefoon voor de giechel, een paar oordoppen in om vooral geen contact te hebben met de omgeving zodat ze zelf ook het gevaar kunnen beïnvloeden, maar dan in negatieve zin. Ik stel voor om het raadsvoorstel aan te passen, alleen lokaal autoverkeer toestaan door middel van vergunningen en daarmee ook het probleem aan twee kanten redelijk op te lossen. Ik dank u wel, nog een fijne avond.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage mijnheer Van Dijk. Dan nodig ik graag de heer Van Ree uit om in te spreken en ook hij gaat spreken over agendapunt 10, over de Van Rijnweg. Ook u heeft vijf minuten, mijnheer Van Ree. Microfoon ...

De heer Van de Ree: Goedenavond voorzitter, goedenavond gemeenteraad. Afgelopen donderdagavond heb ik al gebruik mogen maken van een spreekrecht. Op dit moment zou ik eigenlijk in het vliegtuig zitten om de bruiloft van mijn broertje te gaan vieren, maar omdat we dit onderwerp zo belangrijk vinden, hebben we de vlucht kunnen verplaatsen naar vannacht in de vroege ochtend. Want u en dit onderwerp verdient namelijk meer informatie voor deze belangrijke beslissing, namelijk de afsluiting van de Van Rijnweg. Via de social media zag ik uw video, mijnheer Kaffa, op vrijdag 15 september om half vier met een hele drukke Prinses Beatrixlaan. Ik fiets ook bijna dagelijks over die brug en zie dat verkeer regelmatig enorm vaststaat. Ik zie ook de auto's die massaal vanaf de A4 richting Delft draaien, de eerste de beste afslag, de afslag van RijswijkBuiten nemen en dan via de Van Rijnweg richting Den Haag Zuid rijden en andersom, het sluipverkeer. Ik snap dat bestuurders een alternatief zoeken als het zo druk is en ik hoop natuurlijk, met vele autobestuurders met me, dat de aanpassingen aan de Prinses Beatrixlaan het juiste effect geven en zorgen voor minder files. Natuurlijk is de huidige situatie heftiger op de Prinses Beatrixlaan gezien de werkzaamheden voor de pijplijn van WarmtelinQ. Alleen de Van Rijnweg is simpelweg te smal om als autoweg te dienen. Het is aangelegd als fietsstraat waarop een auto te gast is en de Van Rijnweg is een hele populaire verbindingsweg voor de fietsers, een punt waar fietsers uit Delft, Rijswijk, Midden-Delfland en Den Haag veelvuldig gebruik van maken. Het is als het ware de Prinses Beatrixlaan voor fietsers en dat is het al decennialang. In de media werd er geroepen: het is eigen belang van die paar bewoners aan de Madelief. En natuurlijk heb ik als bewoner dicht bij een belang. Het is beloofd, afspraak is afspraak, maar de allerbelangrijkste reden dat ik hier sta is de veiligheid. Mijn kinderen maken zeven dagen per week gebruik van die Van Rijnweg, dus lopen zeven dagen per week risico. Alle schoolgaande kinderen vijf keer per week, maar ook de kinderen van de sportclubs aan de overkant van de A4 maken gemiddeld twee à drie keer per week gebruik van. Beste heer Kaffa, u vroeg zich hardop af waarom direct afsluiten, waarom geen alternatieven bekijken? Nou, die drukke Prinses Beatrixlaan mocht toch niet de reden zijn dat er gevaarlijke situaties ontstaan? Ik heb er helaas al genoeg gezien en ben er ook onderdeel van geweest. Het is wachten tot het fout gaat. Sinds maandag is de rondweg Laan van Sion weer even afgesloten. Sluipverkeer vanaf de A4 heeft dan even geen kans en je ziet dit direct terug in de spits, maar

nog steeds een drukke Van Rijnweg. Heel veel fietsers, en ja, nog steeds heel veel auto's die vanuit de wijken of Den Hoorn of Den Haag Zuid de Van Rijnweg gebruiken. Als bewoners horen we vaak de toeters van automobilisten die fietsers seinen opzij te moeten gaan. Bizar, toch? Je rijdt met je auto in een fietsstraat, je gebruik je toeter, een noodsignaal, alsof die fietsers er niet horen. Het is de omgekeerde wereld. Als directe bewoner van de Madelief hoop ik dan ook dat u als gemeenteraad uw verantwoordelijkheid neemt en zowel de fietsers beschermt, maar ook het autoverkeer zelf beschermt. Want je wilt toch niet onnodig risico nemen als het om veiligheid gaat omdat die Prinses Beatrixlaan nou eenmaal zo druk is? De drukte op die Prinses Beatrixlaan zorgt in ieder geval niet voor onveiligheid voor kwetsbare fietsers. Er werd geopperd voor meer handhaving en natuurlijk verlaagt minder snelheid het risico van dood naar bijvoorbeeld ernstig letsel bij een aanrijding. Maar het aantal auto's zal er niet door afnemen en het aantal auto's kan de Van Rijnweg simpelweg niet verdragen. Een ander voorstel is een camerasysteem, zoals op de Kristalweg in Delft. Die situatie daar is echt anders. De Kristalweg in Delft is aangelegd als doorgaande weg waar de auto een eigen eenrichtingsverkeerweg heeft en waar auto's en fietsers niet tezamen op een weg langs elkaar moeten zien te manoeuvreren. Ik schrok dan ook van de vraag over de statistieken omtrent ongelukken vorige week. Het riep bij mij direct de vraag op: dus er moeten eerst ernstige ongelukken gebeuren. Op de Van Rijnweg rijden vele kinderen naar school, maar ook naar de sportverenigingen. Als sportvereniging wil je toch dat je jeugdleden veilig fietsend aankomen bij je sportclub? Dat is veel meer waard dan een klein beetje omrijden en er in de spits langer over doen vanuit Sion. Nog een klein stukje persoonlijke geschiedenis voordat ik afsluit. Op mijn basisschool, de school van mij en mijn broers, is een meisje, het zusje van intussen een goede vriendin die nu onderweg is naar die bruiloft, overreden voor onze basisschool door een vrachtauto op haar fietsje. Ze zat in groep zeven, overleed diezelfde dag nog. Een van mijn broers heeft het zien gebeuren. Mijn vriendin werd in één klap enig kind. Dat was een smalle weg, eenrichtingsverkeer voor auto's en tweerichtingsverkeer voor fietsers. Er reed een vrachtauto die achteraf er niet had hoeven rijden. Pech, een ongeluk. Dit soort risico's wil je toch met zijn allen zoveel mogelijk vermijden? Want daarna volgden wel de verkeersmaatregelen. En ook op de middelbare school werd een leerling op haar fiets overreden met de dood tot gevolg en ook daar kwamen daarna de maatregelen. Ik sluit af, hopende op uw verantwoordelijkheid. Iedere bewoner van Sion en Hoekpolder gaat die afsluiting begrijpen met een beetje uitleg. En een paar weken na afsluiting weet niemand beter. Maar als het misgaat, als er niet wordt afgesloten, dan wordt het risico dat dit voor mensen levenslang gevolgen kan hebben. Ook voor diegenen achter het stuur. De noodzaak voor veiligheid voor iedereen staat toch ver boven de noodzaak om de drukte te omzeilen. Dank u wel voorzitter. Mochten er nog vragen zijn, ik ben bereid.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Ree. Dan zijn wij geëindigd bij de alle insprekers, zijn geen andere insprekers.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 3, vaststelling van de agenda. Kunt u instemmen met de agenda die u voor u heeft? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, ik zou agendapunt 7, het raadsvoorstel toepassen coördinatieregeling At the Park had ik nog een paar vragen over, dus die zou ik graag, ja, nog op de agenda willen zetten. Dank u.

De voorzitter: Wilt u daar een stemverklaring bij afleggen bij punt 7 of wilt u echt het in behandeling nemen?

De heer Weterings (RB): Ja, gewoon een paar dringende vragen. Ja, heel graag.

De voorzitter: Ik ga vragen aan de raad of zij daarmee instemmen. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam (WIJ): U vroeg wie daarmee instemde, ik wil dat best toestaan.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat agendapunt 7 als bespreekstuk wordt besproken na het raadsvoorstel nummer 13 dus dan wordt het punt 14. Ja? Prima, dan is daarmee de agenda vastgesteld.

4. Vragen van de raad

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4, vragen van de raad. Er zijn geen vragen van uw zijde ontvangen.

5. Zienswijze deelname Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's

De voorzitter: En dan gaan we door naar de akkoordstukken. Agendapunt 5, zienswijze deelname stichting risicobeheer veiligheidsregio's. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval, dan is dit vastgesteld.

6. Raadsvoorstel Lidmaatschap coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfrechten U.A. (RV 23-058)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 6, raadsvoorstel lidmaatschap coöperatie Servicehuis, parkeer- en verblijfrechten. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee, is niet het geval, dan is dit vastgesteld.

8. Beëdiging en installatie benoemd verklaard lid.

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 8, naar de beëdiging en installatie van de heer Loof. Maar voordat ik dat doe wil ik de heer Sleddering naar voren uitnodigen naar het spreekgestoelte daar. En ik blijf zitten en ik moet blijven zitten zodat we gelijk allebei in beeld kunnen komen, mijnheer Sleddering. Ja, op de agenda staat nu de beëdiging en installatie van de heer Loof als nieuw lid van uw raad en de komst van een nieuw raadslid is vanzelfsprekend verbonden aan het vertrek van zijn of haar voorganger. In dit geval is dat Coen Sleddering. Ik wil graag een paar woorden van dank tot hem richten. Geachte leden van de raad, dames en heren op de tribune, familieleden en kijkers thuis en ik ga je tutoyeren, ik hoop dat je daarmee kunt instemmen, Coen. Beste Coen, tijdens het kaderdebat op 4 juli maakte je bekend dat je stopt als raadslid en fractievoorzitter van de VVD. Je vertelde dat je op de leeftijd bent gekomen, in juli werd je zeventig jaar, waarop burgemeesters en rechters stoppen met het uitoefenen van hun functie. In jouw ogen zouden politici dat voorbeeld moeten volgen en met politiek pensioen gaan, zoals je dat mooi noemde. Voor jou was de keuze in ieder geval helder: je maakt nu plaats voor een nieuwe generatie. Zoals je weet heb ik waardering en respect voor die keuze. Hoewel we al tachtig dagen weten dat je vandaag je laatste dag is in ons midden voelt het nog onwennig. Er vertrekt dan ook niet zomaar iemand. Je bent actief in de Rijswijkse politiek sinds 2014. In dat jaar begon je als campagneleider en fractie assistent van de VVD. In juni 2017 trad je toe als raadslid en fractievoorzitter voor de VVD, alweer meer dan zes jaar dus. Voor mij viel je op door je authentieke en consistente handelswijze, je politiek bestuurlijke antenne en je scherpte. Je collega raadsleden beamen dit: to the point, betrokken, ferm, kordaat, loyaal aan wetgeving, een scherpe debater, af en toe fel, besluitvaardig, iemand die weet waar hij naartoe wil en de weg daarnaartoe bewandelt, niet makkelijk op andere gedachten te brengen, realist, volhoudend, strenge bewaker van de gemeentekas en controlefreak op het gebied van de begroting. Dit zijn woorden die ik van de fractievoorzitters terugkreeg. Ik heb hen namelijk gevraagd naar

woorden die jou kenmerken. Het sluit naadloos aan op hoe jij jezelf omschreef in 2017 bij je toetreding tot de raad en ik citeer: bevolgen en pragmatisch, daadkrachtig en verantwoord, met ruim baan voor ondernemers en individuen die zelf echt niets meer kunnen. En met een strenge blik op de portemonnee van de gemeente, dus het geld van alle inwoners van Rijswijk. Einde citaat. Ik moest denken aan de uitspraak: zeggen wat je doet en doen wat je zegt, dat is op zeker van jou van toepassing. Maar ook andere persoonlijke kwaliteiten van jou vielen op bij de collega-fractievoorzitters. Humor, hartelijk, iemand die met respect en goede onderlinge verhoudingen de verschillen kan plaatsen. Soms zelfs emotioneel, maar altijd met een gezellige borrel achteraf. Liefde voor voetbal, een wijntje, een biertje, een bitterbal, een Bourgondiër. Ik denk dat ik het goed samenvat als ik zeg dat je een gewaardeerde collega was zowel om je scherpe bijdrage aan het debat en om je persoonlijkheid. Dank je wel daarvoor. Vanwege je afscheid lunchten we vorige week samen op het Bogaardplein. Ik vroeg waar je als raadslid het meest trots op bent en waar je en wat voor verbetering vatbaar is. Laat ik met het laatste beginnen. Je gaf aan dat de toenemende verkamering in Rijswijk je serieus zorgen baart. Je hebt het beeld dat steeds meer mensen zich weinig tot niets aantrekken van het beleid van de gemeente en de regels niet volgen. Dat draagt niet bij aan de leefbaarheid. Het meest trots ben je op de bijdrage die jouw partij levert aan een stabiel gemeentebestuur. En je hebt er alle vertrouwen in dat je opvolger Jordy Loof zijn rol goed gaat invullen. Beste Coen, in mijn afscheidswoord ontkom ik er niet aan om ook je andere verdiensten van de afgelopen jaren te benoemen. Het zijn er nogal wat, dus met jouw goedvinden ga ik er in vogelvlucht langs. Naast je raadslidmaatschap en werk als directeur en manager communicatie bij diverse bedrijven en organisaties, van Rijkswaterstaat tot het CBR en het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie, had je ook je eigen managementadviesbureau en was je jarenlang bestuurlijk actief. Zo was je van 1994 tot 1997 bestuurslid van het protestantschristelijk basisonderwijs, van 1999 tot 2003 voorzitter van de Rijswijkse hockeyclub, van 2003 tot 2012 lid van de raad van commissarissen van woningcorporatie Vidomes en van 2010 tot 2016 bestuurslid en voorzitter van Trias centrum voor de kunsten. Coen, je hebt je sporen verdiend in onze samenleving. Je grote en jarenlange inzet voor Rijswijk is bijzonder betekenisvol geweest. Het is mij daarom een eer en genoegen dat ik je mag vertellen dat je bent voorgedragen voor de Rijswijkse erespeld. En gezien je staat van dienst was je voordracht een hamerstuk voor het college. Je hebt het verdiend, van harte gefeliciteerd en ik nodig je zo graag hier bij me uit, ik zal naar je toe lopen om de versierselen op te spelden. En voor de aanwezigen op de tribune en de kijkers thuis, bij de erespeld horen ook een beeldje en een oorkonde. En de erespeld krijg je niet zomaar, deze onderscheiding reikt de gemeente in uitzonderlijke gevallen uit aan en ik citeer: personen, verenigingen, stichtingen of bedrijven die langdurig verdienstelijk zijn geweest voor de Rijswijkse gemeenschap en zeer bijzondere prestaties hebben verricht voor de Rijswijkse samenleving. Het behoeft dan ook geen uitleg dat Coen Sleddering ruimschoots aan deze criteria voldoet. Dan wil ik even hulp vragen voor de speld. Waar is ... Beste Coen, dan zijn we nu echt aangekomen bij het eind van je raadslidmaatschap. Ik ben je bijzonder dankbaar voor je inzet en bijdragen voor Rijswijk. Ik wens je een rustigere, maar vooral gezonde en liefdevolle toekomst met je familie en vrienden, waarschijnlijk met nog meer tijd in je geliefde Frankrijk. Maar ik weet zeker dat we elkaar nog vaak gaan zien en horen in Rijswijk. Dank je wel en ik geef jou graag het woord als je ook een aantal woorden tot de collega raadsleden en tot alle aanwezigen wilt richten.

De heer Sleddering (VVD): Ja merci, dank u wel voorzitter. Uiteraard wil ik u, het college en de raadsleden bedanken voor deze grote eer dat ik die spelt mocht krijgen, al die mooie woorden die via u naar van hun terechtkomen, dat is ook heel mooi. Dus ik ga mijn afscheidsspeech zo die ik heb gehouden in het kaderdebat niet herhalen, want ik wil niet in de fout vallen die ik anderen altijd heb verweten, dat men zo vaak twee of drie keer hetzelfde zegt in deze vergadering. Zelfs de insprekers vanavond vallen af en toe in dat ritueel. Ik zou zeggen: mensen, vrienden, collega's, doe je werk met plezier. Dit is een mooi werk, het is een prachtige stad. Doe je werk met plezier, laat het college hun werk doen, koester de controlerende rol en ga niet op de stoel

zitten van het college, laat staan de ambtelijke organisatie. Goed samenspel tussen die drie actoren is van essentieel belang voor een goed stadsbestuur. En dan kost het ook allemaal minder tijd want dat is soms wel eens een beetje te van het goede. Nogmaals, doe het werk met plezier, we wonen in een mooie stad. Er gaat heel veel goed, er gaat wel eens wat fout, maar er gaat heel veel goed. Het glas is altijd halfvol voor mij, al valt het soms wel eens tegen dat het ook weer heel gauw leeg is. Maar goed, ik wens je nog een prettige avond en tot ziens.

De voorzitter: Ja, dat is toch een memorabel moment en inderdaad de oproep van heb plezier in het werk, dat kan ik van harte ondersteunen. En daarom, ja, gaan we over, het afscheid van de heer Sleddering betekent ook een welkom aan de heer Loof. Maar daarvoor moet eerst de onderzoekscommissie geloofsbrieven even een, ja, even bijeenkomen en daarom wil ik een korte schorsing van een enkel aantal minuten nu op dit moment inlassen. En ik nodig graag de commissieleden naar voren.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering en ik hoop dat het met mijnheer Kruger goed gaat. Ja? Het is natuurlijk even wennen in een andere zaal met opstapjes en afstapjes, dus laten we ook op elkaar goed letten. Mevrouw Woudstra, mag ik u het woord geven als voorzitter van de onderzoekscommissie geloofsbrieven.

Mevrouw Woudstra (D66): Voorzitter, dank u wel. Op basis van de kieswet is degene die raadslid wordt verplicht een aantal stukken in te leveren. De commissie heeft gekeken naar de stukken die wij hebben gekregen en concludeert dat deze voldoen aan de vereisten uit de kieswet. Dat betekent dat wij rapporteren aan de raad dat de heer Loof, ja, benoembaar is als gemeenteraadslid en wensen hem heel veel succes en plezier en de hele raad veel gezondheid vandaag.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan wil ik de heer Loof naar voren uitnodigen. En ik, mijnheer Loof heeft aangegeven graag de eed te willen afleggen. Ik verzoek iedereen voor zover mogelijk te gaan staan. Dan ga ik ook staan. Dan kom ik wel een beetje half in beeld maar dat geeft niet. Ik ga de eed tekst voorleggen. Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Loof (VVD): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Dank u wel. Gefeliciteerd.

9. Vaststelling verslagen 27 en 29 juni 2023 en 4 juli 2023.

De voorzitter: Zo, dan gaan we door naar agendapunt 9, vaststelling verslagen en er zijn er drie, 27 en 29 juni 2023 en 4 juli 2023. Heeft iemand een opmerking of wijziging? Nee, dan zijn alle drie de verslagen vastgesteld.

10. Raadsvoorstel Onderzoek verkeersontsluiting RijswijkBuiten (RV 23-057)

10.a. *Motie een veilige Van Rijnweg (VVD,BVR,WIJ,PG&R)*

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 10, raadsvoorstel onderzoek verkeersontsluiting RijswijkBuiten. En dan geef ik als eerste het woord aan de heer Loof van de VVD. U krijgt als eerste het woord.

De heer Loof (VVD): Dank voorzitter, als u mij een halve minuut kan geven om even op te starten.

De voorzitter: Ik kan ook het woord aan de volgende, ja?

De heer Loof (VVD): Graag, als u heel even naar de volgende wil gaan?

De voorzitter: Ja, dan geef ik graag het woord aan de heer Braam van Beter voor Rijswijk. U mag ook even ter verduidelijking op uw plek blijven en vanaf daar spreken, dus dan veranderen we dat helemaal niet zoals we dat altijd doen. Mijnheer Braam, aan u het woord.

De heer Braam (BVR): Ik had het eigenlijk ook wel even sjiek gevonden om de heer, om Jordy zeg maar even te feliciteren, dat even een korte pauze van tien minuten te hebben, dan kan alles in de tussentijd gewoon in orde worden gemaakt. Kan Jordy inloggen en dan starten.

De voorzitter: Ja, is goed. Dan gaan we even een felicitatiemoment van vijf minuten, dat moet wel voldoende ... Ja prima, dan Jordy, dan is het handig dat je misschien hiervoor komt staan en dan kunnen alle collega's jou persoonlijk de hand schudden. Of ...

Schorsing

De voorzitter: Nou, mooi om te zien hoeveel mensen blij zijn met je benoeming als raadslid, de heer Loof. Mag ik u nu het woord geven? Aan u het woord.

De heer Loof (VVD): Ja, voorzitter dank. Als mijn gezichtsherkenning het doet. Ja. Voorzitter, dank voor het woord en fijn ook dat ik vanaf deze kant het woord mag doen voor het eerst in de raad. Ik wil wel even meegeven dat ik al mijn bijdrages vandaag niet als maidenspeech beschouw, dat bewaren we voor de begroting over een paar maanden. Voorzitter, we gaan het hebben over de Van Rijnweg, dat hebben we in het forum ook uitgebreid gedaan. In ieder geval dank aan de wethouder voor het raadsvoorstel. Het standpunt van de Rijswijkse VVD mag ook na die forum vergadering duidelijk zijn: wij waren en blijven tegen die voorgenomen sluiting van de Van Rijnweg. Het plan raakt de bereikbaarheid van de Hoekpolder en RijswijkBuiten en daarmee van een groot deel van Rijswijk. Als fractie kijken wij in deze naar het algemeen belang. Veel bewoners en organisaties gebruiken deze weg en maken hier dankbaar gebruik van. Zolang de problemen met betrekking tot de doorstroming op de Prinses Beatrixlaan niet zijn opgelost, willen wij dat deze weg openblijft. Dat is wat de Rijswijkse VVD altijd heeft gezegd en heeft beloofd in ons verkiezingsprogramma. Tegelijkertijd willen wij een handreiking doen richting de zorgen van sommige. Daarom dienen wij samen met BVR, Wij. en Partij voor Gelijkwaardigheid en Rechtvaardigheid een motie in waarmee het college wordt opgeroepen om de verkeersveiligheid op de Van Rijnweg te verbeteren, snelheidsbeperkende maatregelen te nemen en hier indien nodig de weg voor aan te passen. Daarmee houden we de weg open en verbeteren we de verkeersveiligheid. Tot zover mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof en fijn dat het ook zo kort en duidelijk en bondig is. Dan geef ik graag het woord aan de heer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (BVR): Voorzitter, dank u wel voor het woord. Allereerst misschien wel aardig, want er zijn mensen in RijswijkBuiten die twifelen of we überhaupt wel langs zijn geweest en misschien voor het beeld nog even toch laten zien dat we behoorlijk wat handtekeningen zo links en rechts hebben opgehaald. We hebben gewoon als fractie gedaan deze keer want we vonden het iets te ver gaan om heel RijswijkBuiten te tackelen, dus we hebben ons vooral gefocust op Sion, op de Hoekpolder en de sportverenigingen. Daar vonden we het in ieder geval belangrijk om dus te achterhalen of er draagvlak is voor het sluiten van het viaduct zeg maar en dus automatisch aan het verlengde daarvan de Van der Kooijweg is dat volgens mij. Nou, duidelijk werd in ieder geval van dat een iets hoger percentage dan wat de partij Wij. voor elkaar heeft weten te boksen. Bij ons lag het percentage ruim boven de negentig procent aan voorstanders om de situatie te houden zoals die is. Maar een hele grote groep gaf wel aan dat het wel veiliger kan. En er kwamen dus een aantal interessante ideeën naar voren die ik ook terugzie in de motie van de VVD en daar valt onder andere te denken aan wat zwaardere drempels. Van die kleinere drempels, ik noem er maar even gewoon de geel zwarte drempels die het verkeer in een klap terugbrengen naar zo'n vijftig kilometer per uur. Nou, dan moet je wel een hele goede zijn als je daarna weer met het gas vol erop de dertig naar veertig, vijftig gaat passeren. Dat lukt je haast niet. Dat is één en dat kan op meerdere plekken. Twee, heel belangrijk is dat vanaf het moment dat je de Hoekpolder passeert vrijwel direct de snelheid kan worden teruggebracht naar dertig kilometer per uur. Het is sowieso onzinnig om daar die bocht met vijftig kilometer per uur te nemen, want je ligt er zo uit. En het grappige wil dat de vijftig kilometer bord na die bocht wordt geshowd, niet ervoor. Dus het is verstandig om vooral dat stuk, de aanlooproute in de richting van RijswijkBuiten, om die te vertragen richting dertig kilometer per uur. En dan zou dus daarmee ook direct het viaduct met dertig kilometer max genomen kunnen worden. Ook veel veiliger voor andere fietsroutes die daar ook nog zijn, zijn er meerdere, drie stroken wel te verstaan. Dus dat is alleen al een goede zaak. Daarmee rem je alles af. En verder en dat hebben we al in ons coalitieakkoord gezet, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat alle vormen van groot verkeer, vrachtverkeer, grote bussen, noem maar op, dat die worden geweerd uit dat gebied. Slaat natuurlijk nergens op dat dat verkeer daar rijdt. Voorzitter, dat is dus aan die kant belangrijk. Aan de andere kant, Laan van Sion, vlakbij het spelveldje Krajicek Court, daar hebben we een hele rare afslag waar je feitelijk zeg maar van aan de ene kant van de drempel afkomt en de andere kant drempeltjes opgaat. Het zou daar veel beter zijn om een soort stempel te creëren, zo'n vierkant stuk waar je aan alle vier de kanten een verhoging creëert, want het is van de gekke dat op die weg waar je, die je nadert, dat je daar ook vijftig kilometer per uur mag rijden. Allemaal snelheidsbeperkende maatregelen die ertoe leiden dat het veel prettiger wordt voor alle vormen van vervoer. Voetgangers, fietsers, brommertjes, de mensen die ook met de auto daar dan relaxt zullen gaan rijden, zullen moeten gaan rijden. En dan tot slot en dat is vaak ook zo'n sluitstuk: handhaving. Zorg gewoon dat één keer in de zoveel tijd spontaan er een stuk handhaving plaatsvindt, dan pik je de jokers zeker in de spijtstijden want daar gaat het natuurlijk om, die pik je er zo uit. En op het moment als die met de regelmaat van de klok een leuke prent in de bus zien vallen, dan houden ze echt wel op hoor met veertig vijftig kilometer rijden daar, dat doen ze niet meer. De veiligheid waar heel vaak over wordt geroepen is in algemene zin gewoon goed, want niet voor niets is in 2021 deze voorziening getroffen. Dat was eigenlijk al een voorziening naar aanleiding van de uitgangspunten die in 2009 zijn genomen en de raad heeft geaccepteerd, geaccordeerd dat deze fietsstraat er op deze wijze ook zou komen. Dus die ligt daar, die ligt er net krap twee jaar en dat is natuurlijk vrij kort om op een gegeven moment daar, behalve dan wat ik net al in het eerste deel aangaf, om dan zomaar dat overboord te gooien en dan te zeggen: alleen uitsluitend de mensen uit die wijk die kunnen daar heen en weer. Nou was het wordt vandaag natuurlijk weer ervaren. Ik denk, nou, laat ik toch weer eens even kijken van hoe is de situatie nu? Nou, er is maar een uitrit op dit moment, de Laan van Sion de

uitrit is wederom vanwege de WarmtelinQ situatie afgesloten voor langere tijd. Is ook nu afwachten wanneer die opengaat, misschien dat de wethouder daar ook nog iets over kan zeggen, wanneer dat staat te gebeuren. Dan wil ik de wethouder eraan herinneren dat in het verleden rondom de meekoppelkansen de toenmalige wethouder het idee had dat er een fifty fifty situatie zou bestaan maar dat hij het erg belangrijk vindt om te peilen onder de bewoners wat die ervan zouden vinden van dit verhaal. Dus feitelijk het draagvlak daarvoor zoeken zoals ik dat ook gevraagd heb in de forum vergadering. Dat is niet gebeurd. Is gewoon niet gebeurd, hoorde de spreker al, Sion is het sowieso niet gebeurd. Het is omdat de school er lucht van kreeg, die brief die heeft u ook vandaag kunnen ontvangen, die lag ook een half jaar te broeien binnen het gemeentehuis, maar is niets mee gebeurd. Maar er is overall in alle stukken waar het gaat om een gang van de wijk Hoekpolder of de school naar het college, dat heeft wel plaatsgevonden maar er is niet van de kant van college, wat mij echt verrast, heeft plaatsgevonden, in ieder geval richting de bewoners, wat wel de afspraak was die destijds wethouder Lugthart in onze richting heeft meegegeven. Nou, dat zijn voor de eerste termijn toch even een paar gedachten die ik ook mee wil geven aan de wethouder. Denk nog even na voordat u verder gaat met dit raadsvoorstel, want dit raadsvoorstel is vroegtijdig, omdat sowieso die meekoppelkansen waar het wel degelijk enige band mee houdt en de aanpassing van de Beatrixlaan in het algemeen, want dat is al veel langer in het geding, dat we sowieso niet eerder dan wanneer alle werkzaamheden rondom de Beatrixlaan, als er de rust zou zijn, dat ze dan pas zouden gaan praten met de wijken om te kijken: moet die dicht, ja of te nee. Voorzitter, ik wacht de reactie van de wethouder af en in tweede termijn zal ik ongetwijfeld er nog wel even op terugkomen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan geef ik graag nu het woord aan de heer Kaffa van Wij. Rijswijk.

De heer Kaffa (WIJ): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, we staan op het moment voor een beslissing die een groot stuk van Rijswijk verdeelt, met name de inwoners aan de Sion kant die voelen zich al geïsoleerd en met de sluiting wordt dit denk ik nog meer Rijswijk buitengesloten. Een weg die naar onze mening op dit moment absoluut onverstandig is om af te sluiten. De verkeersdruk tot de Beatrixlaan is van ongekende proporties, er is amper overheen te rijden op dit moment en er zijn alle nieuw te bouwen woningen rondom de Bogaard zoals bijvoorbeeld het Orchard project nog niet eens gereed. Maar goed, dat is uiteraard onze mening, die weegt enigszins mee maar het gaat uiteindelijk om de inwoners en we betreuren het ook zeer dat de wethouder geen gehoor wilde geven aan de oproep van meerdere partijen in de raad om het gesprek aan te gaan met de inwoners. Wij. Rijswijk zou Wij. Rijswijk niet zijn als wij de gesprekken met de inwoners wel aangaan. We hebben dus gesproken met bewonersorganisaties, we hebben gesproken met inwoners aan de Van Rijnweg, we hebben een enquête gedaan onder alle inwoners en zo kreeg de fractie een breed beeld over wat er allemaal speelt onder iedereen. Maar liefst 819 unieke respondenten hebben de enquête ingevuld en daarvan vindt ongeveer 85 procent van de respondenten dat de weg open moet blijven en daarnaast is 51 procent van al onze respondenten voor een oplossing waar alleen bestemmingsverkeer nog gebruik kan maken van de weg. Kortom, het is heel duidelijk en afgetekend dat de inwoners op dit moment gewoonweg niet zitten te wachten op een afsluiting. Waarom niet de mogelijkheid waarin snelheidsbeperkende maatregelen genomen worden? Waarom niet een mogelijkheid met een handhavingssysteem? Poll eens met een kentekenherkenning. Enkele voorbeelden die ik zo kan verzinnen maar die de wethouder voor het gemak allemaal buiten beschouwing laat. Het beeld kan niet meer vertekend zijn. We zijn niet blind voor het feit dat de veiligheid voor de gebruikers van de Van Rijnweg onder druk staat en met name tijdens de spitsmomenten. Hoewel de wethouder doet voorkomen dat het enorm gevaarlijk is, konden we in het forum met elkaar concluderen dat er geen ongelukken zijn gebeurd. Dit neemt niet weg dat veiligheid sterk onderworpen is aan gevoel en daarom moet dus de ervaring van onveiligheid wellicht meer worden weggenomen. Er moet wel iets gebeuren op de Van Rijnweg en daarom hebben wij meegetekend met de motie van de VVD om zonder een

afsluiting maatregelen te nemen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Het is in onze ogen mogelijk met verkeer remmende maatregelen, handhaving en duidelijke regelgeving de verkeersveiligheid te verbeteren. We verzoeken nu eigenlijk de wethouder nogmaals om dit voorstel terug naar de tekentafel te nemen en meerdere opties uit te werken, anders hebben wij eventueel in de tweede termijn een motie klaarliggen om de wethouder alsnog, ja, te verzoeken dit te doen. Het mag duidelijk zijn dat we als Wij. Rijswijk dit voorstel niet alleen afwijzen maar ook meedenken over alternatieven zoals u van ons gewend bent. We horen graag een reactie van de wethouder op onze voorstellen, althans voorstellen en bepalen dan of de motie in tweede termijn ingediend moet worden. Kortom, collega's, college, laten we nadenken en ons voortschrijdend inzicht gebruiken en de weg voorlopig gewoon even openhouden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kaffa. Dan geef ik graag het woord aan de heer El Majjaoui van de Partij voor de Gelijkheid en Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank voorzitter voor het woord. Ik ga niet in herhaling vallen wat onze toenmalige collega Coen heeft gezegd want in dat forum hebben wij hier uitgebreid over gediscussieerd. Alleen wat ik een terecht punt wil noemen dat RijswijkBuiten een soort van semi is uitgesloten. Er is al een eiland en wij gaan door middel van het afsluiten van dit viaduct wederom een ander stadsdeel creëren en dat is in strijd met onze ambitie om heel Rijswijk te verbinden met elkaar. Over de veiligheidskwestie gesproken, dat dat ook een argument betreft waarom tot sluiting over willen gaan, zijn wij de medeondertekenaars van de motie verkeersveiligheid om toch daar de nadruk te leggen, want uiteindelijk gaat het om gedrag, het gedrag van de verkeersdeelnemers en met name de auto's. Nou, die moeten mensen die, ja, niet fatsoenlijk om kunnen gaan met hun auto qua snelheid en roekeloos rijden, die mogen wat mij betreft, nou goed, door handhaving keihard worden aangepakt. En wederom, vanochtend kregen wij ook een brief van de school. Ja goed, die zich zorgen maakt als dit viaduct afgesloten wordt dat de bereikbaarheid en de doorstroming in het geding komt. Wederom is dit ook weer een teken van het falen van het participatiebeleid. Kan de wethouder hier antwoord op geven waarom het zo ver is gegaan, terwijl dit al een tijdje speelt? Nogmaals, wat ik net zei, de participatie is hiermee ook voor een klein deel gefaald en ik verwacht graag van de wethouder hier reactie op. En wat de voorgaande sprekers hebben aangegeven en die hebben ook een aantal maatregelen genoemd, leve de innovatie, zou ik zeggen. Er zijn snelheidsmeters tot dertig kilometer per uur, plaats ze daar. De eerste keer krijgen ze een waarschuwing, de tweede keer een prent. En dan kan ik je garanderen dat het veiligheidsaspect daarmee ook geborgd wordt. Tot zover voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel voorzitter. We bespreken vanavond wederom een onderwerp welk de Rijswijkse samenleving de afgelopen periode flink bezig heeft gehouden. Alhoewel bij de ontwikkeling van RijswijkBuiten al duidelijk was dat de Van Rijnweg een langzame verkeersroute zou worden. Zo ook afgelopen donderdag, alwaar we anderhalf uur over dit voorstel hebben gesproken, is dit flink aan de orde geweest. Al meer dan tien jaar, voorzitter, is al bekend dat er iets zou gaan gebeuren met de Van Rijnweg en de Hoekpolder viaduct over de A4. In het masterplan Rijswijk Zuid 2009 en het duurzaamheidsprofiel 2012 kwam dit al aan de orde en hopelijk nemen wij als raad onze verantwoordelijkheid door vanavond het juiste te besluiten. Voorzitter, inmiddels is de wijk Sion vanaf de Beatrixlaan bereikbaar voor gemotoriseerd verkeer via twee in- en uitgangen en er is een dubbelzijdig fietspad doorgetrokken. De verkeersstructuur van Sion is hiermee definitief gemaakt en conform de vastgestelde afspraken en de plannen zoals die voor RijswijkBuiten zijn opgesteld. De vastgestelde plannen over de realisatie van de doorgaande langzame verkeersroute voor de

Van Rijnweg is daarom een logisch gevolg voor de Partij van de Arbeid. Het viaduct afsluiten voor gemotoriseerd verkeer zorgt ervoor dat de verkeersveiligheid van fietsers, vooral jonge fietsers en voetgangers zeer verbetert en daar gaat het natuurlijk allemaal om. Ik moet er niet aan denken, dat ene moment dat een oud-collega van mij werd gebeld dat zijn dochter onderweg naar school was omgekomen bij een fietsongeluk. En de woorden van de heer Van Ree deden dat feit weer helemaal herleven bij mij. En dat pas na het zoveelste ongeluk de gemeente uiteindelijk maatregelen heeft genomen om alsnog daar een veilige fietsroute te maken. Voorzitter, door het afsluiten van de Van Rijnweg voor gemotoriseerd verkeer zorgen wij ervoor dat er minder sluipverkeer door een woonwijk gaat, zorgen wij ervoor dat de blackspots onder andere op de Monseigneur Bekkerslaan Schaapweg richting Den Haag Zuid worden ontlast en verbeteren qua verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers. En daar gaat het wat betreft de Partij van de Arbeid om. Want dat ene telefoontje, echt dat ene telefoontje, dat wil je toch niet op je geweten hebben als de oplossing voorhanden ligt? En uiteindelijk zal de doorstroming over en het gebruik van de Prinses Beatrix op den duur alleen maar verbeteren na onder andere de afronding van WarmtelinQ. Voorzitter, de fractie van de Partij van de Arbeid zal voor het raadsvoorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind (GL): Ja dank u, dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik kan voor een groot deel aansluiten bij het betoog van de heer Van der Veer. Ik heb daar nog een paar aanvullingen op en ik heb een tweetal vragen aan de wethouder naar aanleiding van de motie van een aantal partijen de VVD. GroenLinks en dat hebben we, vorige week was dat wel duidelijk, wij zijn ook voor afsluiting van het viaduct. En dat is omdat we vinden dat we als de overheid afspraken moeten nakomen en er wel degelijk door meerdere wethouders meerdere jaren aangegeven is dat die afsluiting er komt, jarenlang. Maar vooral omdat de situatie in de ogen van GroenLinks volstrekt verkeersonveilig is en niet alleen omdat er door sommige automobilisten te hard gereden wordt, maar omdat er simpelweg en dat wijzen de tellingen ook uit die gedaan zijn, te veel auto's op een weg rijden die daar eigenlijk niet voor gemaakt is, die daar niet voor bedoeld is, te smal is. En dan kan wat GroenLinks betreft maar één ding gedaan worden, nadat er na alle jarenlang ook al allerlei maatregelen zijn genomen die blijkbaar nog niet gewerkt hebben, dat we tot afsluiting overgaan. En als we dan de motie nu zien van de VVD heb ik daar twee vragen over richting de wethouder. Want in hoeverre is deze motie aanvullend op wat er de afgelopen jaren al gedaan is en in hoeverre is het dekkingsvoorstel wat in deze motie gedaan is ook afdoende om ook daadwerkelijk echte maatregelen te nemen? De motie stelt voor om te dekken uit de middelen die in dit raadsvoorstel vrij zijn gemaakt, dat zijn beperkte middelen volgens mij, maar ik hoor dat graag van de wethouder. Ten tweede, ik begrijp van meerdere bijdragen ook wel dat iedereen het er wel over eens is dat we het liefste alleen het bestemmingsverkeer er overheen willen hebben. Het is ook al naar voren gekomen in het forum dat cameratoezicht niet echt een serieuze optie is want het te lang onderzoek en het is maar de vraag of het OM überhaupt toestaat dat daar cameratoezicht komt. Is de wethouder het met mij eens ook vanuit de andere analyse dat als je dan het viaduct überhaupt open zou houden dat je het dan echt heel onaantrekkelijk moet maken als sluiproute en dat je dan niet alleen naar de Van Rijnweg zou moeten kijken maar ook naar maatregelen op de Van der Kooijweg. Want de Van der Kooijweg, daar kun je gewoon hard overheen rijden, is gewoon een, kun je gewoon gebruiken als racebaan. Zijn geen enkele verkeers... snelheidsbeperkende maatregelen nu op de Van der Kooijweg en de vraag is of de wethouder dat vanuit die analyse met mij eens is. Dank u wel voorzitter voor mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van 't Eind. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, in de forum vergadering heb ik al aangegeven dat het CDA hier graag de continuïteit en de standvastigheid van bestuur wil steunen. Het is altijd plan geweest is al gezegd en ik denk dat we daar, ja, als overheid niet te veel moeten gaan heen en weer springen. Het enige is wat ik in de forum vergadering aan de wethouder heb gevraagd om het niet te houden bij maatregelen tegen autoverkeer, maar om er wat voor in de plaats te gaan stellen. We moeten meer werken aan alternatieven zoals openbaar vervoer wat in RijswijkBuiten gewoon zeer pover gesteld is. En de wethouder had het toen over overleg in de MRDH en ik heb hem gevraagd om dat wat concreter te maken en hij zei dat hij daar deze week tot aan de raadsvergadering zijn best voor zou doen. En ik ben dan ook blij dat hij inderdaad een concreet resultaat heeft gehaald binnen de MRDH. Dus dat is reden temeer voor het CDA om voor het collegevoorstel te stemmen, met alleen nog de oproep om het hierbij niet te laten maar de inspanningen vanuit het college binnen de MRDH voort te zetten en dan kunnen nog een derde, een vierde bushalte zeker op gaan volgen als het ons aangaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Enk. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel voorzitter. Allereerst sluiten we ons even aan bij CDA over OV, daar zijn we natuurlijk ontzettend blij mee, met de extra halte die daar gekomen is. Dank u wel daarvoor. Zoals u weet hecht D66 aan het STOMP principe en dat betekent dat het duidelijk is hoe de wegen ingericht zijn en waarvoor ze bedoeld zijn, veilig met passende snelheid en inrichting voor al het verkeer. Met duidelijk doorgaande routes en met kansen voor ook groene fietsroutes. Horen natuurlijk ook de geluiden uit de wijk dat mensen bang zijn dat de doorgaande route helemaal vastloopt met auto's en ook dat mensen jong en oud niet meer op de fiets durven te gaan vanwege onveiligheid. Ieder kent zo zijn eigen verhaal. U heeft er vandaag weer enkele gehoord. Die van mij zal ik hier niet uitvoerig vertellen. Schaapweg, juf van school. Ik besloot in ieder geval in de politiek te gaan. Over de Van Rijnweg. Gelukkig zijn er cijfers, gedragskundigen en verkeerskundigen, want elk verhaal kent zijn eigen dynamiek en dan kunnen cijfers, modellen en experts overzicht brengen. Helaas komen de gedane voorspellingen van de verkeerskundigen inmiddels uit. Er zijn al vele maatregelen geprobeerd en onderzocht, helaas allen zonder succes. Dit in tegenstelling tot wat de eerdere sprekers, vooral de eerste sprekers, zeiden. Wellicht kan de wethouder dit nogmaals toelichten zodat daar duidelijkheid is voor iedereen. Wat er gedaan is aan drempels hoog, laag, versmallen, verbreden, er is van alles geprobeerd. De Van Rijnweg is echter overbelast door automobilisten, de fietsstraat. Het voorstel dat voorligt is goed onderbouwd en het voorliggende is in lijn met jaren van besluiten in de raad en toezeggingen aan bewoners zoals u alle gezien kunt hebben, in alles wat er is geleverd aan stukken. En zoals wij allen beseffen en ook ik zeker roept dit besluit evengoed nog behoorlijk wat emotie op. Uiteindelijk is het de raad die beslist, ook als ergens duidelijk is dat wat er nu is echt niet meer kan. Een veilige Van Rijnweg willen we allemaal. We volgen dan ook de onderbouwing uit het voorstel en staan voor behoorlijk bestuur, eenduidig bestuur. Het zal duidelijk zijn dat wij voor dit voorstel zullen stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Weij. Dan geef ik graag nu het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Dank u wel voorzitter. Ik wil graag eerst zeggen dat ik de woorden van de heer Van Enk en mevrouw Van der Weij, mijn fietsmaatje, graag van harte wil onderschrijven en ook de vragen die ze gesteld heeft. De Van Rijnweg is beloofd als smal fietspad aan de gezinnen in RijswijkBuiten. De RijswijkBuiten baby's die nu ongeveer tien jaar oud zijn gaan over twee jaar nog massaler op de fiets als zij naar de middelbare school gaan. Er gaan nog meer fietsers komen op de Van Rijnweg. En het is een fantastische weg, want zoals u weet is daarna een prachtig fietsviaduct over de Beatrixlaan en in elf minuten ben je op het

station van Rijswijk zonder enig stoplicht, een geweldige fietssnelweg eigenlijk. Voorzitter, ik vind het een prachtig voorstel, dat eigenlijk te laat voorstel, het had ook eerder gemogen natuurlijk, maar door allerlei omstandigheden kon het niet. We zijn ook heel erg blij mee dat het gewoon een fietspad is waarvoor het ook de breedte van de weg ook, ja, eigenlijk toepasselijk is. Ik zit nog wel met de, ja, ik noem het halfbakken participatie van enkele partijen die hier gedaan zijn. Het gaat om, ja, participatie waarin bewoners die niet zelf zo jong op de fiets zitten, als je op Facebook kunt reageren moet je achttien zijn, dat zijn dus geen jonge fietsers. En het gaat om mensen die een handtekening kunnen zetten in een ding van de BVR, ook daarin, ik vraag me even af hoeveel onder de achttien, dat is even een open vraag aan mijn mede collega's: hoeveel onder de achttien fietsers hebben een handtekening gezet?

De voorzitter: Mevrouw Harmsen, ik zie dat mijnheer El Majjaoui u wil interromperen.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank voorzitter. Maar u heeft het over de kinderen onder de achttien, maar hoe vertaalt u de zorgbrief van de, die wij zojuist hebben ontvangen van de schooldirecteur? Waar overigens ook kinderen onder de achttien zit.

Mevrouw Harmsen (CU): Jazeker, daar zitten ook ...

De voorzitter: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen (CU): Daar zitten ook kinderen onder de achttien in en er zit natuurlijk wel een spel in de zin van dat als een weg onveilig voelt dan gaan ouders ook nog sneller in de auto stappen. Dus je krijgt het omgekeerde van wat je zou willen. Als je een fietspad aanlegt, dan kan je niet anders dan fietsen, maar als de weg maar doorgaat zoals het is, een te smalle fietsstraat waar het ook niet voor is bedoeld, dan gaan er meer mensen in de auto stappen. Dus ik, ja, ik snap de vraag van de school maar ik vind het niet de oplossing. En dan heb ik nog een laatste andere opmerking en die zie ik ook terug in het voorstel. Er wordt constant gesproken over afsluiten maar het is eigenlijk alleen maar omrijden voor de auto. En het constant te praten over afsluiten klinkt heel negatief. Het gaat om het inrichten van een fietspad waarvoor het is bedoeld en het laten omrijden van de auto, niet het afsluiten van de Van Rijnweg. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik als laatste het woord aan de heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, inderdaad vandaag het raadsvoorstel om de Van Rijnweg af te sluiten voor gemobiliseerd autoverkeer en deze gaan aanduiden als een fiets/bromfietspad. De afgelopen weken, voorzitter, is er behoorlijk wat commotie ontstaan over dit onderwerp. Zo hebben vooral de coalitiepartijen VVD en Beter voor Rijswijk zich behoorlijk laten horen om de Van Rijnweg open te houden. Beter voor Rijswijk hield een huis aan huis enquête en de VVD liet geen spaan heel van dit plan op social media. Er waren zelfs oud-wethouders een dagtaak hadden om op alle berichten een ongezouten mening te ventileren. Voorzitter, wat ons enigszins verbaast is dat het voorstel om de Van Rijnweg te sluiten voor het autoverkeer de goedkeuring heeft van twee wethouders van deze partijen, anders zou het nu natuurlijk niet voorliggen. Graag zou ik horen van de wethouder van de VVD en van de wethouder van Beter voor Rijswijk waarom zij akkoord zijn gegaan met een voorstel voor sluiting van de Rijnweg. Voorzitter, ook in het coalitieakkoord staat er duidelijk: verkeersontsluiting RijswijkBuiten, we voeren onderzoek uit naar de verkeersontsluiting van de wijk. Tot het bekend worden van het onderzoek blijft de Van Rijnweg open voor autoverkeer in een vorm van een fietsstraat. Voorzitter, volgens mij is het onderzoek bekend geworden en heeft wethouder Van de Laar daar uitvoerig de raad over geïnformeerd, over de cijfers. Dus ik zou aan de

coalitiepartijen willen vragen hoe ze omgaan met deze passage uit het coalitieakkoord. Naar mijn inzicht, als ik het lees, wordt daar gewoon niet aan het coalitieakkoord gehouden. Voorzitter, een paar voorstanders voor het afsluiten van de weg heeft zich vorige week donderdag uitgesproken tijdens forum stad. De benoemde argumenten zijn niet uit de lucht komen vallen en verreweg van verzonnen of onzinnig. Dat wil ik echt hier bekrachtigen. Daarentegen zien we ook de grote weerstand vanuit Hoekpolder, RijswijkBuiten en Parkrijk daar waar bewoners graag de weg willen openhouden. Voorzitter, dat was voor mijn eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Weterings. Dan geef ik voor de eerste termijn het woord aan wethouder Van de Laar. Er zijn een aantal vragen aan u gesteld dus graag aan u het woord.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Inderdaad, we hebben ook een uitvoerig forum gehad met ook insprekers, waarvoor dank. Gezien het feit dat al in een aantal bestemmingsplannen deze weg aangeduid staat als fietsplan en ook gezien het feit dat een aantal heel expliciete besluitvorming heeft plaatsgevonden in verschillende raden, GroenLinks verwees naar verschillende wethouders maar het zijn toch echt de verschillende raden geweest die hierover besloten hebben, onder andere met de meekoppelkansen en met een motie van de VVD en Onafhankelijk Rijswijk nog, waarin expliciet werd gesproken over de afsluiting en er zijn meerdere mensen die daar ook hier aanwezig nog voor hebben voorgestemd. In die context in combinatie met de adviezen van externen over de verkeersveiligheid en over dat er geen andere mogelijkheid meer was dan eigenlijk het uitvoeren van de plannen zoals ze er waren, dat het geen zin meer heeft om nog extra maatregelen te nemen, maatregelen die al zijn genomen voor het inrichten van een fietsstraat en normaliter moet dat tot gevolg hebben dat er een verkeersveilige situatie ontstaat. Maar met de aantallen, tweeduizend fietsers, bijna vierduizend auto's over een fietsstraat, vallen er geen maatregelen binnen de ruimte die er is te verzinnen die de veiligheid zou bevorderen, waar het uiteindelijk hier als wethouder verkeer mij het ook om te doen is, maar lijkt mij ook waar het u om te doen is. Dus combinatie van de besluitvorming eerder in de raad, de externe adviezen en derde punt het feit dat de verkeersintensiteit zeker het afgelopen jaar enorm is gegroeid. Er was al doorgaand verkeer wat helemaal niet in Rijswijk hoeft te zijn, maar gewoon door Rijswijk gaat en die Van Rijnweg gebruikt om de Prinses Beatrixlaan te vermijden. Doorgaand verkeer was er al, met de werkzaamheden van de Prinses Beatrixlaan en het openstellen van het doortrekken van de Laan van Sion zien we dat met tientallen, zo niet honderden auto's per maand, het verkeer is gestegen. En dat heeft het college ertoe gebracht binnen dat kader wat ik net gezet, binnen bestuurlijk kader, de opdracht die u ons heeft meegegeven, hebben wij gemeente er goed aan te doen om voor te komen met voorliggende voorstel. En dan vind ik het, waardeer ik het heel erg in mevrouw Harmsen die altijd openstaat voor omdenken om ook te zien: waar gaat het hier nou om, gaat het om afsluiten voor het gemotoriseerd verkeer of gaat het om omrijden van de, over de Prinses Beatrixlaan voor het gemotoriseerd verkeer. En ten aanzien van de omrijdroutes ziet u ook een analyse in de bijlage over de Prinses Beatrixlaan. Ik ben het overigens volledig eens dat dat geen ideale situatie is en de analyses laten ook zien dat zeker in de spits dat heel onplezierig kan zijn, dat er opstoppen kunnen zijn. Maar zoals al eerder door iemand hier in uw raad is gerefereerd, wij moeten keihard werken aan een betere doorstroming door te gaan werken, daar hebben we al eerder afspraken over gemaakt, aan andersoortige oplossing daar. Maar zodra die werkzaamheden voorbij zijn verwacht ik ook dat dat in ieder geval al iets beter wordt. Dan heb ik een aantal thema's al gehad die ook in uw vragen voorbij zijn gekomen, voorzitter. En de VVD heeft het over het algemeen belang. Inderdaad, dat is wat hier ter sprake ligt. Het gaat over verkeersveiligheid en het gaat over allerlei deelnemers, ook van deelnemers die vandaag hun stem hier niet laten horen zoals de jeugd die veelvuldig gebruik maakt van die weg. BVR, veiliger maatregelen heb ik een en ander al over gezegd. De heer Braam herinnert mij aan een blijkbaar een toezegging die een vorige wethouder heeft gedaan over een draagvlakmeting, zal er zo meteen op ingaan over de participatie op vragen ook van mevrouw Harmsen. Maar mag ik de heer Braam eraan herinneren dat hij ook zelf heeft voorgestemd

voor tegen de motie van de VVD en de OR en voor de meekoppelkansen. En dat is het kader waar ik in leef, dat is de werkelijkheid waar ik in leef.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Braam u wil interrumpen. Mijnheer Braam.

De heer Braam (BVR): Voorzitter, ik wil dat met alle plezier doen. Kijk, als u de verslaglegging erop naslaat dan weet mijnheer Van de Laar ook dat er behoorlijk wat vragen toen zijn gesteld door mij al in het kader van de meekoppelkansen, dat er richting wethouder Lugthart toentertijd gevraagd is om te zoeken naar alternatieven, want anders, op het moment dat ze gaan voor de meekoppelkansen om te kijken of er een alternatieve ruimte kan worden gecreëerd, zodat de Hoekpolder en andersom vanuit Hoekpolder RijswijkBuiten bereikbaar blijft. Dat is in de meekoppelkansen al aan de orde geweest en dat is mij toen al toegezegd door de heer Lugthart, waardoor feitelijk de motie die daarna kwam kort erachteraan, een van de volgende vergaderingen, voor ons er eentje was die niet logisch was om die dan op dat moment al in te dienen. Later, ook niet vergeten, mijnheer Van de Laar, samen met CDA nota bene heb ik dus nog vragen ingediend met name gericht ook om dus het Rijnweg toegankelijk te houden voor auto's. Ook reactie opgekomen, een voorspelbare reactie overigens hoor, maar om nog even de nadruk te leggen op het feit van de BVR altijd voor het openhouden is geweest van deze weg. Dus geen trucjes meer Van de Laar, laten we heel eerlijk bij de les blijven.

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Het zou heel vervelend zijn als er idee is dat ik hier gebruikmaak van trucjes maar uw stemuitslagen, voorzitter, dat is het kader wat ik meegeef. En de overwegingen, die begrijp ik heel goed. Is er ruimte, nee, daar is geen ruimte. En nou, ik heb gezegd hoe wij als college de situatie hebben beoordeeld en gemeend met dit voorstel te komen. Hoeveel, even kijken, dan ga ik door naar de maatregelen die zijn genomen, daar heb ik al een en ander over gezegd, ingericht als een fietsstraat. Ja, als wij praten met verkeerskundigen over mogelijke verkeer remmende maatregelen en de snelheidscamera's en dat is ook hier een aantal keren al gezegd, we zien daar geen, we worden daarin geadviseerd dat dat geen oplossing is in de aantallen auto's die er op dit moment overheen gaan. Enerzijds omdat er geen ruimte is voor een vrij liggend fietspad in combinatie met een twee banen verkeersauto, het is niet eenrichtingsverkeer, maar het gaat twee kanten op, plus een voetpad. Dat gaat simpelweg niet op dat viaduct. Maar ook eigenlijk al niet als je kijkt naar de grenzen van de kavels op de fietsstraat die er ligt. En nou ja, dus dan komen wij op deze oplossing waarbij de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid terecht zegt: ja, maar we willen toch verbinding in Rijswijk en we willen, dat hebben we heel duidelijk opschreven in onze stadsvisie, we willen de wijken met elkaar verbinden, we willen dat RijswijkBuiten integraal onderdeel is van heel Rijswijk. En daar ben ik een heel groot voorstander van. Dan gaat u ervan uit dat verbinding alleen maar met de auto mogelijk is. Dat is natuurlijk niet het geval. Het liefst hebben wij ook dat zeker naar de sportlocaties mensen met de fiets gaan. Soms als het uit is dan kan ik me heel goed voorstellen dat je allemaal verzamelt met de auto op het parkeerterrein daar om vervolgens met z'n allen naar de uitwedstrijd gaan. Maar het blijft natuurlijk uitstekend bereikbaar met de auto, namelijk via de Van der Kooijweg. En wie verbinden we nou eigenlijk met elkaar in, via die Van Rijnweg? Zijn dat de Rijswijkers? Nou, de spreker heeft al heel duidelijk kwantitatief aangetoond dat dat helemaal niet zo heel veel Rijswijkers zijn maar bijna meer dan tachtig negentig procent doorgaand verkeer, niet Rijswijkers die ook niet in Rijswijk hoeven te zijn. Nou, willen we daar die verbinding in stand houden door een leefbare woonwijk die wij met veel geld leefbaar hebben aangelegd. Ik denk dat dat zonde is van onze ontwerpen. Er zijn inderdaad weinig ongelukken gebeurd, gelukkig, maar dan vraag ik u: moeten wij wachten ...

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Braam u nogmaals wil interromperen. Wilt u het kort en bondig houden, mijnheer Braam?

De heer Braam (BVR): Ja, twee korte puntjes. Een, ik stoer me zeer aan in ieder geval het verkeer heen en weer doet het voorkomen alsof het geen Rijswijkers zou zijn geweest die over dat gedeelte heen zijn gekomen, waarbij ik u erop wil wijzen dat de lus die destijds gebruikt is, die lag nog voor de afslag naar de Hoekpolder, dus met name heel veel bewoners die in de Hoekpolder wonen die werden ook geteld heen en weer. Dat is een. En twee, ik mis ook, u heeft het over de jongeren, de jeugd en ook in ieder geval dat wij dan blijkbaar dus oudere mensen hebben gesproken. Net werd al door Rijswijks Belang aangegeven, dat onderzoek, het draagvlak is ook een onderzoek naar draagvlak. Bent u nog steeds bereid ...

De voorzitter: Wat is uw vraag, mijnheer Braam?

De heer Braam (BVR) : Bent u nog steeds bereid om een onderzoek te doen in overleg met de wijk om te zoeken naar draagvlak?

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord nu aan wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, ik zei niet dat er geen Rijswijkers overheen gaan, ik ga er zelf regelmatig overheen. Het Programmabureau zit daar en dan ga ik met de fiets, maar ook best wel vaak met de auto, zolang het kan, is dat een weg die te berijden is. En heel veel andere Rijswijkers die nemen ook gebruik van die auto's. Maar ik had het over percentages, er zijn veel meer mensen die buiten Rijswijk wonen en helemaal niet in Rijswijk hoeven te zijn en willen we die verbinding in staat brengen. En dan zeggen wij vanuit verkeerskundig perspectief, dan moeten we over de hoofdverkeersroutes gebruik maken, dat moeten over de Prinses Beatrixlaan gebeuren. Als je in Den Hoorn of Midden-Delfland of aan de andere kant en je wil naar Wateringen en Den Haag Zuidwest dan moet dat over de Prinses Beatrixlaan. En ja, die stoplichten moeten beter worden afgesteld en ja, die doorgang moet beter worden. Dan ten aanzien van ...

De voorzitter: Mijnheer Braam wil u nogmaals interromperen. Heel kort.

De heer Braam (BVR): Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag. Ik zal het nog een regeltje aan toevoegen, misschien dat het dan duidelijker wordt. In het begin van ons coalitieakkoord staat dat iedereen, nadrukkelijk iedereen, mee kan en mee mag doen. Ik heb net de vraag gesteld: gaat u met de wijk nog een soort wijkbijeenkomst of iets dergelijks organiseren? Wanneer komt u daarmee? Vind draagvlak, vraag om draagvlak.

De voorzitter: De vraag is helder, mijnheer Braam.

De heer Braam (BVR): Ja, heb ik geen antwoord op gekregen.

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar, wilt u daarop antwoorden en uw betoog vervolgen?

De heer Van de Laar: Zeker, ik was bij mijn tweede gedeelte van de vragen en de participatie. We hebben inderdaad participatiebeleid en zeker als we iets nieuws gaan doen, dan maken wij een stakeholder analyse en dan brengen we die allemaal in kaart en wat is het belang van al die stakeholders, als je ergens dichtbij woont, dan heb je een groter belang dan als je verder weg woont. Dit is geen nieuw besluit. Dit is een iets wat u al een aantal keren besloten heeft en is en daar is ook veelvuldig participatie over geweest, ook over de

mobilitestructuur van heel RijswijkBuiten. Dus in die zin hebben we de participatie al gehad en hebben we gemeend voor dit specifieke besluit niet nog een participatieproject op te starten. Ik ben wel in een vroeg stadium ben ik met inwoners gaan praten en ik ben, ik heb met de verkeerscoördinator gesproken ...

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar, ik zie dat de heer Kaffa u wil interromperen.

De heer Kaffa (WIJ): Ja, ik heb een korte vraag, voorzitter. Is dan als het gehele participatietraject in het verleden al doorlopen is, zijn die dan ergens ook voor ons in te zien met de toenmalige inwoners waar toen over mee gesproken is en wat daar de resultaten van zijn geweest?

De voorzitter: Dank voor deze heldere vraag, ik geef het woord aan mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dat weet ik niet. Dat is al een tijd terug maar het feit is wel ... Ja, daar kunt u over lachen. Feit is dat dat allemaal in besluitvorming is vastgelegd nadat participatie heeft plaatsgevonden. Ik neem aan dat dat nog in de archieven is maar we zien ook in onze eigen raadsstukken dat op een gegeven moment archieven digitaal maar tot een bepaald jaartal gaat. Maar we kunnen ons best doen dat we dat nog ergens vandaan toveren. Maar velen van u waren er misschien zelfs ook nog wel bij.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van Enk u ook een vraag wil stellen. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ik wil ... Ik heb wel een tip voor de wethouder want zijn ambtsvoorganger op mobiliteit, dat was een wethouder van Wij. en Wij. Rijswijk zou Wij. Rijswijk niet zijn als ze toen niet ook al zorgvuldig zich hadden op de hoogte gesteld van de mening van belanghebbenden.

De voorzitter: Dank u wel, dank u wel mijnheer Van Enk. Mijnheer Van de Laar, wilt u uw betoog vervolgen? Geef graag het woord aan wethouder Van de Laar, of was u al klaar?

De heer Van de Laar: Nee, ik dacht dat er een interruptie kwam inderdaad, voorzitter, maar dat niet het geval. Ongelukken, er zijn gelukkig nog niet veel grote ongelukken gebeurd. Er zijn wel regelmatig kleine ongelukken, de ongelukken die geregistreerd worden in het systeem, in het ViaStat systeem is ingewikkeld, 67 procent van de politiemeldingen, zo iets dergelijks is het. Maar dan vraag ik me af: moeten wij wachten op het lugubere moment dat dit ook een blackspot is? En ik denk dat wij als gemeentebestuur de verantwoordelijkheid hebben om dat te voorkomen. De brief van de school, niet van de schooldirecteur, maar van de MR. Ik heb ook met de coördinator gesproken van de verkeersveiligheid van de school en bij Hoekpolder geweest en de sportclubs et cetera gesproken, meerdere bewoners gesproken. Ik heb inderdaad niet alle bewoners gesproken die er wonen maar het ging mij vooral in kaart te brengen: wat zijn nou de belangen en de argumenten in de hele buurt om het wel af te sluiten of juist niet? En daar hebben we een heel goed beeld van gekregen en gezamenlijk schetst u ook daar een heel goed beeld van. Ja, die belangenafweging die kunt u nu dus zelf maken. De medezeggenschapsraad die pleit inderdaad om de school zo goed mogelijk bereikbaar te houden met de auto. Dat is natuurlijk mogelijk via de Van der Kooijweg maar het stipt wel een heel ander interessant thema aan, namelijk veiligheid rondom scholen en het gedrag van ouders bij scholen. Nou, daar heeft u allemaal anekdotes over. En ons beleid is te motiveren en in gesprek te gaan met ouders en dat zal ik zeker doen naar aanleiding van deze brief over de verkeersveilige schoolomgeving van deze betreffende school. PvdA schetst heel mooi en indringend beeld van de situatie, dank daarvoor. GroenLinks, is het dekkingsvoorstel voldoende van de motie van de onder anderen de VVD een veilige Van Rijnweg. Daar wordt voorgesteld om het geld te gebruiken wat nu bedoeld is voor de afsluiting voor de verkeer remmende maatregelen. Ik kan u nu geen direct getal geven van wat er gereserveerd staat voor het afsluiten maar het

zou een vrij eenvoudige afsluiting worden zonder dat er heel veel infrastructurele maatregelen genomen zouden moeten worden aan de weg, dus dat is ook niet zo heel veel budget. Maar als we het over snelheidsbeperkende maatregelen hebben nog veel verder dan er nu is, inclusief de Van der Kooijweg, want dat ben ik met u eens, dit gaat niet alleen over de Van Rijnweg maar het gaat ook over de Van der Kooijweg en de Monseigneur Bekkerslaan en de Churchilllaan en de Laan van Sion en het Terras van Sion, dan moeten we echt gaan kijken en dan denk ik dat dit budget absoluut ontoereikend is. En daarmee heb ik ook uw tweede vraag beantwoord, zeg ik richting GroenLinks, voorzitter, via u. CDA, voortzetting van de inspanningen, toezegging. Ja, zeker ook voor de buslijn die over de Lange Kleiweg gaat, dat is nu een spitsbus. Dat werd heel terecht aangestipt door een inwoner aan de Pasgeld Oostkant, meen ik. En dat moet eigenlijk gewoon een permanente bus worden of in ieder geval een oplossing die daar, zeker tot aan het treinstation er is, voor soelaas gaat bieden. D66 vraagt naar de maatregelen, ook een indringend betoog. Daar heb ik een en ander over gezegd wat er reeds is gebeurd, het inrichten van die fietsstraat. En de ChristenUnie heb ik inmiddels geloof ik ook alle vragen al van beantwoord. Het Rijswijks Belang, verkeersontsluiting onderzoek en uitvoerig de raad over geïnformeerd, dat ben ik helemaal met u eens, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van de Laar voor de beantwoording van de vragen en het eerste termijn. Dan kijk ik naar uw raad voor de tweede termijn. Ik zie dat mijnheer Weterings, u wilt een vraag stellen?

De heer Weterings (RB): Ik zou graag even vijf minuten willen schorsen als het kan.

De voorzitter: Dat kan. We kunnen uiteraard op uw verzoek de vergadering schorsen voor vijf minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en kijk naar mijnheer Weterings. Geef graag u het woord, u heeft om de schorsing gevraagd. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): Dank u wel, kan de tweede termijn beginnen, dank u wel.

De voorzitter: Dan ga ik naar de volgorde van de sprekers van de eerste termijn. En u hoeft natuurlijk niet gebruik te maken van de tweede termijn, dat, zo begin ik altijd. Maar u luistert vaak niet naar mij, maar misschien dit keer wel. Mijnheer Loof, kijk ik naar u, wilt u gebruik maken van de tweede termijn?

De heer Loof (VVD): Ik ga het kort houden. Voorzitter, onder de voorwaarden die verschillende partijen net hebben genoemd in de eerste termijn vraag ik mij af: kunnen wij heel veel van de wegen in Rijswijk afsluiten? Los van het feit dat door deze afsluiting andere wegen, die andere wegen ook nog eens drukker worden, zijn er genoeg wegen te noemen waar er hard wordt gereden, bijvoorbeeld fietsstraat Delftweg, die gaan we ook niet afsluiten. Daarnaast horen we ook vanuit de kant van de wethouder veel het kan niet wanneer het gaat om de te nemen maatregelen en dat gaat er bij ons toch echt niet in. Het gaat om willen. We bespreken straks een fietsplan dat gaat tot 2040. Dat kunnen we wel vaststellen maar we kunnen niet nu op dit moment maatregelen verzinnen voor die weg. Voor ons is het openhouden van deze weg gelet op de bereikbaarheid en de enorme drukte op de Prinses Beatrixlaan van belang. De wethouder heeft het over geluiden van inwoners die er niet gehoord kunnen of niet gehoord worden, maar wat dacht de wethouder van alle stemmen van inwoners verder in RijswijkBuiten en de Hoekpolder die niet gehoord worden door deze afsluiting? Dat geluid laten wij hier graag horen, ook nogmaals door aan te geven dat wij tegen afsluiting van deze weg zijn. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof. Dan geef ik het woord aan mijnheer Braam, Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (BVR): Voorzitter, dank u wel. Ja, in het verlengde van wat de VVD net aangaf is het denk ik ook best wel aardig om nog even in herinnering te roepen dat we driftig bezig zijn met het dichtgooien van alles wat er aan de zuidkant van Rijswijk zit. Vrijenban is al bijna een geïsoleerd gebied, pontje is al weg, Delftweg is voor een gedeelte toch afgesloten dus je kan hem niet meer helemaal afrijden richting het '...' achterin. Dan daarnaast komen er nu plannen voor het afsluiten van dit stuk van het viaduct, zijn er ook ideeën om dus bij Pasgeld een afsluiting te laten plaatsvinden. Nou, laten we het maar niet hebben over de Geestbrugweg waar nog discussies over gevoerd gaan worden. Voorzitter, dit is voor Beter voor Rijswijk een brug te ver, zoals dat zo mooi heet. Ik wil nog nadrukkelijk in ieder geval in herinnering roepen wat er door de heer Lugthart is geroepen tijdens de behandeling van de motie die de heer Van de Laar nota bene zelf aanhaalde. Daar heeft de heer Lugthart geroepen dat hij de handschoen zeker wil oppakken om met de mensen in gesprek te gaan. En die handschoen die pakt de heer Van de Laar namens de heer Lugthart niet op, wat ons zeer verbaast, zeker ook gelet op zijn achtergrond van D66, die als democratische partij de D heel hoog heeft staan. Ja goed, ik vraag me af of die D wel nog van toepassing is in zijn rol. Nou, verder misschien nog een klein beetje een hulpje in de richting van Rijswijks Belang, die gaven aan van dat Beter voor Rijswijk wel heel erg op D66 en GroenLinks begint te lijken. Nou, ik ben erg nieuwsgierig om het stemgedrag van u straks te zien of ik kan herkennen dat u het tegenoverstelde doet.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Braam. Mijnheer Kaffa, ik wil graag u het woord geven.

De heer Kaffa (WIJ): Dank u wel voorzitter. Ik wil even beginnen eigenlijk met de opmerking van mevrouw Harmsen over halfbakken onderzoeken. Dat doet ons wel een klein beetje pijn. We hebben ons onderzoek niet alleen online aangekondigd, wij hebben brieven rondgebracht, het heeft in de krant gestaan, het is in verschillende whatsapp groepen in Hoekpolder, Sion is het gedeeld. We zijn deur aan deur geweest, hebben we nog net geen postduiven gegoooid, maar voor de rest hebben we alle mogelijke dingen geprobeerd om zoveel mogelijk mensen te bereiken. En ben je onder een bepaalde leeftijd zou je het ook met je ...

De voorzitter: Mijnheer Kaffa, mevrouw Harmsen wil reageren, zie ik. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen CU: Precies op het punt van onder een bepaalde leeftijd. Hoeveel kinderen heeft u gesproken, hoeveel fietsende kinderen van RijswijkBuiten?

De voorzitter: Mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa (WIJ): Wij hebben geen kinderen gesproken, we hebben de ouders van kinderen gesproken en ik ga ervanuit dat ouders gewoon normale gezonde gesprekken met de kinderen voeren en het dus daarover hebben. En dan kunnen de ouders voor de kinderen spreken, neem ik aan in dat geval. Het is voor ons niet de bedoeling om alle kinderen ook nog te spreken. Dus we hebben het op die manier hebben wij ons onderzoek gevoerd, waarvan wij denken dat het een gedegen uitslag heeft.

De voorzitter: Goed mijnheer Kaffa, ik zie dat mijnheer Braam ook wil interrumpen, op mevrouw Harmsen, of?

De heer Braam (BVR): Ja, want ik voelde eigenlijk dat die vraag ook min of meer eenzelfde is in onze richting maar die is dan niet gesteld. Ik heb net aan de wethouder gevraagd om met de wijk wat ons betreft uiteraard dan ook met de kids in overleg te gaan. Ik neem aan dat u daar dan voor de volle honderd procent achterstaat, dat die handschoen die mijnheer Lugthart op zou pakken, dat mijnheer Van de Laar dat alsnog doet en even wacht met een besluit nemen.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen (CU): De heer Braam, ik heb de wethouder gehoord en hij is wel degelijk langs geweest nog een keer terwijl dat eigenlijk gezien het hele project zoals het fietspad er nu ligt, het is een fietspad, al eerder afgesproken is het, het wordt een fietspad, heeft hij alsnog gesprekken gevoerd met allerlei mensen. Ik heb nog zelf ook e-mails gehad van ouders uit RijswijkBuiten die zich zeer zorgen maken dat het geen fietspad wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil voorstellen dat mijnheer Kaffa zijn betoog vervolgt in tweede termijn.

De heer Kaffa (WIJ): Dank u wel voorzitter. Maar ik hoor de wethouder ook heel veel spreken over het sluipverkeer wat allemaal aan alle kanten gebruik maakt van deze route en van deze weg. Daarom zouden we ook graag alsnog onze motie in tweede termijn willen indienen. Dat was het magische woord voor de griffie, denk ik dan in dit geval. Die willen we dan graag indienen en ik kan hem eventueel ook even kort oplezen. Motie onderzoek optie bestemmingsverkeer op de Van Rijnweg. De gemeenteraad van Rijswijk in openbare vergadering bijeen op 21 september 2023, gehoord de beraadslagingen, constaterende dat er door de gemeente geen onderzoek is gedaan naar een eventueel draagvlak in de omliggende wijken voor een algehele sluiting van autoverkeer, uit de onderzoeken van diverse partijen en door bewonersorganisaties in diezelfde wijken blijkt dat er een groot draagvlak is voor het openhouden van de Van Rijnweg voor autoverkeer en er tevens een meerderheid is voor een optie met bestemmingsverkeer voor de Van Rijnweg. Overwegende dat de mening van inwoners een belangrijk onderdeel is van onze democratie, de gemeenteraad er ook veel waarde aan hecht om deze mening mee te nemen in haar besluitvorming en de conclusies uit deze onderzoeken voldoende reden geven om andere opties dan sluiting verder te verkennen. Verzoekt het college te onderzoeken of het realiseren van bestemmingsverkeer op de Van Rijnweg bijdraagt aan de verkeersveiligheid op deze weg. Voorstel hoe dit te realiseren is op de Van Rijnweg, inclusief een financiële paragraaf, te onderzoeken of hier draagvlak voor is. Vooral draagvlakonderzoek is buitengewoon belangrijk. En de uitkomst van het onderzoek te verwerken in een nieuw raadsvoorstel over de Van Rijnweg en deze zo spoedig mogelijk voor te leggen aan de raad. En gaat dan over tot de orde van de dag. Tot zover de motie die wij in willen dienen. Daarnaast ook nog een vraag over de ruimte, over, er wordt gesproken, er is zo weinig ruimte, er is zo weinig ruimte. Ik ben er van de week geweest om, ja, heel blij een foto te maken bij ons stuk en toen ik daar met Danny stond, collega Van Dam stond, excuus, zie ik daar een hele hoop ruimte naast liggen. En dan vraag ik me af: is dat dan andere grond of is dat gemarkeerd als ander soort ruimte of is dat van iemand of whatever? Ik vraag het me oprecht af want ik zie daar echt wel veel ruimte naast liggen en ik ben best wel benieuwd waarom dat dan niet benut kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Dan geef ik graag het woord aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank voorzitter voor de tweede termijn. Nou, zoals mijn voorgangers hebben aangegeven, blijft ons standpunt bij het feit dat het nu te vroeg is om over te gaan tot sluiting. Mijns inziens wellicht in de toekomst met andere wetenschappen als we hebben, nota bene fietsplan 2040 die gaat voor zorgen dat de fietspaden beter worden, breder worden, geoptimaliseerd worden. De ov-verbinding die niet optimaal is, vooral in RijswijkBuiten, de meekoppelkansen wellicht A4 in de toekomst toch tot een wonder dat dat gerealiseerd wordt. De Beatrixlaan die helemaal dichtgeslibd is. Dus alleen op basis hiervan kunnen wij niet zeggen: sluit die boel want dat is een paardenmiddel en dat kan leiden tot andere negatieve effecten. Dus daarom is het besluit van onze fractie dat wij tegen dit besluit gaan stemmen alleen op basis hiervan en we steunen de motie van de VVD om de verkeersveiligheid te bevorderen daar. Want je kan als je het over

verkeersveiligheid hebben zijn heleboel plekken of hotspots of blackspots die ook, die wij in theorie ook kunnen afsluiten, dan kunnen we net zo goed heel Rijswijk afsluiten. Dus tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Geen behoefte aan een tweede termijn.

De voorzitter: Prima, dan geef ik graag het woord aan de heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind (GL): Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat mijn eerste termijn ook duidelijk was. Ik denk ook dat de wethouder heel duidelijk heeft aangegeven hoe de situatie is en wel degelijk ook met de wijk gesproken heeft, wel degelijk met bewoners heeft gesproken en wel degelijk bij de school langs is geweest, et cetera. En waar ik me nu wel heel erg zorgen over maak is dat als dit besluit dan niet doorgaat dat er nu wel een motie ligt van de VVD en een aantal partijen waarvan de wethouder nu net ook heeft aangegeven dat dat, nou, maar hele beperkte middelen heeft om daadwerkelijk ook iets te doen aan die veiligheid. Dus daarmee concludeer ik dat we dan eigenlijk niks doen, dat de situatie onveilig blijft, terwijl het in onze ogen wel duidelijk is dat het onveilig is. En dat betekent dat we nu moeten handelen, niet nog een keer een onderzoek moeten doen. Ik geloof dat de heer Braam mij wil onderbreken.

De voorzitter: Ja, mijnheer Braam u wilt de heer Van 't Eind interromperen of vraag stellen.

De heer Braam (BVR): Ja, ik wil hem eigenlijk vraag stellen: als het dan echt voor veiligheid is, waar kiest u dan eerder voor, voor 4,5 miljoen euro uitgeven voor het stadhuis aan extra middelen of 4,5 miljoen euro voor het creëren van extra veiligheid?

De voorzitter: Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GL): Nou voorzitter, ik begrijp deze vraag niet zo goed. Ik heb het hier nu gewoon over de veiligheidssituatie op de Van Rijnweg. Daar moet wat ons betreft echt iets aan gebeuren. Wat ons betreft is de beste optie daarvoor de afspraken nakomen die we ook en dat zei de heer Van de Laar terecht, wij als raad keer op keer hebben besloten, maar ook gecommuniceerd is vanuit verschillende wethouders richting bewoners die daar wonen. En ik ga dat niet door elkaar gooien met allerlei andere onderwerpen, het gaat mij om de veiligheid daar, daar maak ik me zorgen over. Als het niet doorgaat, als dit voorstel niet doorgaat, wat gaan we dan doen om het wel veilig te maken? Ik constateer uit de beantwoording van de wethouder ook dat de motie zoals hij er van de VVD nu ligt, onder andere gesteund door BVR, niet voldoende is. Ik vind dat een uitermate zorgwekkende situatie en ik ben ook uitermate benieuwd in deze wat Rijswijks Belang nu gaat doen. Die hebben ook aangegeven dat voor hun ook afspraak is afspraak. Ik begrijp dat het voor Rijswijks Belang ook een ingewikkeld dilemma is. Maar ik hoor ook graag zo van Rijswijks Belang wat ze hierin doen. Maar als we nu het voorstel niet nemen, als nu het voorstel niet aangenomen wordt dan ligt er alleen nog maar een motie die eigenlijk geen dekking heeft om iets te doen en er ligt een motie van Wij. Rijswijk die oproept nog een keer een onderzoek te gaan doen over een jaar waarvan de wethouder ook al gezegd heeft ten aanzien van het bestemmingsverkeer en ten aanzien met cameratoezicht, dat dat sowieso een heel lang onderzoek is en sowieso heel twijfelachtig is of dat überhaupt haalbaar is in de complexe situatie die we kennen op de Van Rijnweg. Voorzitter, tot zover mijn tweede termijn en ik ben heel erg benieuwd naar de bijdrage van Rijswijks Belang.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk (CDA): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, de heer Van 't Eind is niet zo geïnteresseerd in mijn bijdrage.

De heer Van 't Eind (GL): Uiteraard ben ik ook geïnteresseerd in de mening van de heer Van Enk maar die ken ik nu al zeg maar inmiddels op dit dossier. Straks ben ik weer geïnteresseerd, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Nee, ik wil nog één opmerking maken in deze tweede termijn als het gaat om participatie. Want ik vind wel dat we moeten uitkijken hier als gemeenteraad dat we dat te pas en te onpas gaan gebruiken als argument. Het is niet zo dat we, de ene partij heeft al een aantal jaren geleden een enquête gehouden, nu heeft een andere partij een enquête gehouden en dat is altijd goed om mensen te horen als het gaat om de argumenten. Maar het is niet zo dat als je het belang van verkeersveiligheid probeert af te wegen tegen het belang van doorstromen van autoverkeer, dat je dan kan zeggen: we gaan de inwoners vragen en de meeste stemmen gelden. Zo werkt het niet. Dat is niet onze verantwoordelijkheid. En onze verantwoordelijkheid is ook niet om hier eindeloos over te debatteren wel of niet afsluiten, want we hebben in het forum ook al anderhalf uur gedebatteerd. Onze verantwoordelijkheid is ook om een keer een besluit te nemen en daar duidelijk voor te gaan staan. En wat ons betreft CDA vind ik dat we consequent moeten zijn als gemeentebestuur, wat we altijd hebben uitgedragen moeten we nu een keer gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Enk. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van der Weij, D66, als u het wilt uiteraard.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel voorzitter. Ik zat daar even over te dubben of ik het wil of niet, wil ik er nog iets over zeggen? Het enige wat ik wil is ik sluit aan bij de woorden van Menno van Enk, dank je wel.

De voorzitter: Dank je wel mevrouw Van der Weij, dan ga ik kijken naar mevrouw Harmsen en die wil niet het woord. Dan geef ik het woord aan de heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, het is op zich grappig dat de heer Braam van Beter voor Rijswijk nog even aanhaalt dat ik in het Rijswijks Dagblad heb gezegd, inderdaad, een stem op Beter voor Rijswijk is een stem op GroenLinks en D66. En daar sta ik eigenlijk nog steeds volledig achter, want we stemmen vandaag om iets te sluiten en niet om open te houden. Dus u heeft ook deze slag verloren met uw inbreng in de coalitie of in het college. Maar voorzitter, dat gezegd hebbende ga ik aan mijn tweede termijn beginnen. Ik begreep dat veel mensen hierop zitten te wachten. Voorzitter, voor Rijswijks Belang is afspraak is afspraak regel een gouden regel waarvan amper valt af te wijken. Daarom ook de volgende conclusie: Rijswijks Belang heeft nooit een belofte gedaan aan bewoners om deze weg te sluiten of open te houden. Rijswijks Belang heeft niet meegestemd aan een massaplan in 2009 of aan een duurzaamheidsprofiel in 2012 waarnaar u verwijst in het voorliggende raadsvoorstel. Rijswijks Belang bestond toen nog niet eens. Wat zijn het overigens voor een back to the future praktijken, u kent wel de film, om te refereren uit een plan uit 2009, dat is veertien jaar geleden. We hebben het al eerder meegemaakt jongstleden met de 240 liter klikbakken, die met die fel paars roze deksels waar u een plan uit de la trok van 2015.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, ik zie dat mijnheer Van 't Eind u wil interrumpen. Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind (GL): Ja, ik heb een vraag aan de heer Weterings. Is de heer Weterings het met mij eens dat ook al zat je toen niet in de raad en heb je er toen niet over meegestemd, dan ben je nog steeds als orgaan

waar u onderdeel van bent, medeverantwoordelijk voor die beslissing die toen genomen is. Daar staat u dan ook voor, bent u dat met mij eens?

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): Daar kom ik in principe zo terug op mijn tweede termijn, maar ik ben het er niet mee eens. In mijn verdere betoog.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, u kunt uw betoog vervolgen.

De heer Weterings (RB): Ik zal de zin even herhalen, anders is hij weggefallen. We hebben het al eerder meegemaakt toen verleden met de 240 literbakken, de kliko's met de fel paars roze deksels, waar een plan uit de la werd getrokken uit 2015. Hiervoor moest Rijswijks Belang ook aan de noodrem trekken. En nu trekt u een plan uit de la uit 2009. Voorzitter, de afgelopen jaren is er heel veel gezegd, veel gesproken, veel geschreven over het onderwerp en door gebrek aan mandaat is er niks uitgevoerd. Er zijn inmiddels hele woonwijken bijgebouwd. Zo werd de eerste paal geslagen in 2013 van een prachtige, duurzame woonwijk RijswijkBuiten met het streven om tot aan 2026 ruim 3500 woningen te gaan realiseren. Al vaker door Rijswijks belang benoemd, er is een toename van het autoverkeer, zie de landelijke CBS-cijfers. Er is nog steeds geen Beatrixtunnel en slipt het verkeer in omgeving nu nog geregeld dicht. Voorzitter, verkeersveiligheid verbeteren op de Van Rijnweg, jazeker, moeten we zeker doen, maar de Van Rijnweg afsluiten voor auto's: nee. Daarom zal onze fractie tegen het raadsvoorstel stemmen om de Van Rijnweg, Van der Kooijweg als fiets/bromfietspad aan te gaan duiden en blijft wat Rijswijks Belang betreft de Van Rijnweg Van der Kooijweg open voor de auto. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan zijn we, ik zie dat mijnheer Van 't Eind een interruptie wil plegen.

De heer Van 't Eind (GL): Ja voorzitter, naar aanleiding van de bijdrage van Rijswijks Belang vraag ik graag schorsing aan van een kwartiertje.

De voorzitter: Kwartier, oké. Dan, kan het ook in tien minuten? Tien minuten en als dat niet lukt, dan hoor ik dat wel. Maar we zijn nu bijna half elf en we hebben nog een aantal andere besprekingsstukken die u gaat behandelen. Dus dan een schorsing van tien minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan mijnheer Van 't Eind, u heeft om de schorsing gevraagd. Aan u het woord.

De heer Van 't Eind (GL): Ja, dank u wel voorzitter en dank u wel ook voor de tijd. Nou, na de bijdrage van Rijswijks Belang was al duidelijk voor ons dat het voorstel waarschijnlijk geen meerderheid gaat halen. Ik heb in mijn tweede termijn bijdrage ook al gezegd dat ik me dan ernstig zorgen maak over de veiligheidssituatie op de Van Rijnweg en dat de motie zoals die er nu lag van onder andere de VVD wat ons betreft dan niet voldoende was. Dus wij zijn tot een nieuwe motie gekomen die wij indienen met de VVD, Partij van de Arbeid, D66, de BVR en GroenLinks, en PGNR. En in die motie, de strekking van de motie is dat ... Ik kan hem ook even oplezen als dat het beste is. Concluderende dat er geen meerderheid is voor het aanduiden van het viaduct A4 tussen Van Rijnweg Van der Kooijweg als fiets/bromfietspad, daarmee niets wordt gedaan aan de

verkeersonveilige situatie op de Van Rijnweg, de verkeersonveilige situatie op de Van Rijnweg niet alleen komt doordat er te hard gereden wordt, maar op de eerste plaats doordat er te veel auto's rijden op een weg die daar niet voor bedoeld is, de enige optie voor een veilige verkeerssituatie dan is om de route Van Rijnweg Van der Kooijweg onaantrekkelijk te maken als route voor sluipverkeer, dat alleen kan als zowel op de Van Rijnweg als op de Van der Kooijweg snelheidsbeperkende maatregelen worden genomen, verzoekt het college om op zowel de Van Rijnweg als de Van der Kooijweg zo snel mogelijk duidelijke snelheidsbeperkende maatregelen te nemen met een herinrichting waarbij de veiligheid van langzaam verkeer voorop staat. Dit te financieren uit de parkeerreserve, het effect van de maatregelen te monitoren en daarover voor 1 juli 2024 aan de raad te rapporteren. Te zorgen dat bij alle digitale aanbieders van routeondersteuning de Van Rijnweg als niet doorgaande route wordt aangegeven en, tot slot, de Van Rijnweg af te sluiten voor vrachtverkeer. Voorzitter, ik stel ook voor dat we wel, het is een ordevoorstel, als iedereen het daarmee eens is, wel het oorspronkelijke voorstel als eerste in stemming te brengen en daarna de motie. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van 't Eind. Mijnheer Kaffa wil daarop reageren.

De heer Kaffa (WIJ): Ja, graag een punt van orde in dat geval. Volgens mij is de volgorde gewoon eerst het raadsvoorstel, of eerst alle moties behandelen en dan pas het raadsvoorstel. Dat is mij expliciet vandaag meerdere keren vertelt, als wij van af gaan wijken dat zou ik wel buitengewoon kwalijk vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, ik snap het punt van heer Kaffa, dat is inderdaad ongebruikelijk aangezien het dictum van de motie hiervan uitgaat dat eerst het voorstel moet worden afgestemd en er altijd eerst over een voorstel moet worden afgestemd, betekent dat inderdaad een andere volgorde dan anders. En dat is waarom we vragen om af te wijken van de standaardprocedure wat we met een meerderheid als raad inderdaad kunnen doen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Inderdaad kan er worden afgeweken in die zin. Ik zie dat mijnheer Loof ook wil reageren. Mijnheer Loof.

De heer Loof (VVD): Ik wil me graag aansluiten met wat er wordt verteld door mevrouw Woudstra. En ik wil ook tegelijkertijd onze motie die wij eerder hebben ingediend bij deze intrekken.

De voorzitter: Dus daarmee de eerste motie onderzoek naar de Van ... Nee, een veilige Van Rijnweg, die is hiermee ingetrokken. De andere mee indieners ook mee akkoord neem ik aan. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, ik heb de motie pas net ontvangen, ik zou hem graag heel even met mijn fractie willen bespreken. Drie minuutjes akkoord? Dank u.

De voorzitter: Ik hecht ook waarde aan een zorgvuldige besluitvorming dus dan stel ik voor dat we drie minuten schorsen, de motie een veilige Rijnweg is ingetrokken en dan heeft u drie minuten om de nieuw ingediende motie te bestuderen.

Schorsing

De voorzitter: Ja, ik stel voor, kijk even naar uw raad, de drie minuten zijn denk ik zo wel voorbij. Ik wil even ook naar mijnheer Kaffa kijken want ik wil ook u vragen wat u met uw motie wil doen die u in eerste termijn hebt ingediend.

De heer Kaffa (WIJ): Voorzitter, wij zijn heel blij dat de voorzet die wij gegeven hebben in onze eerste termijn ingekopt wordt door mijnheer Van 't Eind. Dus we zouden onze motie graag willen intrekken en daar wil ik het even bij houden. Dank u wel.

De voorzitter: Prima, nou, dan zijn een aantal wijzigingen in waarover u gaat besluiten. Dan stel ik voor dat we eerst zoals gevraagd is als ordevoorstel om te gaan besluiten over het raadsvoorstel. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ja voorzitter, ik vind dat we wel even de gelegenheid moeten krijgen om vragen te stellen over die motie voordat we hem gaan behandelen.

De voorzitter: Oké, uiteraard.

De heer Van Enk (CDA): Want ik heb nog helemaal niet gehoord hoe het college erover denkt en ik heb in ieder geval daar zelf twee vragen over.

De voorzitter: Heeft u een specifieke vraag of zal ik het woord geven aan het college zodat zij kunnen reageren?

De heer Van Enk (CDA): Ik heb wel specifieke vragen.

De voorzitter: Aan u het woord dan.

De heer Van Enk (CDA): Dit plan uitvoeren wat in de motie wordt voorgesteld, kost geld en ik wil graag een beetje beeld hebben aan hoeveel geld we dan moeten denken. Is daar van tevoren over nagedacht door de indieners van de motie? En ten tweede denk ik dat daar ook structurele componenten in zitten. Dus betekent dat dan dat we het parkeerfonds structureel gaan belasten met deze structurele uitgaven? Ik wil daar graag een indicatie van hebben.

De voorzitter: U stelt eigenlijk ook een vraag aan de indieners van de motie en aan het college.

De heer Van Enk (CDA): Ja, maar logisch is ook dat de wethouder daar zijn mening over gaat geven natuurlijk voordat we hem in stemming brengen.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die nog een vraag hebben over de motie die als ... Nee, dan ga ik ook gelet op de tijd het woord geven snel aan wethouder Van de Laar, aan het college.

De heer Van de Laar: Voorzitter, is dit ook gelijk mijn tweede termijn? Ja, antwoord geven op de vraag van het CDA over de motie. De dekking wordt gezocht in de parkeerreserve, dat zouden we moeten onderzoeken of dat inderdaad nog kan. U geeft dat aan. We hebben nu geen raming over wat de maatregelen zouden zijn omdat we ook daar de aanleiding niet toe zagen omdat we van verschillende kanten werden geadviseerd dat afsluiten echt het beste zou zijn. Daar was slechts vijf tot tienduizend euro voor gereserveerd, omdat het bij wijze van spreken een bord en een paaltje betreft. Dus en een drempel alleen al kost 20.000 euro, dus het zijn

forse bedragen wel. Maar dat ligt natuurlijk helemaal aan wat we daar überhaupt kunnen doen en gaan doen en daar zullen we dus onderzoek naar moeten doen. Dus dat is de appreciatie van uw vraag in ieder geval, het antwoord daarvan. Verder, in zijn algemeenheid ben ik blij dat iedereen zo'n waarde hecht aan verkeersveiligheid, dat iedereen ook onderschrijft dat het op dit moment verkeersonveilig is. Ik vind het toch ook nogal heel moeilijk dat we nu verder gaan met een onderzoek, terwijl het risico wat daar is, vierduizend auto's versus tweeduizend fietsers, er is geen enkele andere situatie in Rijswijk waar dat het geval is en dat we dat risico vanavond niet hebben weggenomen. Maar dan ben ik wel blij met de motie van GroenLinks, BVR, D66, VVD, PvdA en ik hoorde ook Gelijkheid en Rechtvaardigheid die daar richting aan geven. Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, wil u interromperen?

De heer Weterings (RB): De wethouder vergeet een naam.

De voorzitter: Wat is uw vraag? Ik heb u niet kunnen ...

De heer Weterings (RB): Nou, de wethouder noemde een aantal partijen over een motie en daar ontbrak een naam op.

De heer Van de Laar: Ik zie inderdaad namen ontbreken op de motie die ik voor me heb maar dat moet u mij niet kwalijk nemen, voorzitter. Maar ik waardeer iedereen die ...

De heer Van 't Eind (GL): Voorzitter, ik heb hem net aangepast.

De heer Van de Laar: Zijn best doet om het risico daar weg te halen.

De voorzitter: Prima.

De heer Van 't Eind (GL): Voorzitter, ik had hem net aangepast en Rijswijks Belang tekent inderdaad ook mee, voor de volledigheid.

De voorzitter: Nou, dan is dat ook opgehelderd. Dan ga ik nu echt over tot de stemming.

De voorzitter: Ja, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ik zit even te denken want gelet op het feit dat de indieners vragen om hier over de motie te stemmen nadat we hebben gestemd over het raadsvoorstel brengt mij eigenlijk op het idee, als we niet precies weten wat het gaat kosten en we gaan over een dikke maand de begroting vaststellen, zouden we dan niet het college even de tijd kunnen geven, die anderhalve maand, om nader te onderzoeken hoe duur dit gaat worden en de motie kunnen betrekken bij de begrotingsbehandeling. Want nu staat hier zo snel mogelijk duidelijk snelheidsbeperkende maatregelen te nemen, dat klinkt heel spoedeisend terwijl de situatie daar al jaren zo is. Wat zou ons letten om dit eerst door het college te laten uitzoeken en dan met de kosten erbij dit voorstel tijdens de begrotingsbehandeling in stemming te brengen of mee te nemen in de begroting.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van 't Eind als indiener van de motie wil reageren.

De heer Van 't Eind (GL): Ja voorzitter, ik hecht er wel waarde aan om daar enige snelheid aan te hebben. En het let, het is heel gewoon dat een college altijd onderzoekt op welke manier ze een motie uitvoeren en dat

zal in deze niet anders zijn. Dus ik zie niet in waarom we de motie niet gewoon in stemming zouden kunnen brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Als je in de motie zegt, vraagt het college om daar onderzoek naar te doen en een kostenplaatje presenteren, dan kan ik daarin meegaan. Maar hier staat om het meteen te gaan uitvoeren en dat betekent dus dat je een blanco cheque geeft en dat we bij de begrotingsbehandeling, als we geluk hebben, moeten gaan zien wat het gekost heeft. Dat wil ik eigenlijk, even die haast eraf halen en dat we op een zorgvuldige manier bij de begroting hierover beslissen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Enk. Dan, even kijken, mijnheer Loof.

De heer Loof (VVD): Ja, dank voorzitter. Ik wil graag aan mijnheer Van Enk vragen wat erover is gebleven uit zijn eerste termijn met: neem nou eens een keer een beslissing. Dat willen we nu gaan doen en dan is het weer niet goed.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Die beslissing die gaan we straks nemen, begrijp ik, sowieso. En omdat de stemming van tevoren wordt ingeschat als tegen het collegevoorstel komt er nu een alternatief plan. Dus die beslissing nemen we vanavond, daar ligt het niet aan. Ik wil alleen zorgvuldigheid als we hier gaan praten over maatregelen die tonnen minimaal gaan kosten, twee ton voor een drempel en structurele kosten, dat we even weten waar het over gaat. Nou en dat kan misschien over anderhalve maand wel en dan nemen we dat mee en dan kunnen we ook kijken of het überhaupt te dekken valt uit de parkeerreserve.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Braam daar ook wil op reageren en ik hoop dat we hierna tot snel een afronding komen.

De heer Braam (BVR): Nee, ik kan er uitermate kort in zijn, we hebben nog niet zo lang geleden rondom de pandjesbrigade ook in meerderheid besloten om nog even het college de ruimte te geven om met een wat verbeterd voorstel te komen en ik zou me zo even kunnen voorstellen dat het hier ook gebeurt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan ga ik u nu voorstellen om over te gaan op stemming. En wij gaan eerst stemmen over het raadsvoorstel en het gaat niet elektronisch, dus we hebben even uw hulp nodig. We gaan u vragen om ouderwets de hand op te steken en ik wil u vragen uw hand op te steken als u voor het voorstel bent, het raadsvoorstel onderzoek verkeersontsluiting RijswijkBuiten. Echt wel een hand ... Veertien stemmen voor. En dan zijn het er zeventien tegen denk ik. Ja, u mag uw hand opsteken degene die tegen het raadsvoorstel is, ook vanuit transparantie. Kijken of het klopt. Klopt helemaal. Dan gaan we over ... Mevrouw Harmsen, wilt u een stemverklaring afleggen?

Mevrouw Harmsen (CU): Ja voorzitter, dat doe ik heel zeldzaam. Volgens mij is dit de tweede keer in vijftien maanden dus dan ben ik echt boos. Want tweeduizend fietsers die lopen constant gevaar voor zes tot elf minuten omrijden met de auto. Dat is de afweging die gemaakt is. Het fietspad wat als fietspad bedoeld is kan nu niet als fietspad gebruikt worden, maar zal dus, ja, het blijft gewoon een gevaarlijk punt. En dat, nou, dat vind ik gewoon jammer, dat wil ik even nog even die emotie even verklaren.

De voorzitter: Ja, dank u wel. U heeft daarmee een stemverklaring afgelegd en dan gaan we over de stemming naar over de motie veilige Van Rijnweg van ...

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, mag ik ook een stemverklaring afleggen?

De voorzitter: Zeker.

De heer Van Enk (CDA): Ik dacht net dat de reactie van de heer Braam een wijziging van het dictum zou inluiden in de motie, maar die komt er niet. En als hij er niet komt, dan is dus het resultaat als we hier voor gaan stemmen dat we inclusief forum er vanavond drie uur lang hebben gediscussieerd over het besluit afsluiten Van Rijnweg en dat we nu binnen tien minuten een plan vaststellen waar we nog de uitkomsten niet van kennen en de kosten niet van kennen.

De voorzitter: Dat is uw stemverklaring. Dank u wel.

De heer Van Enk: Daarom stemt het CDA dan ook tegen, ja.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik dat mijnheer Kaffa ook een stemverklaring wil afleggen. Over de motie, ja.

De heer Kaffa (WIJ): Dank u wel. Wij. Rijswijk is heel blij om te zien dat de voorzet die we gemaakt hebben met wat aanscherpingen van de overige collega's toch tot een weloverwogen motie gekomen is. En Wij. Rijswijk zal dan ook voor deze motie gaan stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, u wilt ook een stemverklaring afleggen over de motie.

De heer Weterings (RB): Voor ons is verkeersveiligheid ontzettend belangrijk en dat is onbetaalbaar, staat geen enkel bedrag tegenover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we over tot stemming over de motie, dus dat is de motie veilige Van Rijnweg ondertekend door GroenLinks, D66, PvdA, VVD, BVR en Rijswijks Belang. Wilt u als u voor deze motie bent uw hand opsteken. **Volgens mij alleen CDA tegen. Ja, dan zijn er twee tegen en 29 voor. Aangenomen.**

11.Raadsvoorstel Bestemmingsplan Pasgeld West (RV 23-060)

11.a. Amendement - Mobiliteit Pasgeld West (CDA)

11.b. Amendement Hou Regie op Pasgeld West (GL D66 PG&R PvdA)

11.c. Motie - Bos- en Parkloper realisatie (D66 Wij. GL PvdA PG&R)

11.d. Motie - Zorg voor goed openbaar vervoer in RijswijkBuiten (GL D66 PvdA)

De voorzitter: Gaan we door naar het volgende onderwerp en dan ga ik nu even op een andere manier voorzitten want als wij op deze manier doorgaan zijn we denk ik tot de volgende ochtend bezig. En ik wil dat ook niet onze gast die we, we zijn toch als gastgebruiker dus ik wil u echt vragen echt heel kort en bondig te houden. En gelet op de emoties en het belang van dit onderwerp heb ik u alle ruimte gegeven, alle interrupties. Dus ik hoop dat u ook, ja, naar mij wilt luisteren en bij het volgende onderwerp een hele korte bijdrage to the point wil doen zodat we ook, ja, op een acceptabele tijd allemaal naar huis kunnen gaan. Dan

gaan we over naar het raadsvoorstel bestemmingsplan Pasgeld. En dan geef ik graag het woord aan de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk (CDA): Dank u wel voorzitter. Ja, over belang van besluiten gesproken, ik denk dat het afsluiten van de weg kan soms heel belangrijk zijn maar het bouwen van duizend nieuwe woningen in een zone in Rijswijk platteland, dat is denk ik enorm belangrijk. En het besluit om dat te doen, dat is in de vorige periodes al gevallen, daarom is er een bestemmingsplanwijziging voorbereid. En we weten allemaal, niet alleen maar door de herhaalde insprekers, dat dit bouwen in Pasgeld, dat dat een uitermate gevoelig onderwerp is als het gaat om de omwonenden. Maar we hebben hier ook het belang van de volkshuisvesting mee te wegen. En dat heeft gemaakt dat CDA altijd voorstander is geweest voor en na de verkiezingen van het bouwen van woningen in Rijswijk waar dat kan. We hebben er alleen wel condities aan gesteld en die condities die zitten hem bijvoorbeeld op het punt van de mobiliteit. En andere partijen hebben ook condities gesteld en dat zit hem in ecologie, waar we ook helemaal achter kunnen staan. Als je bouwt, doe het dan op een verantwoorde manier en probeer daar creatief mee om te gaan. En dan bedoel ik niet creatief zoals van de week in een persbericht van de wethouder stond rond de woningen in de Bogaard, want de creativiteit daarin bestond uiteindelijk dat de raad daar twee miljoen in bijdroeg en, ja, dan snap ik wel de lachende projectontwikkelaars in wiens gezelschap hij de foto had laten nemen. Maar bij creatief bedoel ik dat we kijken naar zoveel mogelijk manieren om de leefbaarheid in Rijswijk te behouden en de leefomgeving daar wat voor over te hebben. En daarom heb ik in de vorige periode al binnenskamers binnen de coalitie gesuggereerd: zouden we niet van die wijk een autoluwe wijk kunnen maken? En ik heb daar later ook aan gerefereerd in debatten en ook laatst nog in het kaderdebat. En ik vind het jammer dat we dat niet in het voorliggende bestemmingsplan zien. Dus daarom heeft het CDA een amendement voorbereid om de duizend parkeerplaatsen, één op één minimaal per woning, om die hier weg te laten. En dat betekent dat we daar een autoluwe wijk zouden maken van duizend woningen die aangewezen zijn op fietsverkeer en waar we ook ten overvloede het openbaar vervoer zouden kunnen verbeteren. Nu is er, zoals gezegd eerder vanavond al, een buslijn die alleen de spits rijdt en dat is natuurlijk niet voldoende om mensen te verleiden om die auto niet aan te schaffen, laat staan hem niet te gebruiken. Vandaar dit idee en het is een idee wat elders in Nederland ook al is uitgevoerd. En kijk je naar de huidige emotie in Nederland, even ook heel breed, kijk je naar de bezettingen van de A12, mensen die zich allemaal zorgen maken over de leefbaarheid en het klimaat, dan vind ik dat we waar we als Rijswijk nog ruimte hebben om te bouwen moeten proberen met creativiteit ook de aanslag op de leefomgeving zo klein mogelijk te maken. En als we het nou hebben over geld en exploitatie, nou, dan zou ik zeggen dan moeten we daar nou net wat voor over hebben. Die creativiteit, daarvan hoop ik dat die vooral ook door groene fracties wordt gesteund. En dat zijn de fracties die voor de verkiezingen bijvoorbeeld nog het standpunt huldigde dat daar helemaal niet gebouwd moest worden. En die fracties hebben om bepaalde redenen nu hun standpunt gewijzigd en willen daar wel bouwen. En dat is prima, dat is hun verantwoordelijkheid maar ik zou graag appelleren aan hun verantwoordelijkheid voor die leefbaarheid. En ik zou zeggen: GroenLinks, Partij van de Arbeid, die overigens in het forum al een hand uitstak naar dit voorstel van mij, maar ook D66, laten we de handen ineenslaan en hier een stap durven zetten om uit het grauwe midden van huisje parkeerplaats beestje te komen, ieder zijn eigen auto voor de deur. Want het, als je dit lukt en je trekt dus bewoners aan die bewust kiezen om in een wijk te gaan wonen waar je makkelijk met de fiets naar het station kunt, maar je ook makkelijk een pendelbus kunt nemen, dan kunnen we daar een stap in zetten in die leefbaarheid en de klimaatdiscussie en de hittestress ...

De voorzitter: Volgens mij is uw pleidooi heel helder, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): En het waterafvoer. Kortom, allemaal redenen om een keer nu toe te passen wat we in alle beleidsplannen, mobiliteitsplan et cetera met elkaar honderden keren besproken hebben. Ik hoop dan ook op steun van dit amendement.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Enk. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van Maarseveen van GroenLinks.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Dank u wel, voorzitter. Nou, Pasgeld West is en blijft een lastig vraagstuk voor mijn fractie. En natuurlijk hadden wij daar, hadden we liever dat we daar niet hoefden te bouwen. Helaas voor ons dacht een ruime meerderheid van de raad daar in 2021 anders over. We respecteerden toen de uitkomst van de democratische besluitvorming en dat doen we nu nog steeds. Want voorzitter, in de fase waarin wij nu zitten brengt niet bouwen meer ellende met zich mee, gelet op de afspraken met de projectontwikkelaar. Maar juist dat stukje historie bemoedigt mij en mijn fractie om nu en hier met een duidelijke ambitie en visie te komen en die ook mee te geven aan de wethouder. De focus van GroenLinks ligt nu op een plan dat zoveel mogelijk rekening houdt met de groen en natuurwaarde van het gebied, een plan dat zo natuurinclusief mogelijk is en zo denken wij het groen in Rijswijk het beste te kunnen beschermen. In dat verband is het goed om even stil te staan bij Parkrijk. Het uitgangspunt van de duurzame wijk is wellicht geslaagd maar het resultaat is een veel te versteende wijk. En laten we er met zijn allen voor zorgen dat in Pasgeld West dat niet weer gaat gebeuren en dat kunnen wij wel degelijk, voorzitter, juist door hele gerichte afspraken te maken en de regie te nemen en te houden bij Pasgeld West. Natuurlijk met het oog voor de gemaakte afspraken en een goede verstandhouding met de projectontwikkelaar. Zo willen wij vastleggen dat de gestelde ambities met betrekking tot de biodiversiteit en groenbehoud in Pasgeld West daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden en dat de projectontwikkelaar zich daarbij aan het programma van eisen zal houden. Het is belangrijk om het begrip natuur inclusief bouwen kwantificeerbaar, meetbaar en controleerbaar te maken en om de eisen aan de projectontwikkelaar goed te borgen. Met dit oogpunt dienen wij samen met D66, PvdA en de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid een amendement in waarin we het college oproepen om in elke privaatrechtelijke overeenkomst met een ontwikkelaar op te nemen dat natuur inclusief bouwen een voorwaarde is voor de omgevingsvergunningen. En we zijn nieuwsgierig naar de reactie van de wethouder op dit amendement. Daarop aansluitend vragen we aandacht voor de bos- en de parkloper. Deze gebieden versterken het groene karakter van Pasgeld en de biodiversiteit binnen het gebied. De bos- en parkloper maken deel uit van het plan voor Pasgeld maar de invulling hiervan blijft al een tijd liggen. Dit betreuren wij. Juist daarom willen we met een concreet voorstel komen. Het is belangrijk dat ook dit deel van het plan voortgang krijgt en dat het niet bij een mooi plan blijft. Om deze reden hebben wij samen met D66, Wij., sorry, PvdA en de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid de motie realiseer bos- en parkloper ingediend. In deze motie verzoeken wij het college met een voorstel te komen voor de inrichting van de bos- en parkloper. Nou ja, we horen graag van de wethouder wat hij van deze motie denkt. En we zijn blij met de toezegging die de wethouder van de minister heeft gekregen over het station in RijswijkBuiten en we zijn ook blij met het nieuws over de bushalte, wat de wethouder zojuist verteld heeft, dat is goed nieuws. Onze waardering ook voor de wethouder voor zijn inspanningen, maar deze toezegging heeft op korte termijn geen effect. De inwoners van RijswijkBuiten hebben zo snel mogelijk goed en volwaardig OV nodig. Samen met D66 en PvdA dienden wij een motie in, deze motie vraagt de wethouder om de lobby voor een spoedige realisatie van een volwaardige ov-oplossing op te voeren en daarnaast vragen we de wethouder om te kijken naar andere vormen van OV voor de bewoners. We denken bijvoorbeeld aan flexibele oplossingen zoals bijvoorbeeld de pendelbus, de Haagse Hopper in Den Haag Benoordenhout of deelmobiliteit oplossingen. Wat ons betreft is deze motie bedoeld als steun in de rug voor de wethouder om door te gaan met zijn goede inspanningen en activiteiten voor een volwaardige ov-oplossing voor RijswijkBuiten. En dan wil mijn fractie ook nog graag even stilstaan bij

het participatieproces. De bij Pasgeld West betrokken inwoners hebben een andere perceptie over de wijze waarop het participatieproces is verlopen dan de wethouder. En afgelopen juli is de motie participatieleidraad aangenomen. Nou, ik ga ervan uit dat de wethouder inmiddels ook aan de slag is met deze motie, maar ik zou toch nog graag een bevestiging ervan van hem horen of in elk geval een update. En tot slot voorzitter, wil ik mijn collega de heer Kösedag citeren: laten we alles op alles zetten om van Pasgeld West een dierbaar, bewust en toekomstbestendig stukje Rijswijk te maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Maarseveen. Mijnheer Van Enk wil interromperen.

De heer Van Enk (CDA): Ja, ik was erg benieuwd naar het standpunt van GroenLinks over het voorstel om dan ook de laatste stap te zetten en de parkeerplaatsen daar uit het bestemmingsplan te halen.

De voorzitter: Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Ja, dank u wel voorzitter. Nou, we hebben natuurlijk met aandacht naar het amendement van mijnheer Van Enk van het CDA gekeken maar zo'n lage parkeernorm binnen RijswijkBuiten zonder zeg maar goed voorliggende ov-voorzieningen, nou ja, lijkt ons geen goed idee omdat, dan krijgen we eigenlijk een soort van Binckhorst maar dan in RijswijkBuiten en Binckhorst ligt zeg maar in het centrum, is goed te bereiken. Nou ja, dat willen we niet, dank je wel.

De voorzitter: Dat is helder. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, maar mevrouw Van Maarseveen en ik zijn het kennelijk helemaal eens dat daar meer verkeervoorzieningen moeten komen, of ov-voorzieningen. U heeft het ook zelfs over een pendelbus dus daar lopen onze meningen niet uiteen. Als hij er is, is dat toch heel makkelijk om ook die laatste stap te zetten om dat parkeren daar en het autoverkeer daar te weerhouden?

De voorzitter: Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Ja, dank u wel voorzitter. Nou, ik nodig mijnheer Van Enk van harte uit om op ons amendement te stemmen.

De voorzitter: Dan ga ik snel door naar mijnheer Dolmans. Wilt u het ook kort houden?

De heer Dolmans (D66): Ik ga mijn best doen. Dank u wel voorzitter. We nemen hier wel ook echt wel een besluit met een grote impact vanavond. We zijn al enige jaren bezig met ontwikkeling in Pasgeld. En ja, het bestemmingsplan wat nu voorligt kan niet iedereen blij maken maar ik denk dat we de afgelopen jaren wel een heel zorgvuldig proces hebben gehad waarbij belangen goed zijn afgewogen. Alle argumenten liggen op tafel, de risico's zijn in kaart gebracht en uitstel van de vaststelling van dit bestemmingsplan, waar sommige partijen om hebben gevraagd, levert wat betreft D66 Rijswijk geen nieuwe inzichten op. In oktober 2021 hebben we de hoofdplanstructuur voor Pasgeld vastgesteld en we hebben daarbij als raad een aantal kaders meegegeven, mede op initiatief van D66. En afgelopen donderdag hebben we het daar ook in het forum over die diverse kaders gehad en ik heb daar de duidelijke toezegging gehoord vanuit het college wat betreft het kwantitatief verkeerskundig onderzoek, de watersysteemanalyse die er eigenlijk al ligt, maar die nog formeel naar de raad toe moet en de toezegging wat betreft monitoring biodiversiteit, waar we ook later in deze raad nog over zullen praten. Dat laatste punt daar heb ik wel moeite mee. Ik ga, ik heb me daar overheen gezet want ik vind echt dat dat monitoringsplan voor vaststelling van het bestemmingsplan hier had moeten liggen.

Maar goed, we gaan er in vertrouwen van het college vanuit dat dat dit najaar alsnog goed komt. Dan zijn er een drietal zaken die ook in de discussie in oktober 2021 aan de orde zijn geweest. Dat is natuur inclusief bouwen. Ja, dat komt nu in het bestemmingsplan niet terug, is wel door de meerderheid van de raad toen als kader meegegeven. En vandaar ook dat wij van harte het amendement met GroenLinks over natuur inclusief bouwen mede indienen. Een ander kader wat is meegegeven gaat over de bos- en parkloper. Het bestemmingsplan legt vast dat de bos- en parkloper niet bebouwd mogen worden, maar de bosloper is geen onderdeel van de Grex en de parkloper is slechts beperkt onderdeel van de Grex. En dus is er vooralsnog, ondanks dat we dit bestemmingsplan dan vaststellen, geen investering vrijgemaakt. En daarom verzoeken we per motie aan het college om bij de begrotingsbehandeling wel met een investeringsvoorstel te komen, zodat we ook tijdens de begrotingsbehandeling een integrale afweging kunnen maken waar we wel en geen geld aan besteden. En dan als laatste en het verzoek om het kort te houden, de motie over OV. Ik sluit me gewoon even aan bij de woorden van mevrouw Van Maarseveen. Tenslotte het amendement van het CDA. Ik vind het een heel sympathiek amendement. Ik heb ook eerder aan de heer Van Enk meegegeven van dat ik het wel veel eerder had willen zien, want ik kan niet alle consequenties overzien van dat amendement en ik hoor graag ook van het college hoe zij tegen dat amendement aankijken en wat de impact zou kunnen zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Dan geef ik het woord aan de heer Loof van de VVD.

De heer Loof (VVD): Ja, dank voorzitter. Voorzitter, dank aan de wethouder voor het raadsvoorstel. Het is niet niks, is een aardig stuk weer. Dit voorliggende bestemmingsplan is voor de Rijswijkse VVD een mooi, duidelijk en goed afgewogen voorstel. Hier hebben wij om eerlijk te zijn niet heel veel op aan te merken, behalve dat we het college veel succes wensen in de uitvoering van het plan. We begrijpen dat veel inwoners steeds enthousiaster zijn geraakt van de voorliggende plannen, dat is ook goed om te horen. Compliment aan het college voor hoe ze dit proces hebben begeleid. Voorzitter, de Rijswijkse VVD wil wel wat meegeven aan de collega's in deze raad en daarbij vooral oproepen om ons niet te veel met de uitvoering te bemoeien, op details te gaan zitten, sturen of alvast uitvoeringszaken te gaan invullen. Je zou bijna denken dat ik net heel goed heb geluisterd naar het afscheid van onze vorige fractievoorzitter. Dat is namelijk aan het college en wij als raad controleren of ze dat goed doen. Daarmee roepen we met nadruk op om rekening te houden met de Grex en te zorgen dat het mogelijk verlies erop beperkt blijft. Dat lukt alleen als wij ons als raad ook bewust zijn van de financiële positie van de gemeente op dit moment en de gevolgen die het heeft als er om meer meer meer wordt gevraagd. In de tweede termijn gaan we waar nodig in op ingediende moties en amendementen. We zijn eerst benieuwd naar de reacties van het college hierop. Tot zover de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof. Dan geef ik het woord aan mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja, dank voorzitter. We gaan vanavond beslissen over duizend huizen die worden bijgebouwd onder RHC en boven 't Haantje. En nou, om een beetje tegemoet te komen aan de voorzitter zal ik meteen to the point komen. We hebben twee punten waar we ons zorgen over maken. Enerzijds de leefbaarheid van dit gebied en anderzijds de bereikbaarheid van het gebied. Die leefbaarheid die heeft te maken met twee zaken. We kunnen niet meer of minder huizen bouwen dan die duizend, nu nog 950, maar we hebben wel nog een bezuinigingsopgave vanwege de tekorten op de Grex. Nou is toegezegd dat we nog een document ontvangen van de wethouder waarin die bezuinigingen inzichtelijk worden gemaakt, wat zijn dan die effecten daarvan? Maar ja, op het moment dat we niet gaan schuiven in het aantal huizen, betekent dat dat dat geld ergens anders vandaan gehaald moet worden. En dan is het zeer waarschijnlijk dat we dat ergens aan de leef kwaliteit binnen die wijk moeten gaan halen. Dus ik zou graag aan de wethouder willen

vragen om misschien alvast een klein voorschot te geven op dat document. Waar gaan we nou in bezuinigen en hoe gaan we dat terugzien in die wijk? En die leefbaarheid die staat ook onder druk door het groen in de wijk, althans niet door het groen, maar door het eigenlijk wat mijnheer Dolmans al heeft aangegeven over de park- en bosloper. Park- en bosloper die staan namelijk niet, daar is nog geen dekking voor gevonden, daar kwamen we achter in het vorige forum. En ja goed, dat deed mij toch wel een klein beetje verbazen aangezien dit wel een cruciaal onderdeel is voor dit plangebied, de park- en bosloper die zouden namelijk heel belangrijk zijn voor de groengebieden, voor de flora en fauna, voor de biodiversiteit, voor de recreatie binnen de wijk. Oftewel, een belangrijk onderdeel spelen voor die leefbaarheid in deze wijk. En dat is in alle plannen tot dusver waar we en alle presentaties waar we zijn geweest voor zowel de raad als voor externen zeg maar, is dat aangegeven. En dat zo'n plan dan vervolgens nog geen rugdekking heeft van de nodige gelden die daarvoor nodig zijn om die aan te leggen, dat vind ik wel opmerkelijk. Daarom hebben we samen met D66 en GroenLinks ook gevraagd via een motie om daar inderdaad een voorstel voor te doen. Ik ga de motie niet herhalen, want dat is reeds al gebeurd. Daar zou ik ieder raadslid hier vanavond op aandringen om daar in ieder geval voor te stemmen, want dan kunnen we tijdens de begroting in ieder geval een goede keuze maken en wordt inzichtelijk van hoeveel dat ongeveer gaat kosten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam, komt u tot een afronding in eerste termijn?

De heer Van Dam (WIJ.): Nee, zeker nog niet, ik ben nog bezig.

De voorzitter: Als wij met deze tempo doorgaan, dan gaat het heel lang duren. Dus ik wil u echt vragen to the point te blijven.

De heer Van Dam (WIJ.): Nee, dat vind ik zeer vervelend, maar ik wil nog even de twee punten maken in ieder geval. Waarom ik nog wel sceptisch ben over die begrotingsraad, als dit voorstel in ieder geval naar de raad wordt gebracht, is dat we ook in de begrotingsraad een tekort moeten wegwerken of in ieder geval moeten gaan bezuinigen. En we vragen hier, nee, ik heb nog geen inzicht in de totale kosten van de bosloper en de parkloper maar ik voorzie toch wel dat dit een, toch wel een discutabel punt wordt omdat we vragen om nogal wat budgetten. Als het aan ons ligt aan onze fractie, dan vinden wij die leefbaarheid ontzettend belangrijk, dus dat laten we zeker meewegen in die keuze alleen ik vraag toch aan het college van hoe het heeft kunnen komen dat we niet van tevoren die discussie in ieder geval hebben kunnen voorkomen omdat dit wel een toezegging was, of zo leek het, een toezegging op participatieproces, want in dat schetsboek wat is opgeleverd staan die parkloper en die bosloper toch echt prominent in het stuk benoemd. Dan zou ik nog heel kort even willen hebben over die mobiliteit. Kijk, de heer Van Enk die heeft daar al heel veel over gezegd dus het enige wat ik nog zou willen vragen in mijn eerste termijn is: gaan wij nog een discussie krijgen over het OV of over die bereikbaarheid van die wijk? Gaan we daar nog een keer over spreken of moeten we het nu doen met dit bestemmingsplan? Ik heb namelijk nog wel heel veel vragen die eigenlijk ook worden meegenomen in die motie, de toezegging voor het station, de invulling van het OV in de wijk, het gebruik van deelvervoer. Daar komt weinig concreets naar voren in deze stukken. Dus gaan we het daar nog een keer over hebben, want het bij uitstek lijkt me dat wel dat het bij deze plannen hoort. En daarbij wil ik het laten voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Dam. Dan geef ik snel het woord aan mijnheer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik probeer het zo kort mogelijk te houden, maar ik ga toch mijn verhaal doen.

De voorzitter: Maar ik wil u toch eigenlijk, ik wil u toch echt allen uitnodigen om echt veel korter en bondiger te spreken. Ik heb ook met aandacht naar mijnheer Van Dam geluisterd en het had echt ook korter gekund. Dat wil ik u ook teruggeven als uw voorzitter. En ik luister naar alle woorden maar ik wil echt ook dat u met meer discipline uw standpunt hier verwoordt.

De heer Van der Veer (PvdA): Voorzitter, voor ons ligt het bestemmingsplan Pasgeld West waar we vanavond het besluit over gaan nemen. De fractie van de Partij van de Arbeid dankt eenieder die op welke wijze dan ook aan dit proces heeft meegedacht, meegewerkt, waardoor dit voorliggende voorstel tot stand is gekomen. Voorzitter, mijnheer Van Enk refereerde daar al aan, ook binnen de Partij van de Arbeid, onze leden, onze achterban is er veel gesproken over Pasgeld en dat was niet altijd makkelijk. Door de deelname aan deze coalitie hebben wij een heroverweging moeten maken ten opzichte van ons eerdere standpunt over Pasgeld. Met deelname aan deze coalitie kunnen wij actief meedenken over de uitgangspunten tot een zo natuur inclusieve mogelijke ontwikkeling van dit gebied. En zie hier het voorliggende resultaat, met aanvullingen in de vorm van de moties en de amendementen waar we aan hebben meegewerkt. Voor de PvdA-fractie is het belangrijk dat de uitgangspunten voor de ontwikkeling van Pasgeld West maar ook voor Pasgeld Oost gewaarborgd worden en blijven. Er zou natuur inclusief en klimaat adaptief gebouwd moeten worden door de ontwikkelaar om de ambities van deze wijk te waarborgen. Het amendement hierover steunen wij van harte. Voorzitter, ook de visie verwoord in het TAUW rapport steunen wij van harte. Daarbij is het van groot belang dat de ecologische structuur en de biodiversiteit goed tot recht komen en versterkt zullen worden door de bosloper en de parkloper, want dat zullen belangrijke elementen voor het gehele plan zijn. Ik kan me volledig aansluiten bij de woorden van mijnheer Van Dam, die daar uitgebreid over heeft gesproken. Even kijken, ook na het realiseren van de wijk zullen we de kwaliteit van een gebied moeten kunnen blijven waarborgen. Hoe ziet het college dat? Draagt u hier zorg voor? Blijft het groenblauwe karakter gewaarborgd ook in de toekomst? Om dit te bereiken zijn we medeondertekenaar van de motie realiseer bos- en parklopers in Pasgeld West, zojuist uitgebreid besproken door mijn voorgangers. Voorzitter, ook wij vinden bereikbaarheid van deze wijk zeer belangrijk. We hebben daarom meegetekend met het amendement waar dit een onderdeel van is. Goed OV, minder parkeerdruk, minder verstening. Blijft de wethouder zich daarvoor sterk maken? Ook de strekking van de woorden van de heer Van Enk, zojuist uitgesproken, begrijpen wij heel goed, maar is volgens ons onhaalbaar. Voorzitter, zojuist heeft mevrouw Jansen-Vergeer ingesproken en bracht een aantal punten aan de orde.

De voorzitter: De heer Van der Veer, mijnheer Van Enk wil u interrumperen. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, ik wil aan mijnheer Van der Veer vragen, hij zegt in een zin het is onhaalbaar. Kijk, D66 stelt nog serieuze vragen aan de wethouder over die haalbaarheid maar de heer Van der Veer heeft de conclusie al getrokken in een zin, terwijl hij in het forum mij de hand reikte en zei: laten we samen inderdaad gaan nadenken over de parkeerplaatsen. Wat is dit nou, is dit nu het resultaat?

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Nee voorzitter, ik blijf bij de woorden. Er zijn, volgens ons is het, moeten we daarvoor zorgen voorkomen dat we daar een gebied krijgen, minder parkeerplaatsen betekent dat het OV goed geregeld zou moeten zijn. En nou, eigenlijk de woorden die onder andere GroenLinks ook heeft uitgesproken. Wij denken dat dat, ja, dat dat niet realiseerbaar is.

De heer Van Enk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Als de heer Van der Veer net als ik goed heeft geluisterd naar GroenLinks dan is hem ook opgevallen dat GroenLinks niks over het verminderen van parkeerplaatsen heeft gezegd. Alleen dat we het eens waren over meer openbaar vervoer. Maar het gaat nou net om die laatste stap, willen we de automobilititeit daar ook echt op de laatste plaats gaan stellen zoals we in mobiliteitsplannen bij herhaling hebben vastgesteld met elkaar. Waar is nou de creativiteit? Hier alleen maar zeggen het is onhaalbaar, zonder enig argument, dat kunt u toch ook naar uw achterban niet waarmaken als u heeft beloofd dat daar eigenlijk helemaal niet gebouwd gaat worden?

De voorzitter: Uw vraag is helder, de heer Van Enk, dus ik geef het woord aan mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Voorzitter, het is een mooi streven en wij zijn benieuwd wat de wethouder hiervan vindt. Voorzitter, zojuist of een paar uur geleden heeft mevrouw Jansen-Vergeer ingesproken en bracht een aantal punten aan de orde. En wij zouden graag een reactie van het college horen hoe zij denken over de punten die mevrouw Jansen-Vergeer heeft ingebracht over de toekomstige voorzieningen in de wijk. Voorzitter, wij zijn benieuwd naar de reactie van het college.

De voorzitter: Dank u wel, dank u wel mijnheer Van der Veer. Ik geef graag nu het woord aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja, dank voorzitter voor het woord. Ik ga het niet te lang maken, ik heb het al eerder aangeven, we moeten helaas grote, tenminste, ruimte bieden om voor meer woningbouw, om gewoon de woningmarktcrisis uit de slob te halen. Ja, één ervan om gebruik te maken van Pasgeld West. Dus ja goed, wij gaan, mijn fractie gaat hiervoor stemmen. Alleen wat belangrijk is, daarom hebben wij een aantal amendementen en moties ook ondersteund, want biodiversiteit en ecologische hoofdinfrastructuren die moeten gewaarborgd blijven en die moeten gewoon in stand blijven, vandaar dat wij ook deze motie hebben medeondertekend. En het amendement ook medeondertekend omdat dat niet te vrijblijvend is en we moeten niet de keus geven aan een projectontwikkelaar om daar zelf invulling aan te geven. Nee, het moet vanuit een dwingende invalshoek moet er rekening worden gehouden met, ja goed, ecologie en biodiversiteit. Tot zover en voor wat betreft de motie, of de motie van het CDA, ja, ruime parkeernormen of minder parkeernormen. Ik, mijn fractie die staat er heel anders in, laat het aan de burger, laat het aan de individuele burger die keuzevrijheid om te kiezen voor een auto, ja of nee. Laat die bewustwording bij de individuele inwoner.

De heer Van Enk (CDA): Maar de heer El Majjaoui heeft toch ook ingestemd met een mobiliteitsplan? Daar staat toch niet in dat we het aan de burger overlaten? Daar hebben we toch een beleid op ingericht en een volgorde van prioriteit? Daar staat die privéauto toch helemaal aan het eind?

De voorzitter: Geef het graag het woord aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Nou ja goed, ik ben niet voor of tegen het mobiliteitsbeleid, maar we moeten wel ... Kijk, een auto kan je niet meer uit de straatbeeld verdwijnen, dat hoort eenmaal, het is een onderdeel van de leefomgeving.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, dat is het bestemmingsplan wat we vanavond vaststellen.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, ik wil dat u via uw voorzitter gaat praten, het woord. Mijnheer El Majjaoui, wilt u tot een afronding komen want u heeft de vraag van mijnheer Van Enk beantwoord.

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja precies en daarom staan we niet achter dit, tenminste van het CDA. Dus daar gaan we tegenstemmen. Dus hou het zoals het is en kan het wellicht op termijn anders zijn. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik het woord, kijk ik naar mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Ja, dank u wel voorzitter. De ChristenUnie heeft altijd kritisch gekeken naar de plannen van Pasgeld en van Pasgeld altijd gezegd: alleen als er volledige compensatie is van het groen en dat het zeker is dat die compensatie er komt, zou het mogelijk zijn maar het hoeft niet. Er zijn genoeg plekken in Rijswijk waar we kunnen zeg maar indikken en ophogen. En we hebben ook dit alles afgewogen: is er nou volledige compensatie? Nee, dat is er niet, ook niet met de amendementen. Wat kunnen we dan nog doen? Nou, misschien kunnen we nog meestemmen met de amendementen, zeggen we nog niet dat we meestemmen met het voorstel. We hebben grote moeite mee dat de oorspronkelijke plannen van 550 naar 950 woningen is gegaan in Pasgeld West. Dat doet veel aan de leefbaarheid, aan de verkeersbewegingen, al zou men met de fiets gaan, wat natuurlijk onze grote voorkeur is. Ik heb een vraag voor de wethouder en dat gaat eigenlijk over de toekomst. Over, want de vraag over participatie is al gesteld door GroenLinks, die ga ik niet opnieuw stellen. Maar de toekomst van de bewoners van, ja, ik noem het een Parkrijk twee, Pasgeld West, deze nieuwe bewoners en de oude bewoners van Pasgeld, als die samenkomen in dat buurthuis op den duur, welke rol heeft wethouder dan voor, ja, deze nieuwe oude bewoners. Er is heel veel, ja, onvrede geweest van de oude Pasgeld bewoners dat er naast hen gebouwd werd en ik kan me voorstellen dat dat zeer geeft. Kunt u in de toekomst kijken en wat zouden ... De burgers hebben natuurlijk zelf een rol daarin: hoe ga ik om met mijn burens? Maar welke rol zou de gemeente daarin kunnen spelen?

De voorzitter: Heldere vraag, dank u wel mevrouw Harmsen. Dan geef ik het woord aan de heer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (BVR): Dank u wel voorzitter. Nou, in het forum heb ik al vrij kort en bondig aangegeven dat de lijn zoals die er ligt, ons daar nu prima in kunnen vinden. We hebben daar al meerdere keren over gesproken, gediscussieerd, uitgangspunten uitgewisseld en zaken vastgelegd en enkele puntjes worden nu op de i gezet via wat moties dus dat zult u straks in ons stemgedrag merken hoe wij daarin staan. Waar ik wel nog nieuwsgierig naar ben is, is dat een van de insprekers ook een brief aan alle raadsleden heeft gestuurd met vooral wat juridische uitgangspunten. Dan ben ik toch nieuwsgierig hoe de wethouder daar tegenaan kijkt, tegen die juridisch genoemde puntjes.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Braam. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Koegler van Rijswijks Belang.

Mevrouw Koegler Böhm (RB): Dank u wel voorzitter. Ja, Pasgeld een uniek gebied in Rijswijk. Ik denk dat we het daar allemaal over eens zijn in de raad. En voor Rijswijks Belang is het dan belangrijk als we instemmen met het voorliggende plan dat er voldoende oog is voor leefbaarheid en ruimte voor groen. Wij zien tegelijkertijd, we zien ook de woningnood in Nederland en dus ook in Rijswijk en we snappen ook dat er gebouwd moet worden en we zien ook dat zonder deze duizend woningen de Grex nog verder tekorten kent. Maar we hebben ook de insprekers gehoord en de insprekers zijn hier de afgelopen jaren veelvuldig geweest. Ja en wij delen hun zorgen en ik kan al die afwegingen nu opnieuw gaan noemen, maar ik zie de voorzitter af

en toe streng kijken, dus dat doe ik niet. Onze conclusie is in ieder geval dat die duizend woningen een te zware belasting is voor het gebied, voor de leefbaarheid en het groen. Het idee van mijnheer Van Enk van het CDA dat is wel een ludiek idee, het verdient ook wel nog wat woorden, dat wilt u ook graag. Daar hebben we het informeel ook wel eens met elkaar over gehad en voor Utrecht, Amsterdam, Den Haag zien wij daar ook echt wel toegevoegde waarde voor om woningen zonder parkeerplekken te bouwen, dan trek je ook die doelgroep aan. Maar in Rijswijk waar we over tien jaar pas een station hebben in dat gebied en waar we in de krant al blij zijn met een bushalte in zo'n groot gebied als RijswijkBuiten kunnen we ons daar op dit moment nog niet in vinden en vinden we het te prematuur om op die manier te gaan bouwen en daarom zullen we tegen het raadsvoorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Armand van de Laar voor het reageren ook en wil u ook vragen meteen te reageren op de ingediende moties en amendementen.

De heer Van de Laar: Ja voorzitter en ik zal proberen ook alleen antwoord te geven op expliciet gestelde vragen. We hebben ook inderdaad een heel uitgebreide behandeling gehad in de forumvergadering en een aantal thema's komen hier ook terug. En dan begin ik met de motie op het openbaar vervoer en dat wil zeggen gezien de behandeling in het forum oordeel raad. GroenLinks amendement, ik begrijp dat u graag waarborgen ziet voor natuur inclusief bouwen. U heeft een presentatie gehad bijvoorbeeld over Pasgeld Oost. Daar ziet u hoe wij samen met ontwikkelaars daaraan werken, dat gaat zeer serieus en zeer ver met deskundig advies van TAUW. Maar u zoekt meer waarborgen en u wil dat ook opnemen in het bestemmingsplan. Dat kan via uw amendement. We doen dat overigens ook bij andere bestemmingsplannen, nog bij de Havenkwartier bijvoorbeeld, waar wij op dezelfde manier verwijzen naar de visie op natuur inclusiviteit bouwen die we daar hebben. De bosloper, een en ander over gezegd vanavond, hebben we inderdaad het bestemmingsplan wat we, daar waar we de bestemming vastleggen. Waarom doen we dat? Dat zit buiten de grens van de Grex maar om u comfort te geven en iedereen die daar belang bij heeft dat dat ook daadwerkelijk groen blijft. Het is al groen, dat is denk ik toch belangrijk om te realiseren. En als voor, er is inderdaad geen krediet, niet vanuit de Grex, niet vanuit de exploitatiebegroting om het nog groener te maken dus om allerlei maatregelen te nemen. En daarvoor dient u een motie in voor een meerjarig investeringsprogramma. Ik constateer, pardon, dat er geen dekking is maar u zegt ook: het is de meerjarige investeringsprogramma. Op het moment dat wij gaan investeren met een krediet, dan op een gegeven moment zijn dat afschrijvingen en deze ontwikkeling die zal pas klaar zijn en die afschrijvingen die beginnen pas op het moment dat de ontwikkeling klaar is of dat het project is gedaan. Dus het is moeilijk nu zoeken naar dekking voor iets wat pas in, ja, 2027 28 af zal zijn. Dus daarmee zie ik dat, is dat oordeel raad maar dat is mijn appreciatie van de financiële voorstel van de indieners. Even kijken, de update van de participatie GroenLinks van de participatie leidraad motie die u in heeft gediend bij het kaderdebat. We gaan, het was eigenlijk de bedoeling om september al een avond te hebben, maar door de moeilijke agenda's die we allemaal zitten vanwege de verhuizing, is dat verschoven naar 12 oktober. Het idee is nu dat wij een participatieverordening nog opleveren, het liefst eigenlijk met elkaar opleveren, het liefst eigenlijk nog voor dit jaar, het einde van dit jaar en anders heel snel in Q1 als de raadsagenda dat niet trekt. En dan vervolgens een participatiebeleid, een verordening gaat verplicht onder omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving, beleid gaat over alles wat we doen op het gebied van participatie en doelgroepen, et cetera. Tot zover de update. En daarmee heb ik ook de vraag beantwoord van D66 meen ik ten aanzien van het natuur inclusief bouwen en inclusief ook de vraag van de VVD om daar een appreciatie van te geven. Ook naar Wij. heb ik denk ik nu uitgelegd waarom de bosloper op die manier erin is gekomen, in het bestemmingsplan, omdat we dat groen willen houden. De vraag van de PvdA, blijft het een groenblauw karakter houden, ja, het wordt natuurlijk wel een forse woonwijk met duizend woningen maar als u het

bestemmingsplan aanneemt, dan heeft u daar de grootste waarborg over dat de groenstructuur en hoofdstructuur zoals we dat met elkaar op 12 oktober vorig jaar hebben afgesproken daadwerkelijk ook in de regels wordt vastgesteld. Eens even kijken, de uitwerking van de mobiliteit. Er staan een en ander, de onderzoeken en dingen in de mobiliteit of in de bijlage, maar ook in het bestemmingsplan over alle verschillende modaliteiten die we daar willen toepassen om de lage parkeernorm die al een stuk lager is dan de andere delen van Pasgeld, om dat daadwerkelijk voor elkaar te krijgen. En daar zal de discussie, dat gaat, dat wordt nu nog allemaal uitgewerkt dus dat is nog allemaal een vraag. En bij alle uitwerkingen van alle plannen, ook in de Bogaard, ook in het Havenkwartier, kijken we naar: wat is op dit moment gaande? Wat is de actuele status? Ten aanzien van deelmobiliteit, ten aanzien van het delen van fietsen, van alles. En dat proberen we dan met innovatief meteen te omarmen. Ik denk dat de mobiliteitsdiscussie rondom de mobiliteitsstrategie daar ook een belangrijk in is, hoe u daar zelf naar kijkt, naar de verhouding tussen al die verschillende modaliteiten. Dan kunnen wij daar vanuit het programma gewoon rekening mee houden in de uitwerking vervolgens van het bestemmingsplan. PvdA nog, heb ik al deels beantwoord maar nog even reflecteren op wat de spreker zei over de toekomstige voorzieningen. Sportfunctie, buurthuizen, is RijswijkBuiten gewoon geopend natuurlijk, maar ook een sportfunctie. En kan dat nou eigenlijk wel want de hulpdiensten hebben daar een en ander over gezegd of andere veiligheidsdiensten. Maar dat soort opmerkingen die nemen we graag mee, maar het betekent niet dat we daar geen school kunnen bouwen. Ik denk dat het heel belangrijk is en daar heeft u ook vanuit de agenda stad en meerdere malen zelf toe opgeroepen, dat we echt wijken moeten bouwen niet alleen met huizen maar juist met voorzieningen, inclusief groen maar ook allerlei andere voorzieningen, zoals school, wat in RijswijkBuiten al enorm onder druk staat. De ChristenUnie, kunt u in de toekomst kijken? Nee, maar ik begrijp wel heel goed wat u zegt over dat misschien wel pijn heeft gedaan voor sommigen in ... En hoe wordt dat nou een sociale gemeenschap? En nou, daar zijn we eigenlijk nu toch ook al mee begonnen. Gisteravond hadden we een bewonersavond in Pasgeld Oost, dat van over Pasgeld Oost in het informatiecentrum RijswijkBuiten. Ik vond dat een heel positieve avond omdat ik eigenlijk van vrijwel alle bewoners, maar van een heel afgebakend bekend clubje niet, heel positieve reacties heb ontvangen over de zorgvuldigheid waarmee de ontwikkelaar nu aan de weg timmert, over de groene adviezen die daadwerkelijk zijn overgenomen. En dus dat vind ik heel erg prettig om te merken dat die sfeer voor grote delen toch ook al veranderd is. Maar we moeten echt ook wel werken en daar hebben we nu de nieuwe gebiedsregisseur voor en van de week is het burendag, gaan we naar de Lange Kleiweg is het feest en zo zijn er nog en daar gaan we dan allemaal langs, om dat voor elkaar te krijgen. Want inderdaad, we gaan een nieuwe wijk bouwen. Dus vanuit de gebiedsregie hebben we daar aandacht voor. BVR laatste vraag, juridische puntjes die zijn aangedragen door onder andere Natuurlijk Delfland in de brief die u heeft gekregen, we hebben daar meteen op gereageerd. Dat was ons niet onbekend overigens. We hebben de, het ging vooral over de ontheffing bijvoorbeeld voor de ransuil en er hangen nu zestien alternatieve kasten of nesten daar. Dat hebben we en die ontheffing wordt gedaan juridisch met bureau TAUW. We hebben daar geen aanleiding om te denken dat we die ontheffing niet krijgen, dat gebeurt in goed overleg maar dat is ook in overleg gebeurd met de indieners van die brief overigens. Dus dat is niet nieuw, de onderwerpen van die brief, maar zij beroepen zich op een ander standpunt en wij hebben daar ook juridisch advies voor ingewonnen. We hadden het zelf natuurlijk al een overtuiging. En dat juridisch advies heeft u vanochtend ook kunnen vinden bij de stukken waar feitelijk wordt gezegd: nee, u kunt gewoon het bestemmingsplan vaststellen. Wij zijn ook niet als gemeenteraad degene die een ontheffing verlenen, dat ligt bij de ODH en uiteindelijk bij het, als advies van het college van Gedeputeerde Staten waar we nu zijn. Dat is een heel ander traject, daar kan ook nog beroep tegen worden ingediend maar dat weerhoudt ons juridisch op geen enkele wijze om nu het bestemmingsplan niet gewoon akkoord te geven. Voorzitter, dat waren ze.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van de Laar. Ik kijk naar uw raad, is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Van Enk, het CDA.

De heer Van Enk (CDA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb uit het antwoord van de wethouder begrepen dat de moties voor zover en amendement voor zover ze gaan over de openbare vervoersvoorziening oordeel raad zijn. En dat we met mobiliteitsconcepten verder nog bij de uitwerking van het plan rekening kunnen houden. Enige kanttekening is wel dat je vanavond natuurlijk wel besluit of daar die duizend parkeerplaatsen kunnen komen of niet, dus dat moeten we wel vanavond besluiten. En ja, ik moet echt zeggen, voorzitter, dat ik enorm schrik van de apathie die ik ontmoet bij GroenLinks, bij de Partij van de Arbeid, partijen die zich zo'n voorstander tonen van groen. Sla de krant open, de klimaat, de protesten, het wordt steeds breder. En dan kun je hier in Rijswijk wat doen, kunnen we vanavond een besluit nemen om net even wat verder te gaan dan nestkastjes in de flatgebouwen die we toe gaan staan, waar er wordt gevraagd om honderd jaar garantie dat dat wordt bewaard. Ik vind het allemaal prima, daar doen we als CDA allemaal graag aan mee. Maar die stap om nou echt het autoverkeer daar te weren en wat ontzettend veel voordelen heeft, onder andere het voorbeeld wat GroenLinks, mevrouw Van Maarseveen zelf noemt, geen verstening zoals in Parkrijk, ja, dat doe je dus door die duizend parkeerplaatsen dan ook weg te laten. Dat levert allemaal groen op. Hoef je geen tegeltjes meer te gaan wippen straks met ludieke acties. Dat is ludiek maar dit is een plan en ik mis daar het lef. Ik denk: waar is GroenLinks? En waar is de Partij van de Arbeid?

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, volgens mij is uw pleidooi nu heel helder. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Ja, dank u wel voorzitter. Nou, GroenLinks is hier, mocht u naar ons op zoek zijn. En ik denk dat er een heel mooi plan voor ligt en ook samen met de amendementen en de moties dat we daarmee aan de slag kunnen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Maarseveen. Zijn er nog andere fracties die behoefte hebben aan een tweede termijn? Mijnheer Van Dam.

De heer Van Enk (CDA): Ik vind het ontluisterend, voorzitter. Ik vind het echt, het gebrek aan lef hier in de raad om ...

De voorzitter: Maar dat is heel duidelijk geworden, u heeft uw punt echt gemaakt en ik geef nu het woord aan mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Ja voorzitter, dank.

De voorzitter: Uit als een goede debater het heel kort te houden.

De heer Van Dam (WIJ.): Was dat compliment voor mij van een goede debater of voor mijnheer Van Enk? Voor mij, nou, hartelijk dank. Ik wil graag verder op wat de wethouder aangaf over de motie van de bosloper want ik ben bang dat ik hem niet helemaal goed heb begrepen. Zegt u nu dat het niet mogelijk is om de financiële lasten in te schatten omdat we een afschrijving krijgen de komende jaren en dat we daarna nog niet weten hoeveel dat dan gaat kosten? Ik zou daar graag wat verheldering van willen want volgens mij was de hele bedoeling van die bosloper en die parkloper dat ze juist de wijken zouden aansluiten op het groen en dat we daarin zouden investeren ter compensatie van alle bouw die we daar zo zouden gaan doen. Mijnheer van de PvdA die zei het al: we willen een groenblauwe zone creëren dus een investering in die parkloper en bosloper die is daarbij gebaat. Dus volgens mij zouden we daar geld voor apart zetten om die investeringen te doen,

maar nu begrijp ik dat we eigenlijk vrijwel niet kunnen inschatten hoeveel dat dan gaat kosten en dan ben ik toch vrij benieuwd hoe we dan ooit die motie kunnen gaan uitvoeren.

De voorzitter: De vraag is helder, mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam (WIL): Ja. Dan de bereikbaarheid, begrijp ik nu goed dat we dat nog in de uitwerkingsplannen gaan zien hoe we de wijk bereikbaar gaan maken? Dus krijgen we dat dan nog, gaan we daar nog praten als raad over? Want ik heb nog heel veel vragen en volgens mij die motie die er vandaag aan ten grondslag ligt, die beantwoordt die vragen. Wat gebeurt er met dat station, hebben we daar nou echt zekerheid op? Gaan we, wat gaan we doen met het OV in de wijk? Dat zijn allemaal vraagstukken die nog voorliggen en ik vraag me af of we daar nog over gaan spreken of dat we dat nu zeg maar er zo doorheen stemmen en dan nooit meer terugzien. Dat is echt een relevante vraag die voor ons heel relevant is om voor of tegen dit voorstel te stemmen en om daar in ieder geval een kleine, iets over te zeggen. Ik heb nog weinig vertrouwen in die leefbaarheid en die bereikbaarheid van dit gebied op dit moment juist door die twee dingen, door die ontbreken van de bosloper en het ontbreken van een stellig plan over de bereikbaarheid van die wijk.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Dam. Dan mijnheer Dolmans, wilt u het woord nog voeren in de tweede termijn?

De heer Dolmans (D66): Ja, graag. Allereerst wat betreft het amendement over natuur inclusief bouwen. Daar heb ik de wethouder duidelijk horen zeggen: nou, dat nemen we ook op in een bestemmingsplan Havenkwartier en dergelijke. Ja, dan is het heel vreemd dat het er hier niet nu al in stond want die toezeggingen waren gewoon heel hard gedaan. Dus ik hoop van harte dat de meerderheid van de raad gewoon ook dat amendement wil steunen. Wat betreft de bos- en parkloper wil ik toch even, ja, wat misverstand wegnemen, want wij komen niet met een concreet voorstel van dit moet nu uitgevoerd worden en dat kost zoveel en daar hebben we geen dekking voor. Dit is echt de wereld omdraaien. Het college heeft indertijd toegezegd dat de bos- en parkloper volledig worden ontwikkeld, dat is uw voorganger Jeffrey keus geweest. Daarop hebben wij een, ja, kijk maar de raadsvergadering van 12 oktober gewoon na. Dat is gewoon een harde toezegging geweest aan de raad, ja? En wij vragen nu per motie aan het college om die toezegging gewoon uit te voeren. En ja, dan is het niet heel raar dat u met een voorstel moet komen en niet de bal terug moet gooien naar de raad dat wij met een voorstel moeten komen. Dus ik hoop dat u, ja, dat u die motie gewoon ook uitvoert en een eerdere toezegging daarop nakomt. Dan heb ik toch de concrete beantwoording van de wethouder op het amendement van het CDA gemist want ik heb de vraag: wat betekent 0,2 parkeerplaatsen voor, ik noem maar wat, de Grex? Wat betekent 0,2 parkeerplaatsen voor de inrichting van het openbaar vervoer? En zonder die antwoorden en ik kan ze natuurlijk ook aan de heer Van Enk vragen maar vraag ik ze maar aan u allebei, zonder die antwoorden kan ik geen oordeel vormen over het amendement.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Dolmans, vragen zijn helder. Mijnheer Loof van de VVD. Nee, dan mijnheer Van Dam. Oh nee, die is al geweest. Mijnheer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel voorzitter. Wethouder bedankt voor de beantwoording maar uw beantwoording over de bos- en de parkloper triggert ons wel een beetje. Er zijn bepaalde verwachtingen gewekt door de opmerking: het is al groen zonder de lopers. Volgens mij in alle presentaties op weg naar dit proces zijn de verwachtingen gewekt dat het zoals in de schetsboek, in het rapport van TAUW, dat juist de ontwikkeling van de park- en de bosloper de leefbaarheid en de biodiversiteit vergroten. En ja, de motie waar mijnheer Dolmans aan refereert, volgens mij kan dit plan niet zonder deze elementen. En de lat ligt zoals u

wellicht weet voor de PvdA op dit gebied erg hoog, natuur inclusief bouwen. En wat betreft het amendement van het CDA, mijnheer Van Enk, natuurlijk willen wij minder auto's, daar zou eigenlijk elke partij voor moeten zijn, maar dit amendement is wat ons betreft alleen maar uitvoerbaar als er een goede adequate infrastructuur is dicht bij een station, OV, of ... En wellicht krijgen we die kans nog elders in Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Veer.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Daar is toch ook dat andere amendement wat de PvdA steunt op gericht? Daar zijn we toch over eens? Daar gaan wij ook voorstemmen, net als in ons amendement over OV wordt gesproken. Dus wat is nou het probleem?

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Het is voor ons echt een brug te ver wat het CDA momenteel voorstelt, voorzitter.

De voorzitter: Prima, dan is het helder.

De heer Van Enk (CDA): Een brug te ver om parkeerplaatsen achterwege te laten maar niet om duizend woningen te bouwen.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk. Mijnheer Van der Veer, bent u klaar met uw tweede termijn? Ja, dan geef ik het woord aan de heer El Majjaoui als dat gewenst wordt. Mijnheer El Majjaoui, wilt u het woord voeren?

De heer El Majjaoui (PG&R): Nou, ik heb een kleine vraag naar de wethouder over de motie zorg voor goed openbaar vervoer in Rijswijk. Hoe staat hij tegenover, of is deze motie overbodig omdat het openbaar vervoer verhaal al integraal is opgenomen in de plannen? Tot zover, dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Harmsen, ChristenUnie. Nee, mijnheer Braam Beter voor Rijswijk ook niet. Mevrouw Koegler ook niet. Nee, dan ga ik mijnheer Van de Laar, het college, het woord geven en vragen om alleen uitsluitend in te gaan op de gestelde vragen.

De heer van de Laar: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik denk dat ik zelf wat voor verwarring heb gezorgd ten aanzien van die bosloper gezien ik al die vragen hier, dat was natuurlijk helemaal niet mijn bedoeling, waarvoor excuus als dat wel het geval is. De bosloper hebben we allerlei dingen over afgesproken, ook in de, toen we de hoofdplanstructuur hebben vastgesteld 12 oktober twee jaar geleden. Dat we die hoofdgroenstructuur fundamenteel inherent onderdeel vinden van de hele ontwikkeling in Pasgeld, zowel Pasgeld Oost als Pasgeld West. Dat wij volledig die bosloper ook willen ontwikkelen, dat we daar voorstellen voor gaan doen. Ik zie deze motie als een versnelling eigenlijk die oproept van dat voorstel. Bij ons in de agenda stond het dat in de loop van het jaar wij eigenlijk al een beeld hebben van hoe dat eruit komt te zien en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Dus in die zin lopen we op schema en moeten we even zien, nou maar goed, daar roept u toe op om dat tegelijkertijd met de begroting te doen. Het begint natuurlijk allemaal met het bestemmingsplan en dat stellen we vanavond hopelijk vast, maar dat is vooral aan u. Dus als u wilt dat we daarmee aan slag gaat dan zetten we vanavond de eerste stap na alles andere stappen die we al genomen

hebben. Dus die toezeggingen en het staat ook nota bene in het college werkprogramma heel specifiek, dat wordt allemaal gedaan. Dan ten aanzien van het amendement van het CDA. Wij hebben het er in het forum over gehad maar de consequentie voor ...

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van Dam u wil interromperen.

De heer van Dam (WIJ.): Ja, in ieder geval dank voor de bevestiging daarvan. Maar de aanneming is nog steeds waar toch dat er nog geen, op dit moment nog geen budgetten zijn, dus dat er straks wel een budgetvoorstel komt tijdens de begroting. Dat is vraag één. En vraag twee zou ik willen stellen: hoe ziet u dat dan in vergelijking met alle bezuinigingen die er dan ook nog aankomen? Loopt die bosloper gevaar omdat we straks moeten gaan bezuinigen terwijl er wel een voorstel ligt voor de budgetten van deze bosloper?

De voorzitter: Uw vraag is helder. Mijnheer Van de Laar, wilt u ingaan op deze twee vragen?

De heer Van de Laar: Ja, u zei net ook, kunt u niet inschatten wat de kosten, wel, dat kunnen we heel goed inschatten, zeg ik ook, net herhaal ik dat die toezegging dat daar een voorstel voor komt. Als u het heeft over bezuinigingen neem ik aan dat u het heeft over de financiële situatie van de Grex, waar we een verliesvoorziening hebben van twintig miljoen. De bosloper zit buiten de Grex. Dus wij zullen naar maatregelen moeten zoeken binnen de ontwikkeling van de Grex, dus dat geldt inderdaad in Pasgeld en de nieuwe ontwikkelingen over straatmeubilair, over de algemene inrichting. Maar dat zijn allemaal dingen die we op 14 november met elkaar gaan bespreken, maar dat staat eigenlijk los van de bosloper. Dat zal een apart voorstel worden inderdaad.

De voorzitter: Helder beantwoord, gaat u verder.

De heer Van de Laar: Dan over de bereikbaarheid ook op de vraag van Wij. Rijswijk en ik hoop dat ik daarmee een aantal vragen daaromtrent beantwoord. Gaan we daar nog over praten? Kijk, het is helemaal zoals de heer Van Enk zegt, de parkeernorm die in het bestemmingsplan staat, dat is dan de parkeernorm waarop wij gaan ontwikkelen, dat is al een veel ambitieuzere parkeernorm dan waar we ooit mee in zijn begonnen bij Sion en in Parkrijk. En, nou, u kent de discussie in Parkrijk en ik denk echt dat we een hele goede stap nemen in Pasgeld om die parkeernorm daar nog meer te verlagen en het aantal auto's, ook gezien het feit dat het veel appartementen zullen zijn zal daar relatief overzichtelijk zijn. En dus als het gaat over ontsluiting, dus de wegen die er zijn, dat staat in het bestemmingsplan, dat is, daar gaan we niet nog verder over hebben. Wel over hoe we die weg gaan inrichten. Dus dan gaat het over de Lange Kleiweg en daar hebben we een studie naar gedaan, Sweco heeft dat gedaan. En in de participatie is ook een aantal keren gezegd: nou, alle opties houden we open, alle opties onderzoeken we tot en met afsluiting. Ik weet niet of we vanavond moeten constateren om daar nog over te praten, maar Sweco heeft zelf al geconstateerd: nee, er is eigenlijk echt te veel verkeer om dat af te sluiten. Dus die optie die is er eigenlijk al niet meer maar het zou wel een dertigkilometerzone moeten worden. Ja, over zo'n besluit daar komen we nog allemaal over te praten. En over de vervoersmodaliteiten, daarvan heb ik u gezegd, ja, dat is iets wat we uw discussie, ten tijde van de mobiliteitsstrategie, dat dat een belangrijk moment is om richting te geven hoe wij het vervolgens gaan uitwerken. Maar dat zal in de besluitvormende sfeer niet zo snel meer terugkomen, dus gaan we een Hely Hub installeren of zo, dat, die uitwerking zit bij het college.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, ik had toch nog een heel belangrijk, dat was ook naar aanleiding van de vraag van G&R reactie op de motie over OV van GroenLinks, die dat als eerste introduceerde. Er zijn, ik volg die strekking helemaal en dat, dus dat is heel goed. Maar er staan twee concrete oproepen in waar toch wat bezwaar tegen heb, om in Q2 2024 te rapporteren over hoe het staat met de lobby. Nou, daar kunnen we aan voldoen, maar ik ben bang dat in die rapportage heel weinig staat omdat openbaar vervoer zijn echt hele lange lijnen. En dus, ja, wij kunnen wel rapportage geven maar dan ben ik bang dat ik u in Q2 moet teleurstellen. Er zijn bijvoorbeeld alleen maar al slechts twee vergaderingen voor die tijd denk ik met de MRDH, nou, is een keer per maand. En een ander punt wat u daar ook zegt om zo snel mogelijk een intentieovereenkomst te sluiten met wie dan ook over het station. Dat, eigenlijk hebben we die al, namelijk in november hebben we een hele grote, hebben we het BO MIRT gehad en dat is een gigantische intentieovereenkomst ten aanzien van de ontwikkeling van het station. Een aparte bilaterale intentieovereenkomst met, ja, ik zou niet weten precies met wie maar dat hoort, past er ook echt niet in die BO MIRT systematiek. Dus dat zijn twee punten, dat, nou, stel dat je hem uit de motie haalt of u zegt ik vind het acceptabel als die niet worden uitgevoerd, dan vind ik het een goede motie, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van de Laar. Dan mijnheer Dolmans als laatste en dan ...

De heer Dolmans (D66): Ja, toch geen duidelijk antwoord gekregen op volgens mij wel vrij heldere vraag, wat is de consequentie van 0,2 parkeerplaatsen voor de Grex?

De voorzitter: Als laatste.

De heer Van de Laar: Ja, daar kan ik nu geen antwoord op geven over want wij hebben gewerkt met de richtlijn zoals we dat vanuit RijswijkBuiten gaan. Ik vind wel dat de, ik begrijp de richting waar de heer Van Enk en het CDA heen wil, dat hebben we ook besproken in het forum, maar daar staan zoveel maatregelen in, dat zou echt een heel ander bestemmingsplan vragen en mobiliteitsvisie. Dus die, dat inzicht kan ik u niet verschaffen nu, maar ik zeg wel dat we daar een ambitieuze stap nemen.

De voorzitter: Ook dat is een helder antwoord, dat u dat niet kunt geven op dit moment in deze situatie, dat is ... Ik stel nu echt voor dat we overgaan tot de stemming van de moties.

De heer Van Enk (CDA): Ik zou graag ook een antwoord willen geven aan de heer Dolmans.

De voorzitter: Oké dan, als u het antwoord kan geven, heel graag.

De heer Van Enk (CDA): Nee, het is net wat de wethouder eerder ook zegt, je kunt dingen niet allemaal voorzien, maar veel hangt natuurlijk af van de verkoopbaarheid van de huizen in de vorm van wel OV en geen parkeerplaatsen. En dat is een inschatting. En mijn inschatting is: als je de krant leest, waar ik net op doelde, de protesten, dat er echt mensen zullen zijn, zeker starters, die misschien nog helemaal geen auto hebben, die daar bewust willen gaan wonen.

De voorzitter: Dank voor uw antwoord.

De heer Van Enk (CDA): En we hebben vorige collegeperiode ook zo'n risico genomen door die ...

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, u heeft een antwoord gegeven. Dat is uw inschatting, toch?

De heer Dolmans (D66): Voorzitter, ik wil even een minuut schorsing.

De voorzitter: Eén minuut?

De heer Dolmans (D66): Ja, ik wil even met de fractie overleggen.

De voorzitter: Prima. Een minuut moet lukken. Het is nul nul nul nul op dit moment, ik krijg het bericht door dat de borrel alleen kan tot half één. Dat betekent wel straks dat ik u ga voorstellen om de rest van de agenda te gaan doorschuiven want anders kunt u niet borrelen. Of u zegt we gaan door tot half één en dan is er geen borrel dan. Ja. Ik wilde ook u teruggeven wat dit betekent, het lange debatteren over en elkaar toch herhalen.

De heer ...: Voorzitter? We hebben ook nog een afscheid van mijnheer Sleddering ook. Ik bedoel ik wil heel graag die man nog wel even proosten nog.

De voorzitter: Zijn jullie eruit? Een minuut schorsing voorbij. Ja, dan gaan we door. Ik geef mijnheer Dolmans het woord.

De heer Dolmans (D66): Ik kom daar bij de stemverklaring op terug.

De voorzitter: Oké, prima. Dan gaan we over tot stemming eerst over de amendementen en dan beginnen we met het amendement van het CDA met als titel amendement bestemmingsplan Pasgeld West. Die is alleen ondertekend door het CDA. Wilt u uw hand opsteken als u voor het amendement ...

De heer Dolmans (D66): Ik zou graag een stemverklaring willen geven, dat had ik ook aangekondigd.

De voorzitter: Mijnheer Dolmans, aan u het woord. Ja, ik wist niet bij welke instrument u de stemverklaring, dus aan u het woord.

De heer Dolmans (D66): Ik heb enorm veel waardering voor het amendement van de heer Van Enk maar in overleg met de fractie, met een beetje pijn in het hart, wij denken dat 0,2 parkeerplaats daar nu, ja, echt enorme consequenties heeft die impact hebben op het bestemmingsplan en eigenlijk zelfs in zeer dichtbebouwde gebieden in Den Haag en Rotterdam niet gehaald worden. Dus met pijn in het hart maar wij zullen het amendement niet steunen.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van Dam ook een stemverklaring wil afleggen, ook over het amendement.

De heer Van Dam (WIJ): Ja, wij vinden het een mooi plan alleen is de huidige bereikbaarheid van de wijk en alle faciliteiten nog niet op peil om het voorstel te ondersteunen, dus wij zullen ook tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Maarseveen, GroenLinks, u wil ook een stemverklaring afleggen.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Ja, dank u wel voorzitter. Is, nou ja, het lijkt misschien niet maar we hebben wel waardering voor de creativiteit van mijnheer Van Enk. Maar, nou ja, de voorgangers hebben het al gezegd maar wij zullen ook tegen dat amendement stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Voorzitter, daar kunnen wij bij ons aansluiten. Zeer ambitieus, maar op deze locatie niet realiseerbaar.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor dat u uw hand opsteekt als u voor het **amendement van het CDA bent. En er zijn drie stemmen voor en 27 tegen. Want inmiddels is mijnheer Kruger vertrokken dus we zijn dertig raadsleden.** Dan gaan we door naar het amendement hou regie op Pasgeld van GroenLinks, D66, Partij voor de Gelijkheid en Rechtvaardigheid en Partij van de Arbeid. Als u voor bent graag uw hand opsteken. Wie is voor het amendement? Dan is het vier tegen, 26 voor, dan is het amendement aangenomen. Dan de motie bos- en parkloper. Wie is voor deze motie? Zeven tegen, 23 voor, dan is de motie aangenomen. Dan gaan we naar de motie zorg voor goed openbaar vervoer in RijswijkBuiten van GroenLinks, D66 en Partij van de Arbeid. Wie is voor deze motie?

De heer Oelen (VVD): Ja, voorzitter.

De voorzitter: De heer Oelen, u wilt een stemverklaring afleggen?

De heer Oelen (VVD): Nou, ik wil alleen even zeggen dat ik mij onthoud van stemming bij deze motie.

De voorzitter: Prima, dan maken wij daar een aantekening van. Wie is voor deze **motie? Twintig stemmen voor en zes tegen. Dan is deze motie aangenomen.** Klopt dat wel? Nee, zeven. O ja, mijnheer Oelen heeft niet gestemd, tenminste. Nee, want mijnheer Kruger is er niet, is acht tegen. Ja. Is toch ... Dan hebben we alles gehad, dan gaan we naar het raadsvoorstel zelf, vaststelling bestemmingsplan Pasgeld West. Wie is voor het raadsvoorstel?

De heer Van Enk (CDA): Mag ik daar een stemverklaring op ...

De voorzitter: Zeker, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Ja, de CDA-fractie zal tegenstemmen, niet omdat we tegen bebouwing zijn, maar omdat we denken dat er veel meer in had gezeten, dat blijkt uit discussie.

De voorzitter: Dank u wel, ja. Wie is ... Mijnheer Van Dam, u wil ook een stemverklaring afleggen?

De heer Van Dam (WIJ.): Wij zullen tegenstemmen. Met alle moties en amendementen hopen we goede richting te geven aan het plan maar we hebben nog onvoldoende vertrouwen in de leefbaarheid en de invulling van het groen zoals dat beloofd is in het schetsboek.

De voorzitter: Verder geen stemverklaringen, dan gaan we over tot stemming over het raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan Pasgeld West. Wie is voor? Elf tegen en er zijn 29. Achttien voor, toch? **Met negentien voor is het raadsvoorstel bestemmingsplan Pasgeld West aangenomen.**

11. Raadsvoorstel Onteigening Pasgeld West (RV 23-061)

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we wel doorgaan over raadsvoorstel onteigening Pasgeld West. **Dat is eigenlijk een akkoordstuk en die stellen we hiermee vast.** En dan ga ik nu aan u voorleggen wat, even een vraag, wilt u doorgaan met het fietsplan of wilt u op een gepaste wijze afscheid nemen van mijnheer Sleddering?

7. Raadsvoorstel Toepassen coördinatieregeling At the Park (RV 23-062)

De voorzitter: Ja, mijnheer Weterings, ik kijk even naar u. Wilt u nog dat dit, u had een aantal vragen, zei u, bij het raadsvoorstel toepassen coördinatieregeling At the Park.

De heer Weterings (RB): Die kunnen we opschuiven.

De voorzitter: Kan die opgeschoven of wilt u ...

De heer Weterings (RB): Nee, volgende vergadering.

De heer Van de Laar: Voorzitter, het zou echt, het was een hamerstuk en er zijn nog vragen over en het is echt wel belangrijk dat we daar, want het gaat om coördinatieregeling voor het einde van het jaar dat de raad daar nu een besluit over neemt. Dus als er korte vragen zijn dan kan ik ze snel beantwoorden en dan kunnen we misschien snel tot besluitvorming overgaan.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, misschien als u uw vraag, dan stel ik toch voor om deze dan af te handelen en het fietsplan door te schuiven, dan is dat ook denk ik ook, dan scheelt dat ook weer voor de volgende keer. Weet niet hoe lang uw vragen zijn.

De heer Weterings (RB): Nee, niet zo lang, het is puur het feit dat we, nou, toch een rondje langs het veld hebben gedaan vandaag en te horen hebben gekregen dat burens en bedrijven toch wel kritisch zijn over verschillende onderdelen van dit plan. De participatie verloopt nogal chaotisch en is gewoon buitengewoon slecht te noemen. Toegezegde onderzoeken van mobiliteit en parkeren zijn nog niet klaar en de belangen van de burens en de bedrijven zijn te groot om het er maar gelijk dit jaar doorheen te duwen. Hebben we ooit een amendement aangenomen, nog ook in tijd van GBR, dat alle stakeholders betrokken zouden worden bij besluitvorming als alle stakeholders ermee eens zouden zijn. En dat is eigenlijk tot op heden niet gebeurd en dat betreurt ons, dus vandaar de melding bij dit agendapunt.

De voorzitter: Dat is meer, eigenlijk is dit meer een stemverklaring.

De heer Weterings (RB): Daarom zullen we ook absoluut ook tegen willen stemmen maar het treurt me wel dat het echt er doorheen moet gedaan worden.

De voorzitter: Ik heb heel goed naar u geluisterd, ik luister heel goed naar al uw inbreng en dit is een stemverklaring. U bent eigenlijk tegen het voorstel, toepassen coördinatieregeling, omdat u niet tevreden bent over de wijze van participatie. Dat zegt u toch? En eigenlijk is er geen vraag dan aan het college dus ik wil u voorstellen om dit als een stemverklaring dan te zien.

De heer Weterings (RB): Sorry voorzitter, de vraag was: waarom lopen sommige ondernemers of burens met dit gevoel dat ze niet gehoord zijn of niet worden meegenomen, dat de participatie zo chaotisch verloopt.

De voorzitter: Ja, dan ga ik kijken naar mijnheer Van de Laar, wilt u daar kort op reageren?

De heer Van de Laar: Ja. Ja, dat vind ik heel vervelend als stakeholders zo'n gevoel hebben. Het schijnt mij toe omdat er toch regelmatig spreekuren zijn met al die stakeholders waaronder de Halve Maan en TUI en de inwoners, dat die spreekuren vinden ook plaats bij op die locaties, bij TUI vorige week nog. En er zijn altijd die al die stakeholders heel trouw aanwezig, dus dat contact is goed. En er zijn ook, het parkeren is een groot ding

voor de discussie. We hebben daar met elkaar hier in de raad afgesproken dat er bijvoorbeeld op de, in de openbare ruimte geen parkeerplaatsen verdwijnen op het moment dat er niet een goed alternatief is en andere afspraken liggen. Er worden misschien nu zelfs wel afspraken gemaakt tussen de eigenaren van de parkeerbak die er is, het zijn gigantisch veel ondergrondse parkeerplaatsen daar aanwezig, en bedrijven in de buurt die parkeerplaatsen nodig hebben. Dus wat mij betreft gaat het heel goed maar ik neem dit wel mee als een belangrijk signaal dat we op het moment dat we bestemmingsplan gaan bespreken we een goed overzicht geven van hoe die participatie verlopen is.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Dan is dat een toezegging aan u van de wethouder, ja?

De heer Weterings (RB): Nog een hele korte vraag dan misschien als voorbeeld mee te geven. Er is vandaag een stakeholder gebeld dat er vanavond een akkoordstuk door de raad was geschoven dat helemaal daarvoor overvallen. Hij kon helemaal niks meer, geen enkele kant op, dus vandaag.

De voorzitter: Oké, dan ga ik u voor... Ik wil even nogmaals even duidelijkheid geven aan de agenda van vandaag. Het raadsvoorstel fietsplan wordt doorgeschoven en dat geldt ook voor de agendapunt over de benoeming lid van de werkgeverscommissie, dat is ook iets wat we kunnen doorschuiven.

15. Sluiting

De voorzitter: Dus ik wil voorstellen nu om de vergadering af te sluiten.

De voorzitter: Maar we hebben dus nog een kwartier om nog even een drankje te nemen en op een gepaste manier afscheid te nemen van mijnheer Sleddering. Ik sluit hiermee de vergadering.